

V TEJ ŠTEVILKI PREBERITE:

- DOKONČAN PRIZIDEK
DOMA STAREJŠIH OBČANOV več na strani 5
- NAGRADE ZA KAKOVOST V PLAMI - PUR več na strani 5
- POPOTOVANJE PO NAŠIH VASEH - BAČ več na strani 10
- PROBLEMATIKA OTROŠKIH IGRIŠČ več na strani 7
- NOVOSTI V ZDRAVSTVENEM DOMU
ILIRSKA BISTRICA več na strani 20

**KRVODAJALSKA AKCIJA V
ILIRSKI BISTRICI**

V petek 9.2.2001 bo potekala krvodajalska akcija v Ilirski Bistrici, med 7. in 13. uro v Osnovni šoli Dragotin Kette.

Vabljeni

**GLASUJTE ZA KOMORNI
DEKLIŠKI ZBOR VOX ILIRICA**

Društvo Martin Krpan iz Clevelanda je nominiralo Komorni dekliški zbor Vox Ilirica za Clevelandsko Prešernovo nagrado - CLEVELAND PREŠERN AWARD.

Nominirancev je devet. Vsi Slovenci lahko glasujete preko interneta na elektronski naslov: martin_krpan@hotmail.com do 1.2.2001.

Glasujete tako, da napišete da glasujete za Komorni dekliški zbor Vox Ilirica pod zaporedno številko 9, s pripisom za Clevelandsko Prešernovo nagrado. Lahko napišete v slovenščini ali angleščini.

**TEČAJI HIGIENSKEGA
MINIMUMA**

Vse, ki morajo imeti za opravljanje svojega dela opravljen tečaj Higienški minimum, obveščamo da bodo v Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica tečajji organizirani samo dvakrat letno in sicer v marcu in oktobru. Prosimo, da se pravočasno prijavite.

**CEPLJENJE PROTI KLOPNEMU
MENINGOENCEFALITISU**

Vse občane, predvsem pa tiste, ki se v spomladanskih in poletnih mesecih gibljejo v naravi in krajih, kjer je epidemiološka situacija neugodna, obveščamo, da je sedaj še primeren čas za cepljenje proti KME. Za popolno zaščito je potrebno prejeti tri doze cepiva in sicer prvo in drugo v razmaku enega meseca ter tretjo čez 9 do 12 mesecev.



Adriatic[®]
zavarovalna družba d.d.



ekART
grafična dejavnost d.o.o.
Tomšičeva 2. Ilirska Bistrica

UVODNIK

Kako malo vemo in pišemo o naših krajih in vaseh. Kako so ljudje ponosni na svoj kraj. Kako radi o njemu govorijo in pojasnjujejo vse mogoče pripetljaje in dogodivščine. Naše vasi so polne anekdot, doživljajev in okarakterizirane so, s prelepo pokrajino ter pestro zgodovino.

Še najbolj pa svoj kraj ljubijo in pogrešajo prav tisti, ki so ga zapustili, mogoče še kot otroci ali pa tudi kasneje, kot odrasli ljudje. Večina njih je odšla "s trebuhom za kruhom", njihove misli pa so vedno nekje "v starem kraju". Verjetno je res kaj pravijo, da nikoli ne veš kaj imaš dokler tega ne izgubiš.

...
Samo spomin hiti mi tja,
kjer kot otrok sem bil doma,
kaj vse bi dal, da še kdaj spet,
bi videl tisti lepi svet.

...

Moramo se potruditi in dati možnost našim krajem, da jih pobližje spoznamo in poizkušamo vzljubiti in ceniti, kakor jih znajo ceniti in ljubiti njihovi krajanje. Mogoče, se bomo tako naučili bolj ljubiti in ceniti svoj rodni kraj.

Rubrika Popotovanje po naših vaseh je nova, upajmo da, stalna rubrika, ki bo po abecednem redu preračevala naše vasi. Prvih deset krajev si sledi po naslednjem vrstem redu:

- BAČ,
- BRCE,
- ČELJE,
- DOBRO POLJE,
- DOLENJE,
- DOLNJA BITNJA,
- DOLJNI ZEMON,
- FABCI,
- GORNJA BITNJA,
- GORNJI ZEMON.

Upam, da bom pri vseh drugih vaseh, kakor sem na Baču, naletela na tako prijazne in gostoljubne vaščane, ki verjamejo in upajo v prihodnost svojega kraja in v prihodnost svojih otrok.

mag. Milena Urh



**SALON POHIŠTVA
PRIZMA**
Leystikova 14, Ilirska Bistrica
05/71-00-220

ODPRTO
od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro,
ob sobotah in nedeljah med 9. in 15. uro.

Zgodilo se je, zgodilo se bo

BOŽIČNI KONCERT V HARIJAH

VESELI DECEMBER

Konec lanskega leta so tudi v Knežaku obeležili s sklopom prireditev, ki so jih poimenovali "Veseli december 2000 v Knežaku". Predpraznično in praznično vzdušje, ki ga vedno zaznamujejo v vaseh na Zgornji Pivki lepo okrašene in osvetljene hiše in dvorišča hiš, je dopolnilo nekaj že kar tradicionalnih in množično obiskanih kulturnih in drugih dogodkov.

Začelo se je že 8.12. z gostovanjem KD Zgbljena legija z uprizoritvijo "Brkinske tragedije".

Ta črna komedija je, kot povsod drugod, naletela na različne kritike in komentarje. Včasih je pač tako, da ko se vsakdanji dogodki in vulgarni gostilniški razgovori prenesejo na oder, to nekoliko težje sprejemamo in niso ravno vzgojni za najmlajše. Toda tudi to je del umetnosti, ki jo je treba spoznati iz vseh zornih kotov. Ta dogodek pa je bil tudi prilika za druženje med dvema društvoma, ki sta v bistriški občini poživila dogajanja in nekaj pomenita. To sta KD Zgbljena legija in PIŠKOTEK, katerih člani so po predstavi preživeli še nekaj časa skupaj in se v prijetnem druženju nasmejali ob štorijah in "novokomponiranih" pesmih bistriških umetnikov.



MePZ Alojzij Mihelič

Božični čas je zagotovo najlepši čas v letu, zato so se člani na novo oživiljenega Kulturnega društva Alojzij Mihelič iz Harij odločili, da organizirajo božični koncert. Šestindvajsetega decembra letos je v cerkvi sv. Štefana v Harijah zapelo nekaj čez sto pevcev. Poleg domačinov MePZ Alojzij Mihelič (na sliki s zborovodjo Sašom Boštjančičem), kvarteta Bratje Boštjančič (umetniški vodja Alojz Boštjančič) in violinista Roka Hrvatina so nastopili še gostje MePZ Alojzij Kocjančič iz Koštabone (zborovodkinja Milka Pucer), MePZ Ahec Jasen - Podgora (zborovodja Saša Boštjančič) in pianistka Alenka Bobek iz Nove Sušice. Na koncertu je bila predstavljena članica društva Jadranka Boštjančič, ljubiteljska pesnica, ki je posebej za ta dogodek spesnila pesem Božični čas. S priložnostnim darilom, pletenim srcem iz testa, v katerega je pekarski mojster Franc Lavrinšek vtikal srce in konja, simbol Štefanovega, so se člani društva zahvalili za pomoč županu Občine Ilirska Bistrica Francu Lipoltu in domačemu župniku Gabrijelu Vidrihu.

Po končanem koncertu so se nastopajoči zbrali v nekdanji šoli, kjer so organizatorji pripravili topel čaj, pecivo, razstavo o delu društva in krajši priložnostni program. Ob zvokih harmonike in lepe pesmi je za trenutek oživila še stara osnovna šola. Pozno popoldne, ko so se gostje odpravljali proti domu, so vsi v en glas zatrjevali, da bi veljalo tako prijetno druženje še kdaj ponoviti.



Mali trobentač, Toni Novak med nastopom na "Božičnem koncertu"

16.12. je v Knežaku gostoval Pihalni orkester Ilirska Bistrica z "Božično-novoletnim koncertom". Nastop je začel gost, 11-letni pianist Rok Grgasovič iz Ljubljane, ki je tokrat že drugič predstavil tukajšnjemu občinstvu svoje hitro napredovanje v igranju klavirja.

Velik aplavz obiskovalcev je za tem požela tudi vsaka zaigrana pesem Pihalnega orkestra in solistov na posameznih instrumentih (kar nekaj glasbenikov je začelo svojo glasbeno pot na dislocirani enoti Glasbene šole v Knežaku), ki so dokazali kaj mladost lahko naredi ob vodstvu izkušenega dirigenta. Posebej zanimiv je bil zaključek nastopa, ko je dirigent in umetniški vodja Josip Grgasovič-Grga ob spremljavi orkestra s svojim svojstvenim glasom in nastopom predstavil zmagovalno pesem s festivala Rijova nota, "Bréinc" in skupaj z mladim Matjažem Pereničem "Miks dalmatinskih melodij". Zahvalno občinstvo jih kar ni hotelo pustiti z odra dvorane v kneški Osnovni šoli, ki je lahko telovadnica, gledališka dvorana, koncertna dvorana itd., skratka prostor za vse oblike druženja krajanov.

Dedek mraz je otroke v Knežaku obiskal 22.12.. Pohvalil je prijetno prireditev, ki so jo pripravili učenci Osnovne šole in med najmlajše razdelil darila, katera sta mu pomagali kupiti KS Knežak in KS Šembije.

Po prijetnih božičnih praznikih s polnočnico, pred katero so mladinke pripravile lepo Božičnico, so krajanje Bača pred cerkvijo Sv. Ane pripravili 26.12. žeganje konj. Ta prireditev ima najdaljšo tradicijo v bistriški občini ravno na Baču in vsako leto predvsem domači konjarji sem pripeljejo veliko število konj, tudi nad 30. Žeganje pa si vedno ogleda tudi velika množica domačinov in gostov, za postrežbo katerih so letos organizatorji poskrbeli pod velikim šotorom. Škoda, da te priložnosti ne znajo izkoristiti in jo promovirati vsaj tako, kot v Harijah. Toda tudi za to je ob zavzetosti konjerejcev in Bečanov še čas.

Sklepni dogodek Veselega decembra 2000 v Knežaku pa je bil na Štefanovo 26.12. popoldne v župnijski cerkvi Marije Vnebovzete. "Božični



Člani KD A. Mihelič Harije (na zgornji sliki), so za ta namen posebej skrbno uredili staro šolo. Članica društva Olga Pirnat je okrasila božično drevo z ročno izdelanimi kvačkanih snežinkami, gospa Milena Boštjančič pa je izdelala velik božični aranžma s konji.

Alenka Penko

IRBIS

Koseze 32c, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280, 71-00-281, fax: 05/71-00-285

Zgodilo se je, zgodilo se bo

2000 V KNEŽAKU

koncert", ki so ga pripravila prizadevna kulturna društva in skupine, je dodobra napolnil cerkev z obiskovalci od blizu in daleč, kar dokazuje, da tovrstnih prireditev primanjkuje. Po uvodnih besedah župnika Borisa Kretiča in Predsednika sveta KS in društva PIŠKOTEK, Vojka Mihlja, ki je spomnil tudi na Dan samostojnosti, so ob lepi besedi in poglobljenih mislih povezovalcev programa, D. Škrlja in E. Prešeren nastopili Otroški in Mladinski cerkveni pevski zbor (vodi jih Petra Turk), Cerkveni mešani pevski zbor pod vodstvom Jožeta Tomšiča in MePZ Tabor Kalc 1869, ki ga vodi Vilko Majerič, s posebej za to priložnost pripravljenimi pesmimi.

Pevske nastope so poživili tudi mladi glasbeniki, saj je iz trobente malega Tonija Novaka prodorno zadonela Sveta noč, Marjetka Šajn pa je pokazala svoje znanje na velikih cerkvenih orglah.

Petje in glasbo pa je v nastopu združila gostujoča družina Volk (ali skupina Volk folk) iz Ilirske Bistrice in s svojimi ubranimi glasovi in izbranimi pesmimi prav navdušila poslušalce.

Člani Društva PIŠKOTEK so to priložnost izkoristili za zahvalo svojemu predsedniku Vojku Mihlju, ki je v zahvali dejal, da je za pripravo številnih prireditev res potrebno veliko domišljije in osebne odrekanja, vendar brez prizadevnih članov društva, ki je naredilo v vasi "kulturno in še kakšno revolucijo", ne bi nobenemu uspelo opraviti tega poslanstva.

Tudi prireditve Veselega decembra 2000 so bile dokaz, kaj vse se da narediti ob sodelovanju društev, šole, cerkve in mnogih posameznikov, skratka vseh dejavnikov življenja po vaseh. Posebej pa je to dobro poplačano, če privabiš toliko zahvalnih obiskovalcev, ki dajo prireditvam tisto pravo luč in življenje.

Z vztrajnostjo in delavnostjo nam bodo marljivi "Piškotki" in druga društva gotovo tudi v letošnjem letu pripravili še marsikatero presenečenje, zato vnaprej prav tedno vabljeni na njihove vedno prisrčne prireditve in srečanja polna domačnosti. VM

TUDI SONCE JE BLAGOSLOVILO KOSEŠKI MOST



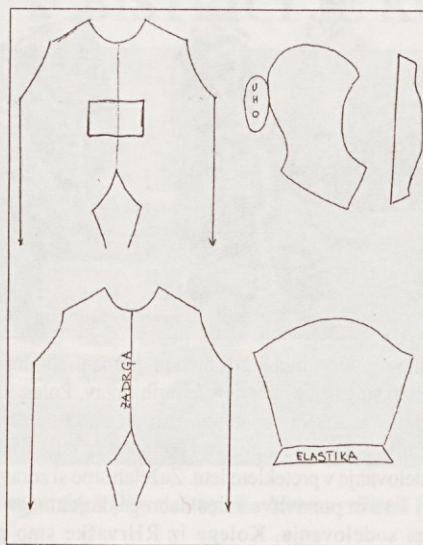
16.12.2000 so prebivalci krajevne skupnosti Koseze dobili nov most. Prvotni most je bil zgarjen že daljnega leta 1873, nakar so ga leta 1937 Italijani obnovili. Krajanji upajo, da bo obnovljeni most zdržal vsaj kot prejšnja dva skupaj. Občina Ilirska Bistrica je za njegovo obnovo plačala okrog 50 milijonov tolarjav.

Na slovesnosti ob otvoritvi je krajanje najprej pozdravil predsednik

sveta KS Koseze Marjan Boštjančič nato še župan Občine Ilirska Bistrica Franc Lipolt. Zgodovino mostu in željo, da bi ta nov zdržal vsaj naslednjih 160 je izrazil krajan in občinski svetnik Danilo pugelj.

Most je odprl najstarejši krajan Ivan Boštjančič (na sliki), poleg dekana Bogdana Berceta pa je most, na ta deževni dan, blagoslovilo tudi sonce.

TUDI LETOS SE BO 27. 2. ZGODIL PUST



Nastanek mask in šemljenja je v tesni povezavi z magičnimi predstavami in s človekovim odnosom do nezavednega. Maskiranje delimo v živalsko, človeško, rastlinsko in fantazijsko maskiranje. Prastare maske so bile iz lubja, lesa, gline, usnja, kasneje iz kovine, papirja pa iz plastike in gume. Osnovni namen, ki ga z masko dosežemo, je sprememba identitete. Človek z obredno masko nikogar ne posnema, se pred ničemer ne skriva ampak prevzame novo osebnost s vsem svojim bistvom.

Osnovno, kar lahko rečemo za šemljenje je, da so se nekoč maskirali izključno moški in da je prvotno šlo za obrede z mitološko in ontološko vsebino.

Danes seveda ni več tako. Uživate v pustu in postanite tisto kar ste si vedno želeli ne glede katerega spola ste ali bi radi bili. Najraje se sveda "šemijo" otroci, potrudite se tudi zanje in jim naredite ali kupite tisto kar si najbolj želijo. Idejo, boste mogoče dobili v naslednjem "kroju".

**Bolj natančnega dobite v
MODNEM KROJAŠTVU VENČKA s.p.,
Jasen 38 a, Ilirska Bistrica; Telefon: 05/ 71 42 291**

Pust ni pust brez starih dobrih PUSTNIH KROFOV

Za krofe vzemite najboljšo suho, presejano moko. Vse primesi naj bodo ogrete. Ogrete naj bodo tudi deske, prtiči in prostor, kjer krofi vzhajajo. Da bodo krofi lahki, naj bo testo zmeraj nekoliko mehkejše kakor navadno kvašeno testo. Moki dodajte tudi nekoliko pecilnega praška.

1 kg moke, kvas iz 5 žlic mleka, nekaj sladkorja in 4 dag kvasa, 1/2 mleka, 8 rumenjakov, 1 dl kisle smetane, 8 dag sladkorja, 7dag masla, ščepec soli, 2 žlici ruma, pecilni prašek, nastrgana limonina lupina, mast ali olje za cvrtje.

V presejano moko dajte pecilni prašek, vlijte vzhajani kvas, zamešajte vanj nekaj moke, nato pa še pustite, da dobro vzhaja. Medtem žvrkljajte neprekuhanu mlačno mleko, smetano, sladkor, rumenjake in sol, rum, dišave in ko je vse dobro spenjeno, prilijte raztopljeno maslo, vlijte v moko h kvasu in zamesite testo ter ga zelo dobro pregnetite. Vzhajano testo rahlo zvaljajte za pol prsta debelo in izkrožite z obodcem krofe. Na sredo krofa dajte malo marelične ali druge goste marmelade, pokrijte z drugim krofom, ju ob robu stisnite in izrežite z manjšim obodcem krof. Krofe položite dva prsta narazen na prtiček, pokrijte jih in postavite na toplem prostoru, kjer naj vzhajajo; dobro je, če na pol vzhajane krofe obrnete. Razgrejte v kozici za 2 do 3 prste olja. Ko se olje segreje, polagajte vanj vzhajane krofe, tako da je zgornja stran v olju. V kozici naj ne bodo na tesnem, ker se sicer ne cvrejo lepo. Ko so krofi v kozici, jo pokrijte in tresite, da narastejo. Brž, ko so na spodnji strani rumeni, jih obrnite, a ne pokrijte več. Rumeno ocvrte poberite s penovko na cedilnik, da se odtečejo. Potem jih položite na pivnik in potresite z vaniljinim sladkorjem; postrezite še tople.

Zgodilo se je, zgodilo se bo

NOVOLETNO SREČANJE MEJNIH ORGANOV

BLAGOSLOV KONJ NA BAČU



Dne 28/12-2000 ob 12.00 smo se na mejni črti med mejnima prehodoma Jelšane in Rupa srečali policisti in cariniki obeh sosednjih držav. Poleg nas so se srečanja udeležili tudi župani sosednjih občin obeh držav. Ob predaji novoletnih daril je bilo izrečenih mnogo lepih besed, s poudarkom na vzorno, korektno in profesionalno sodelovanje v preteklem letu. Zaželeli smo si zdravja in sreče v prihajajočem 2001 letu in ponovitve zares dobrega, korektnega in profesionalno podkovanega sodelovanja. Kolege iz RHrvaške smo po končanih formalnostih tokrat povabili k nam. Ob sproščenem klepetu pa smo poizkusili tudi dobre, ki nam jih je pripravila gospa Ema Deželak v gostilni Potok. Med prisrčnim pogovorom smo prisotni z obeh strani meje ugotovili, da moramo s takšnimi srečanji nadaljevati.

Ob tej priložnosti se policisti in cariniki M.P. Jelšan in Staroda zahvaljujemo županu občine Ilirska Bistrica g. Francu Lipoltu za pomoč pri organizaciji in izvedbi tega tradicionalnega srečanja.

Zlatan KOVAČEVIČ
KOMANDIR POSTAJE MEJNE POLICIJE

BLAGOSLOV KONJ V HARIJAH



Vaška cerkev v Harijah je posvečena sv. Štefanu, mučeniku in zaščitniku konj, zato so se na god sv. Štefana, 26. decembra, v Harijah od nekdaj zbirali konjarji. Običaj "žeganja" konj, ki je po drugi svetovni vojni zaradi nenaklonjenosti oblasti skoraj zamrl, so leta 1994 oživili na pobudo bistriških konjarjev in domačina Petra Valenčiča. Organizacijo prireditve je pozneje prevzel odbor za proslavo sv. Štefana, ki ga je šest let zelo uspešno vodil Peter Valenčič. Lanskega "žeganja" v Harijah se je udeležilo 25 konj. Posebna atrakcija je bila kočija s parom lipicancev iz Kobilarne Lipica. Obiskovalce, zbralo se jih je kakšnih tisoč, je uvodoma pozdravil Slavko Škoberne, predsednik odbora za proslavo sv. Štefana. Slavnostni govornik je bil župan Občine Ilirska Bistrica Franc Lipolt, ki je v svojem govoru poudaril pomen ohranjanja starih običajev, se posebej zahvalil organizatorjem za opravljeno delo in prisotnim čestital ob dnevu samostojnosti. Po slavnostnem nagovoru je župnik Gabrijel Vidrih blagoslovil konje, konjarji pa so po stari tradiciji darovali za potrebe vaške cerkve v Harijah. V krajšem kulturnem programu sta nastopila harmonikarja folklorne skupine Brkini. Za konjarje in sponzorje so organizatorji pripravili posebno spominsko darilo, lesene obeske, na katerih je bil odtisnjen spominski žig, katere sta izdelala Ivan Česnik in Štefan Gombač.

Alenka Penko

Šestindvajstega decembra lani je bilo veselo tudi pri cerkvi sv. Ane na Baču. Zbralo se je 25 konj, še več rejcev in veliko radovednežev. Blagoslov konj je opravil kneški župnik Boris Kretič.

Po opravljenem obredu so si vsi navzoči z zanimanjem ogledali mimohod konj in njihovih lastnikov. Za prijetno vzdušje so poskrbele vaške gospodinje, ki so napekle veliko božičnih dobrot, s katerimi so pozneje pogostile vse zbrane, v posebej za ta namen postavljenem velikem šotoru ob cerkvi.



BOŽIČNI KONCERT V KNEŽAKU

Obiskovalci božičnega koncerta so 26. decembra 2000 dobera napolnili cerkev Marijinega Vnebovzeta v Knežaku.

Knežak se je ponovno izkazal z mladimi pevci, ki so prevladovali tudi tokrat. Zapeli so: Otroški cerkveni pevski zbor, Mladinski cerkveni pevski zbor (oba pod vodstvom Petre Turk), MePZ Tabor Kalc 1869 Knežak pod vodstvom Vilka Majeriča, Cerkveni pevski zbor pod vodstvom Jožeta Tomšiča in gostje družina Volk iz Ilirske Bistrice. Domačinka Marjetka Šajn je zaigrala na orgle lastno skladbo in ob zaključku koncerta spremljala pevce MePZ Tabor Kalc 1869.

Praznovanje se je po končanem koncertu nadaljevalo v župnišču, kjer so organizatorji društvo PIŠKOTEK poskrbeli za prigrizek, člani MePZ Tabor Kalc pa za sproščeno vzdušje in lepo petje.

ZAHVALA

Organizatorji koncerta, člani KD A. Mihelčič iz Harij, se zahvaljujejo vsem, ki so jim priskočili na pomoč, še posebej pa: Občini Ilirska Bistrica, Krajevni skupnosti Harije, članom organizacijskega odbora za pripravo proslave sv. Štefana, uredniškemu odboru Harijskih novic, še posebej Klavdiju Ujčiču, vikariatu Harije, župniku gospodu Gabrijelu Vidrihu, trgovini Botega Štavar Ciril s.p., podjetju Irbis d.o.o. iz Ilirske Bistrice, Srečku Sanaborju s.p. iz Harij, podjetju Laris d.o.o. Harije, Piceriji Kudra Gregor Derenčin s.p. Vrbovo, Pekarni Slava Zorka Iskra s.p. Ilirska Bistrica, Mini pekarni Drobtinica Marika Mikuletič s.p. Mala Bukovica, gospodu Vojku Tomšiču, Cvetličarni M Margita Gärtner s.p. Ilirska Bistrica, Proizvodnji brezalkoholnih pijač Ara Anamarija Surina s.p. Jelšane, podjetju Balasty d.o.o. Ilirska Bistrica, podjetju Novi Svet d.o.o. Ilirska Bistrica, Sadju - zelenjavi Tutti fruti Barbara Kogovšek s.p. Ilirska Bistrica, Nevenki Tomšič, podjetju Vopex d.o.o. pekarni Jure Ilirska Bistrica, Mojci Memon, Danici Pedro, Gordani Ujčič, pekarskemu mojstru Francu Lavrinšku, čebelarstvu Veronika in Alojz Boštjančič iz Harij, vsem vaščanom Harij, posebej pa: Alojziji Jelerčič, Jožetu Gombaču, Bojanu Mahnetu, Vinku Boštjančiču (Nacetu), Mileni Vičič za odlično postrežbo, Lojzetu Boštjančiču za veselo zarazpoteganje meha, dijakoma Zvonku Boštjančiču in Janiju Mahnetu. Zahvaljujemo se tudi vsem tistim, katere smo pri naštevanju nehote izpustili.

VEČ O HARIJAH WWW.HARIJE.SI
Stran urejata Zvonko Boštjančič in Jani Mahne.

Alenka Penko

HARIJSKE NOVICE

Na lansko Štefanovo so že drugič izšle Harijske novice, glasilo o delu in življenju krajanov Harij. Triindvajset strani dolgo gradivo so pripravili urednik Klavdij Ujčič in člani uredništva: Jani Mahne, Zvonko Boštjančič, Slavko in Simon Škoberne, Martina in Ivan Česnik ter Lea Kljun. Za računalniško obdelavo sta poskrbela Jani Mahne in Zvonko Boštjančič, za lektoriranje pa prav tako Zvonko Boštjančič. Harijske novice so izšle v nakladi 300 izvodov.

PLAMA - PUR d.d. URESNIČUJE SVOJO VIZIJO

Delniška družba Plama-pur intenzivno uresničuje svojo razvojno vizijo in uspešno izpolnjuje ambiciozne poslovne cilje. Tako ji je v letu 2000 uspelo doseči rekordni vrednostni in fizični obseg proizvodnje in prodaje. Z 9000 tonami (kar je 25% več, kot je bilo doseženo v letu 1999) je postala pomemben proizvajalec mehkih poliuretanskih pen v Evropi, saj na tem trgu dosega že več kot en odstotni tržni delež. Skoraj 80% te proizvodnje je neposredno in posredno prodane na tuje trge, pri čemer bo letos iztržila za 4,9 milijarde tolarjev prihodka, kar je za cca 29% več kot v letu 1999. Za približno enak delež rasti se bo povečal tudi dobiček, kljub znatnemu povečanju cen vhodnih surovin, kot posledica visokega porasta cen nafte na svetovnem trgu. Tak poslovni rezultat je posledica izboljšanja konkurenčnosti podjetja z zniževanjem vseh stroškov in povečevanjem prodaje, kar ostaja temeljna naloga tudi v letu 2001.



Na sliki sta Direktor družbe Radoš Gregorčič in Momčilo Zjačič (foto: Bojan Gorjanc)

Vse ostrejšje zahteve kupcev iz avtomobilske industrije, ki odkupijo skoraj tretjino proizvodnje, narekujejo stalne izboljšave in napredek v poslovanju. 250 zaposlenih v tej družbi to dokazuje tudi z ohranjanjem certifikata sistema kakovosti po standardu ISO 9001, ki so ga pridobili leta 1997 in obnovili konec leta 2000. Temu so hkrati dodali še dopolnilni certifikat za izpolnjevanje zahtev po sistemu kakovosti VDA 6.1, ki ga uporabljajo v avtomobilski industriji. Oba dosežka sta bila predstavljena na vsakoletnem novoletnem srečanju vseh zaposlenih in njihovih kooperantov. Ob tej slovesnosti je direktor družbe g. Radoš Gregorčič dne 22. decembra 2000 podelil najvišja priznanja in nagrade.

“Nagrado kakovosti Plame-pur” za dosežke trajnejšega pomena na področju kakovosti poslovanja je prejel Momčilo Zjačič, vodja transportno skladiščne službe.

“Priznanje Plame-pur za leto 2000” za dosežke v letu 2000 pri uresničevanju letnih poslovnih in razvojnih ciljev v družbi pa sta prejeli dve skupini sodelavcev in sicer:

1.skupina sodelavcev pri izdelavi pene v sestavi: Slobodan Jurišič, Damijan Krt, Sandi Jagodnik, Jadran Šturm, Željko Bratovič, Evgen Ivančič, Boris Ludvik, Rajko Surina, Marjan Čekada, Marijan Sankovič, Drago Božič in Štefan Boštjančič

2.skupina sodelavcev na krožnih žagah v sestavi: Franc Barba, Sebastjan Ferlež, Dejan Kresevič, Viljan Mahne, Marjan Stupar, David Valenčič, Jožko Vičič, Zvone Vičič, Vladimir Barba, Albert Boštjančič, Boris Burlovič, Radivoj Gerlica, Sebastjan Kim, Mirko Lakota, Ivica Turak, Damjan Valenčič, Željko Valenčič, Andrej Volk, Željko Zadnik.

Radoš Gregorčič

PRIZIDEK DOMA STAREJŠIH OBČANOV V ILIRSKI BISTRICI JE KONČAN



Nov prizidek Doma starejših občanov v Ilirski Bistrici

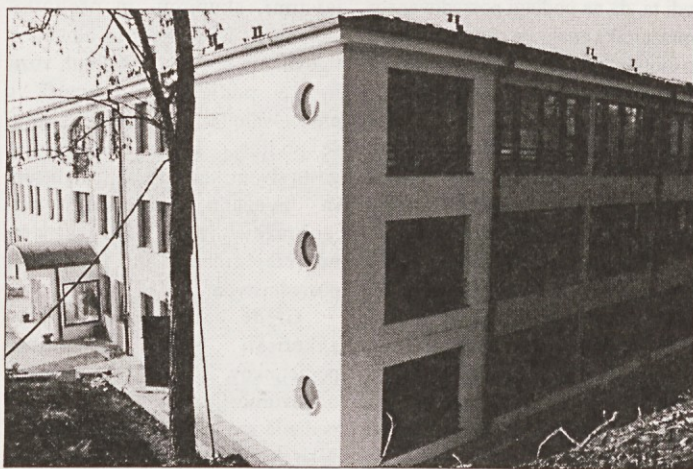
V mesecu marcu 2000, smo pričeli z gradnjo prizidka doma starejših občanov v Ilirski Bistrici, kapacitete 24 oskrbovancev ter možnost varstva za 15 oseb. Investitor del je Dom starejših občanov Ilirska Bistrica.

Objekt ja zasnovan iz dveh funkcionalno povezanih enot, ki sta tlorisno in višinsko različni, med seboj povezani horizontalno in vertikalno s stopnicami in dvigalom ter obstoječo depandanso.

Velikost objekta je 550 m² in se sestoji iz pritličja in dveh nadstropij.

Kletni del objekta površine 280m² ima lasten dostop in vhod ter je namenjen dnevni varstvu oskrbovancev z vsemi pripadajočimi pomožnimi prostori.

V nadstropju so apartmaji z zaprtimi verandami velikosti 25 m² opremljeni z vsemi elementi stanovanja, prilagojeni starostnim potrebam enega oskrbovanca.



Vhod v novi del doma

V objektu so vsi potrebni skupni prostori za oskrbovance in njihovo dobro počutje. Notranjost objekta je opremljena s kvalitetnimi materiali za tovrstne objekte.

Zunanja ureditev objekta je delno asfatirani dostop in parkirišče ter pločniki in zelenice, tako da je podoba objekta lepa funkcionalna celota.

Kljub obilici dežja v jeseni, smo objekt zgradili v dogovorjenem roku in konec meseca decembra je bil uspešno opravljen tehnični pregled.

Nekje spomladi, po zaključeni montaži opreme prostorov, bo objekt pripravljen za sprejem prvih oskrbovancev.

Želimo jim dobro počutje.

Mahne Slavko
PRIMORJE d.d. Ajdovščina
ENOTA ILIRSKA BISTRICA

Obrt in malo gospodarstvo

LETNA SKUPŠČINA OBMOČNE OBRTNE ZBORNICE ILIRSKA BISTRICA

Konec leta so se člani Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica sestali na letni skupščini. Poleg poslancev skupščine so se skupščine udeležili še predsedniki sekcij, člani nadzornega odbora in dobitniki priznanj OOO Ilirska Bistrica. Obravnavali so poročilo o delu, razrešili dosedanjo predsednico skupščine in izvolili novega predsednika skupščine OOO Ilirska Bistrica.



Za dolgoletno delo v organih zbornice je prejela posebno priznanje obrtnica **Ana Križman**. Priznanje sta ji vročila predsednik zbornice Stanislav Skok in predsednik skupščine Peter Urbančič.

Člani Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica so pomembno letno srečanje izkoristili še za vročitev priznanj o verifikaciji obratovalnic, kateri

sta prejela Ema Deželak za izobraževanje poklicev kuhar-natakar in Jože Uljančič za izobraževanje poklicev zidar-tesar.

Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica je v letošnjem letu prvič sodelovala v vseslovenskem projektu Moja dežela, ki je potekal pod sloganom lepa in gostoljubna. Priznanje za najlepše urejeno obratovalnico so si po mnenju posebne strokovne komisije prislužili:



- Gostilna Pod gradom, Dunja Frank s.p. Gornja Bitnja,
- Gostilna Škorpion, Rajko Jenko s.p. Rečica,
- Mini pekarna Drobčinica, Marija Mikuletič s.p. Mala Bukovica,
- Snack bar Pek, Danilo Čekada s.p. Dolenje.

Čestitamo!

Alenka Penko

REŠEVANJE KADROVSKIH POTREB V MALEM GOSPODARSTVU

Razvojni center Ilirska Bistrica opravlja nekatere naloge tudi za Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Ena izmed njih je bila tudi ta, da na podlagi posredovanega vprašalnika analizira obstoječe stanje in morebitne lokalne potrebe po novih delavcih. Na podlagi druge ankete, ki je bila izvedena med lokalnim prebivalstvom, pa so hoteli analizirati seznanjenost ljudi z ukrepi aktivne politike zaposlovanja in potrebe prebivalstva po novih storitvah.

Po podatkih ZRSZ, za september 2000 je bilo v naši občini 4.995 aktivnih oseb. Od teh 4.116 delovno aktivnih in 879 brezposelnih oseb. Največ jih je bilo zaposlenih v storitvenih dejavnostih in nekmetijskih dejavnostih. Stopnja brezposelnosti je bila, v tem istem obdobju, 14,4 %. Od tega je bilo 54,5% brezposelnih žensk, 15,6% iskalcev prve zaposlitve, 22,6% starih do 26 let, 54,9% starih nad 40 let, 28,7% stečajnikov in trajno presežnih delavcev, 66,4% dolgotrajno brezposelnih in 16,3% prejemnikov denarnega nadomestila oziroma denarne pomoči.

Rezultate so predstavili konec novembra lanskega leta. Naloga je zajela 100 podjetij, ki zaposlujejo do 50 delavcev in delujejo vsaj dve leti. Vzorec anketiranih je zajel enak odstotek samostojnih podjetnikov in družb z omejeno odgovornostjo, v

sorazmerju z njihovim skupnim številom v občini.

Med anketiranimi podjetji je največ tistih, kar 27, ki se ukvarjajo z javnimi, skupnimi in osebnimi storitvami; 25 podjetij se ukvarja z trgovino in popravili motornih vozil in 18 podjetij se ukvarja s predelovalnimi dejavnostmi, sledijo še podjetja, ki se ukvarjajo z gostinstvom, kmetijstvom, prometom in zvezami, gradbeništvo, izobraževanjem, zdravstvom, nepremičninami in finančnim posredništvom.

Glede na obliko družb, so anketirali 69% samostojnih podjetnikov, 22% družb z omejeno odgovornostjo, 9% pa drugih. Vsa podjetja spadajo med mala podjetja in so imela letne prihodke manjše od 280.000.000,00 SIT.

Podjetja zaposlujejo največ delavcev -34,79% med 21 do 30 let; sledijo tisti stari med 31 do 40 let -29,88%; potem pa še, z 24,43%, tisti med 41 do 50 let.

Glede na delovno dobo zaposlenih, jih je največ tistih, ki imajo do 10 let delovne dobe, sledijo tisti, ki imajo 11 do 20 let delovne dobe in na koncu so še tisti, ki imajo 31 do 40 let delovne dobe.

Analiza dejanske izobrazbe kaže, da je največ zaposlenih s poklicno šolo, nato s srednjo šolo, sledijo tisti z osnovno, višjo in visoko šolo.

Zaskrbljujoč je podatek, da ni večjih odstopanj med dejansko in željeno stopnjo izobrazbe.

V naslednjih letih, pri anketiranih podjetjih, ni mogoče pričakovati večjega povečanja zaposlovanja, največ 30 delavcev v 3 letih.

Glede razvoja kadrov, si vodstveni in vodilni delavci, najbolj želelijo strokovnega samoizobraževanja ter pridobivanja delovnih izkušenj in funkcionalnih znanj. Strokovni kader si najbolj želi pridobivanja delovnih izkušenj, kakor tudi administrativni in operativni kader.

Anketa med prebivalstvom je pokazala, da kar 58% vprašanih ne pozna ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Za razvoj lokalnega okolja se jim zdi najbolj pomemben razvoj obstoječih in ustanavljanje novih podjetij ter vzpodbujanje investicij in strateškega partnerstva. Za nadaljni uspešen razvoj pa se jim zdi nujno potrebno, da se ustvarijo tudi primerni pogoji za vračanje intelektualcev. V občini pa najbolj pogrešajo fitness center ter kulturne in zabavne prireditve.

Razvojni center ugotavlja, da bi bilo, za rešitev kadrovskih problemov v občini potrebno dvigniti izobrazbeni nivo, ter poskrbeti, da bodo programi aktivne politike zaposlovanja bolj poznani.

Raziskava je posnela trenutno stanje na področju zaposlovanja v malem gospodarstvu. Odgovarja samo na vprašanja, ki jih glede zaposlovanja postavlja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Ne odgovarja pa na vprašanje kako rešiti dejanski problem zaposlovanja oziroma kaj mora storiti Občina, Obrtna zbornica in celotna Razvojnica koalicija. Rešitev kadrovskih problemov ni v tem, da bodo delodajalci in delavci spoznali programe na Zavodu, ampak v tem kako dobiti denar za razvojne programe. Rešitev naše občine je v združevanju in povezovanju z ostalimi, rešitev je v neki skupni viziji in skupnemu programu, ki se bo uresničeval v malem gospodarstvu. Nehati moramo čakati, da bo Bistrica rešila neka "multinacionalka", ker enostavno nima pogojev za to.

Potrebno bi bilo narediti nadaljevanje študije, ki bo izluščila gospodarske in kadrovske trende ter določila realne možnosti za prihodnje. Za planiranje kadrov in celotnega gospodarstva je potrebnih malo več podatkov, od teh, ki so bili predstavljani.

Kar se pa tiče nizke izobrazbene strukture je to problem, ki ga ni mogoče reševati nekje na sredini ampak na vrhu. Pa smo ponovno na začetku.

OTROŠKA IGRIŠČA



Otroka pogosto enačimo z igro in igranjem. Vemo, da otrok v igri razvija telesne spretnosti, uči se socialnih veščin in vrednot. Otrok v igri odkriva in razvija svoje potenciale, kar ga osrečuje.

Urbano mestno okolje ni naklonjeno otrokom. Pred stanovanjskimi hišami so zagotovljena parkirna mesta za avtomobile, podobno je pred stanovanjskimi bloki, kamor vodijo asfaltirane steze, ki so rezervirane za vozila. V parkih majhni otroci delijo košček zelenice s pasjimi ljubljenci od blizu in daleč.

Celo, ko gradimo novo stanovanjsko naselje, pozabimo ali pa "zmanjka denarja", da bi uredili površine, ki bodo rezervirane za otroke. Mladi starši iz blokovskih naselij ne najdejo urejenega kotička, kjer bi na svežem zraku posedeli z naraščanjem

Nastajajo problemi, ko otroci za igrišče vzamejo prostor med avtomobili, na cesti, ali pa doma nezdravo preživljajo prosti čas ob gledanju televizije in igranju računalniških iger.

Z uvedbo devetletne osnovne šole v sistem izobraževanja vstopajo šestletni otroci. Šole so na to različno pripravljene. Naši, bistriški, nimata niti ene gugalnice, ne peskovnika ne tobogana. Drugo vprašanje je, kje bodo otroci svojo potrebo po gibanju uresničevali v deževnih in hladnih dnevih, ko v učilnici ne bo prostora za gibalne igre.

Šole in vrtci opažajo, da so otroci danes drugačni, nekako manj pripravljeni na napor ina zahteve šole, manj samostojni kot enako stari otroci pred leti. Imajo več znanja, so bolj razgledani, po drugi strani pa ne obvladajo osnovnih spretnosti, ki se za neko starost pričakujejo (oblačenje, obuvanje, osnovne higienske navade). Opaža se nižja stopnja socializiranosti otrok, veliko je individualistov, težave imajo pri vključitvi v skupinske iger, precej otrok je lažje gibalno motenih.

Starši so upravičeno zaskrbljeni za svoje otroke zaradi nevarnosti v prometu. Zato jih raje varujejo doma pred televizorjem ali računalnikom. Zelo dolgo ščitijo otroke, prevažajo jih z avtomobili, le redki hodijo peš. Stiska s časom le redkim dovoljuje dovolj gibanja v naravi.

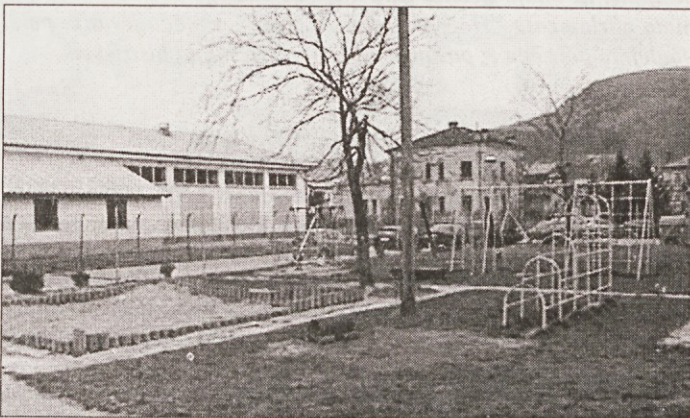
V mestu Ilirska Bistrica sta dve osnovni šoli in vrtec, kar pomeni okoli tisoč otrok, starih od enega do štirinajstega leta. Poleg tega je še okoli petstoto predšolskih otrok, ki niso vključeni v organizirano varstvo.



Otroških igrišč v občini je malo in so v zelo slabem stanju. Nekatere okoliške šole in vrtci so s pomočjo krajevnih skupnosti in aktivnih staršev uspeli pridobiti nekaj osnovnih igral osnovni šoli v Ilirski Bistrici pa otroških igrišč nimata. Imamo igrišče pri vrtcu, ki je skromno, dotrajano, podobno je z igriščem v Prešernovi ulici.

V bližnji bodočnosti ni pričakovati izboljšanja stanja. Zato se je DPM Ilirska Bistrica odločilo, da da pobudo občini in začne z aktivnostmi za ureditev starih ali izgradnjo novih izgradnjo novih, varnih in kvalitetnih otroških igrišč pri osnovnih šolah, vrtcih in v naseljih, kjer je taka investicija potrebna.

Izdelali smo tudi anketo med otrok podobno ugotavljajo potrebnost igrišč, želijo si igral, ki bodo trajna, varna in domiselna.



OTROCI O OTROŠKIH IGRIŠČIH

Anketa je bila narejena v januarju 2001, na OŠ AŽ na vzorcu 70 otrok, starih 9-10 let.

Naletela sem na nenavadno pristrčen sprejem otrok, tak s iskricami v očeh in pričakujočimi nasmeški. Učiteljice so jim predhodno ratložile moj prihod in namen in otroci so komaj čakali, da povedo svoje mnenje, kritike in predloge.

REZULTATI:

Koliko otroških igrišč imamo v Ilirski Bistrici, si z njimi zadovoljen, zadovoljna?

Večina otrok pozna dve do štiri igrišča. Od 70 anketiranih otrok je z njimi zadovoljnih 16, kar je 22%. Ostali niso zadovoljni in imajo precej pripomb. Najbolj nezadovoljni utemeljujejo:

- V Prešernovi je vse razbito.
- Vedno je kaj uničeno.
- V parku sem zadovoljen, s tistim pred starim vrtcem pa ne, ker je ves polomljen.
- Nisem zadovoljen, ker so vsa igrala razskopana.
- S tistimi v Rozmanovi nisem zadovoljen, druga so še kar.
- Nisem zadovoljen, ker so že stara.
- Nekatera so polomljena, umazana.
- Premalo je igral.
- Igrala so stara, dolgočasna.

Koliko stari otroci naj uporabljajo otroška igrišča?

Največkrat so se otroci odločili za najnižjo starost 3-4 leta. Najstarejši uporabniki naj imajo med 9-13 let. Precej je bilo tudi odgovorov (22%), naj igrala služijo tudi starejšim, t.j. mladim od 16 do 21 let.

Katera igrala si želijo?

Stoodstotno si želijo tobogan! Pripisali so še, da bi bilo fino, da bi bil pokrit, vijugast, poleti pa vodni tobogan. Sledijo gugalnice, vrtiljak, peskovnik, plezala (umetna stena), hiške, konjički, vlakci, poligon za kolo, vrvi za plezanje in Tarzanova vrv. Želijo si urejen o igrišče, z okrasnim vodnjakom; RAZGRAJAČEM VSTOP PREPOVEDAN!!
Prosimo naredite visoke in močne ograje.

šolska soc. delavka
Darinka Dekleva

Iz šolskih klopi

POROČILO OTROŠKEGA PARLAMENTA OBČINE ILIRSKA BISTRICA ZA LETO 2000

Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli pravi, da za uveljavljanje svojih interesov, se oddelčne skupnosti povezujejo v šolski parlament učencev. Šolski parlament učencev sestavljajo učenci, ki jih izvolijo posamezne oddelčne skupnosti. Število predstavnikov posamezne oddelčne skupnosti se določi glede na število oddelkov v šoli. Šolski parlament učencev skliče ravnatelj šole vsaj dvakrat v šolskem letu. Pravico sodelovati v otroškem parlamentu imajo učenci od petega do osmega razreda. Letos je moto parlamenta "Hočem, torej zmorem!". V nadaljevanju pa si pogledjmo poročila iz posameznih osnovnih šol na bistrickem.

POROČILA OTROŠKEGA PARLAMENTA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

Ivana Čekada, predsednica šolskega parlamenta, iz OŠ Jelšane poroča, da učence njene šole tarejo številni problemi. Problemi s katerimi se mladi srečujejo so: razne težave v šoli, pomanjkanje prostorov za srečanja, osebne težave in težave, ki jih prinaša razvoj. Poudarila pa je, da veliko staršev dela in otrokom ne utegne pomagati. Preveč se ženejo za materialnimi dobrinami, otroci pa bi bili bolj zadovoljni, če bi se več z njimi družili in jim prisluhnili.

Na OŠ Rudija Mahniča - Brkinca iz Pregarij so izvedli anketo, rezultati pa kažejo na to, da se učenci večinoma lotijo reševanja problemov sami ali pa poiščejo pomoč pri starših, bratih oziroma sestrah ter prijateljih.

Poročilo iz OŠ A. Žnideršiča našteva naslednje probleme, s katerimi se učenci srečujejo: opomoni, ukori, slabe ocene, nepravilnost učiteljev, slabi odnosi s starši, preobremenjenost in med drugim tudi strah pred drogami.

Na OŠ Toneta Tomšiča iz Knežaka, so posebno pozornost posvetili razrednim uram. Želeli so, da bi se na razrednih urah več pogovarjalo o poklicnem usmerjanju in svetovanju. Pohvalili so tudi program za boljše kakovost življenja ter opozorili so še, da so imeli dve predavanji na temo "Droga je med nami".

Ugotovitve, iz OŠ Rudija Ukoviča iz Podgrada, so takšne, da imajo mladi največ težav s preobremenjenostjo s šolskim delom, težave z odraščanjem, strah pred različnimi oblikami zasvojenosti, strah pred slabo družbo in tudi strah pred različnimi oblikami nasilja med sošolci.

Na OŠ Podgora so izvedli anketo med straši. Večina staršev meni, da otroci nimajo veliko problemov, da so dejavni pri njihovem reševanju, da se iz njih da nekaj naučiti in da so za srečo ali nesrečo otrok odgovorni starši sami.

Učeni na OŠ D. Kette, že veliko časa opazujejo, kako se starejši učenci izživljajo nad mlajšimi, da jih tepejo, izsiljujejo in žalijo. Zato je tema nasilja, tudi postala glavna problematika za otroški parlament. Z učitelji in drugimi delavci šole bodo poizkušali stvari spremeniti, da bo počutje boljše, menijo pa tudi, da bi strožji šolski red veliko prispeval k zmanjšanju nasilja.

Na Osnovni šoli Antona Žnideršiča je ga. Darinka Dekleva, v oktobru leta 2000, izvedla anketo ob otroškem parlamentu, na temo "Hočem, torej zmorem!". Za vzorec je izbrala en sedmi in en osmi razred, skupaj 40 učencev.

Anketo sestavlja dvanajst vprašanj o doživljanju mladostnikove lastne podobe, kaj vpliva na njihovo počutje, srečo, kdo vpliva na njihove odločitve, pomen vrstnikov na odločitve, o samokritičnosti, kako ravnajo, ko naletijo na problem, ipd.

Med odgovori sedmošolcev in osmošolcev ni bistvenih razlik, zato so bili obravnavani skupno.

1. O smiselnosti svojega življenja večina vprašanih meni, da življenje ima smisel, 20% jih odgovarja, da ga ima včasih, dva posameznika pa redko ali nikoli.

Počutijo se, da sami vodijo življenje (najbolj množičen je odgovor pogosto

in včasih), ob tem je razveseljivo, da se večina zaveda, odgovornosti svojih odločitev.

Predstavo o tem, kaj hočejo doseči v življenju ima dve tretjini vprašanih, ostali pa prave predstave nimajo.

2. Kdo je odgovoren za tvojo srečo? Po številu odgovorov si sledijo takole: prijatelji, sam, starši, ljubezen, sošolci, moje sposobnosti, bratje, sestre, denar.

Za nesrečo pa so največkrat krivi učitelji, ocene in delovne navade vprašanih.

3. Učenci so izrazili, da pripisujejo krivdo za slabo oceno sebi, ker so se premalo učili. Odgovor, ker nisem razumel snovi, je na drugem mestu, sreča pri zastavljenih vprašanjih je na tretjem mestu. V osmem razredu je več odgovorov, da je kriv učitelj, ker slabo razlaga, kot pri sedmošolcih. Oboji pa navajajo tremo kot dejavnik, ki znižuje oceno.

4. Koga bi prosili za pomoč, nasvet v zvezi z raznimi vprašanji, problemi:

- glede izbire pričeške - odločili bi se sami, ena tretjina učencev se o tem posvetuje s sošolci, prijatelji;

- izbira obleke (boljše) - večinoma sami, polovica učencev se posvetuje in upošteva tudi mnenje staršev, malo vpliva imajo sošolci;

- odločitev za vpis v srednjo šolo - isto, sami in starši, nekaj pomeni tudi nasvet šolske svetovalne službe;

- izbira fanta, dekleta - jasno, izberejo sami;

- načrtovanje počitnic - glavni partnerji so starši, nekaj vpliva imajo sami;

- če jih izsiljujejo vrstniki - iščejo pomoč pri vrstnikih, starših, si pomagajo sami, povedo učitelju, bratom ali sestram, ali svetovalni službi;

- vprašanja v zvezi s šolo - naslavljajo največ na učitelja, starše, prijatelje in sošolce, svetovalno službo;

- vprašanja o drogah, alkoholu, cigaretah rešujejo sami, s starši, vrstniki, šolsko svetovalno službo;

- v zvezi s spolnimi odnosi bi se pogovorili s starši, prijatelji, sami bi poiskali rešitve, nekaj tudi v ŠSS;

- tatvine so tema, ki jo obdelajo največ z vrstniki, nato s starši, ŠSS ali pa sami;

- glede zabave se seveda odločajo sami ali pa s pomočjo vrstnikov, prijateljev;

- športne aktivnosti in hobije izberejo sami, malo vplivajo sošolci in starši.

5. Prijatelji imajo srednji vpliv na izbor pričeške, obleke. Učenci menijo, da se ne ozirajo na mnenje prijateljev glede vpisa v srednjo šolo in glede izbire fanta, dekleta. Malenkosten vpliv imajo prijatelji na izbor počitnic. Več učencev pove, da so prijatelji pravi naslov za reševanje vprašanj v zvezi s šolo, srečanje z drogo, alkoholom, cigaretami. Največkrat navajajo prijatelje pri izboru zabave, hobijih in športnih aktivnostih.

6. Samopodoba

O sebi imam dobro mnenje, si zaupam, - večina odgovorov se nagiba k "da". Enako tudi menijo, da so "dobri ljudje".

Stvari, ki jih delam so pomembne - večina odgovori z da, četrtnina pa z včasih in redko. Samozavestni so le nekateri, večina včasih in redko.

Vsi šolski predmeti me zanimajo - kje pa! največ odgovorov je včasih, redko in nikoli. Glede uspešnosti v šoli menijo, da so (večina pogosto - včasih), 35 % učencev pa se ne počuti uspešnih.

Večina meni, da se hitro uči in pove, da ko se potrudijo, so uspešni.

Kaj mislijo drugi o njih - odgovori so razpršeni - srednje. Podobno je s kritiko. Zavedajo se lastne nepopolnosti. Večina ima veliko prijateljev in povedo, da je njihova družina ponosna nanje.

Želijo si (razen dveh), da bi na sebi marsikaj spremenili, če bi lahko.

7. Kaj najpogosteje naredijo, ko imajo problem?

- o njem razmišljajo in ga skušajo rešiti;

- večina se s problemom tudi spopade;

- obstajajo tudi problemi, s katerimi se sprijaznijo;

- redko, ali nikoli se delajo, kot da se ni nič zgodilo, oz. da ne iščejo rešitve;

- večina včasih problem zadrži zase, ali počaka, da se stvari umirijo;

- najpogosteje se o problemu poskusijo s kom pogovoriti in skupaj rešiti, poiščejo pomoč zaupne osebe;

Iz šolskih klopi

- problem jih zelo skrbi in razmišljajo, kako bi prišli do rešitve;
- največkrat se zavedajo, da so za problem krivi sami;
- zanimivo, da le 25 % učencev ne čaka, da se bo zgodil čudež, da se bo problem sam rešil;

- s hrano, pijačo, kajenjem, zabavo ne rešujejo problemov;
- včasih poskusijo početi povsem nekaj drugega;
- največkrat razmišljajo o problemu in izdelajo načrt, kako ga rešiti;
- menijo, da se iz problemov tudi nekaj naučijo in ko ga rešijo se počutijo spremenjene.

8. Tri najpogostejši načini, na katere bi želeli rešiti problem:

- želim si, da bi problem lahko večkrat bolj učinkovito rešil;
- da bi se problemi reševali večkrat sami od sebe;
- radi bi, da bi v problemih videli tudi kaj pozitivnega.

9. Zdi se mi, da imam več problemov kot drugi:

- dve tretjini sta odgovorili, da ne;
- ena tretjina pa, da ima več problemov kot drugi.

10. Odnos do drugih ljudi, prijateljev?

- večina lahko pove svoje mnenje, ki se velikokrat razlikuje od drugih; v družbi prijateljev se največkrat sproščeno pogovarja;
- prijateljem pustijo do besede, in da stvari povedo do konca;
- večinoma tudi z lahkoto sklepajo nova prijateljstva in se sproščeno pogovarjajo z odraslimi;

- v primeru, da rabijo prijatelji pomoč pri DN jim jo ponudijo, samim pa je težko prositi zanjo;

- učenci menijo, da so med prijatelji priljubljeni;

11. Odnos do sebe, razmišljanje o sebi?

- veliko razmišljajo o sebi in se trudijo, da bi sebe razumeli;
- svoje strahove zaupajo drugim, ena tretjina, pa raje ne;
- v jezi večina ne kriči na druge, če pa koga ne marajo, mu to težko pokažejo;

- tudi, če gre vse narobe, vztrajajo naprej, poguma pa jim večkrat zmanjka;
- če jih drugi kritizirajo, so občutljivi, 15% pa trdi, da jim je vseeno;
- ko jim je hudo, težko nadzorujejo svoja čustva, se tudi zjočejo – največ je takih, ki se jim to zgodi redko oz. včasih;

- večina trdi, da pazijo, kaj govorijo in kako se vedejo do drugih;
- včasih s svojim razpoloženjem vplivam na druge - meni večina vprašanih;

- v družbi žalostnega, postanejo včasih tudi sami žalostni;

12. Kaj menite o vlogi varuha otrokovih pravic in kaj naj bi ta delal?

Večina si ne predstavlja njegove vloge, ostali pa menijo, da naj bi ta reševal probleme otrok s težavami, zasvojenosti in nasilja.

Šolska svetovalna delavka Darinka Dekleva na podlagi ankete ocenjuje, da imajo otroci izoblikovano mnenje o sebi, družbi in imajo dovolj znanja za reševanje svojih problemov. Vedo pa tudi kam po pomoč, če jo potrebujejo.

MIKLAVŽEV SEJEM

Spet je leto naokoli in nastopil je čas praznikov, čas božiča in novega leta. V tem času voščilnic ne sme manjkati, zato pa smo poskrbeli mi. Iz valovite lepenke, kolaža, precej pa tudi iz naravnega materiala smo izdelali božične izdelke. Prvi in drugi razred sta izdelali Miklavževe šibe, tretji in četrti majhne škatle iz rebaste lepenke, peti lične škatlice s čokoladnimi bonboni, šesti smo izdelali darilne vrečke za steklenice, sedmi in osmi pa so se lotili voščilnic. O tem, kako so bile lepe, ste se lahko prepričali v ponedeljek 4.12.2000, ko smo izdelke tudi prodajali na Miklavževem sejmu. S prodajanjem smo zbrali 46.000,00 SIT. Ker vemo, da se je v Posočju zgodila tragedija, smo zbrani denar namenili otrokom iz Loga pod Mangartom. Vemo, da 46.000,00 ni veliko, vendar je za našo šolo z majhnim številom učencev to



veliko. Ta denar smo namenili iz srca in upamo, da so ga tudi oni prijeli odprtih rok.

Tina Turkovič,
6.razred OŠ JELŠANE

OB 125. LETNICI ROJSTVA DRAGOTINA KETTEJA



Razstava izdelkov na šoli

Učenci osnovne šole Dragotina Ketteja so pripravili razstavo in obiskali pesnikovo spominsko sobo

V petek, 19. januarja, je minilo natanko 125 let, odkar se je v nekdanji ljudski šoli na Premu rodil pesnik Dragotin Kette. Učenci, ki obiskujemo Kettejevo šolo, pesnikov rojstni dan počastimo vsako leto.



Člani literarno - novinarskega krožka na Premu

Letos so se še posebej potrudili vsi na razredni stopnji, ki so se poskusili v oblikovanju Kettejeve znamke, risali njegov portret, sestavili Kettejev koledar, slikali in oblikovali figurice na temo njegovih basni ter pravljic. Njihove lične in zanimive izdelke si lahko ogledate na šolskem modrem hodniku.

Člani literarno-novinarskega krožka pa smo se odločili obiskati lani prenovljeno spominsko sobo. Spomnili smo se Dragotinove kratke, a težke življenjske poti. Obisk smo zaključili z njegovimi besedami – z branjem njegovih basni in pesmi.

Literarno-novinarski krožek
OŠ Dragotina Ketteja

UČIMO SE PLESATI

Na osnovni šoli v Podgradu imamo veliko zanimivih krožkov; tudi med glavnim odmorom nam ne manjka glasbe, za katero skrbijo učenci 8. razreda. Zatorej smo, predvsem deklice, že dolgo pogrešale plesni krožek.

V mesecu decembru smo se zbrale učenke 6., 7. in 8. razreda in začele s plesom. Seveda pa nam to ne bi uspelo, če nam ne bi pomagala tovarišica Patricija. Vaje imamo vsak petek popoldne. Če je potrebno, se dobimo večkrat. To nam je poseben užitek, saj se dekleta rada dobivamo in pogovarjamo.

Svoj prvi ples smo izvedle na osnovnošolski novoletni zabavi. Ker je bila to naša prva plesna predstavitev, smo imele veliko tremo. S svojo točko smo otvorile lepo zabavo, napolnjeno z glasbo in šaljivimi igrami. Škoda, ker je bilo veselja prehitro konec. Sedaj so se nam pri plesu pridružili tudi fantje. Plešemo v parih in se učimo valček.

Plesali bomo še naprej, zato že pridno delamo načrte za prihodnost.

Ana Miklavec

Dopisniški krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad

Popotovanje po naših

Začnimo s pripovedko o nastanku vasi, ki sta jo učencem iz Osnovne šole Toneta Tomšiča povedala domačina Valentin Šajn in Marija Štavar.

Vas Bač je nastala na hribu. V dolini pod hribom je bilo z bičevjem poraslo močvirje. Voda je počasi odtekala v "podjame" in močvirje se je izsušilo. V Podjamah so še danes ostanki vode. Nekaj vode je še ostalo na površju (pri Škrvanovih).

Na osušenem močvirju so začeli graditi hiše. Po bičju - rastlini je dobila vas ime BAČ. Prvi zametki vasi so bili ob gradu Kalcu.



...V NJEJ JE TOLIKO LEPEGA IN DOBREGA...

Za Bač je v zadnjem času veliko bralcev verjetno nazadnje slišalo ob nenavadnih poplavih in veliki škodi po zadnjem jesenskem deževju, ki kraju niso prizanesle, čeprav tu ni nobenih nadzemskih vodnih tokov.

Bač je vas v Krajevni skupnosti Knežak s 175 hišnimi številkami, približno enakim številom gospodinjstev in 470 prebivalci (Bečani).

Javorjeva "Stolarna" je edina večja tovarna v tem okolju, v kateri je zaposlena večina prebivalcev, kruh pa daje tudi številnim kooperantom in njihovim delavcem. Kar nekaj je zasebnih lesnih obratov in žag. Od nekdanj so ljudje tu živeli od lesa, v vasi pa so bili dobri gozdarji, konjarji in furmani. Danes pa pravih kmetov, ki bi živeli le od kmetijstva, skorajda ni.

V vasi sta dve gostilni, ki nudita tudi hrano, sredi vasi pa je lepo urejena trgovina.

Tudi druga infrastruktura je za vas kar solidno urejena, čeprav je voda v poplavih precej uničila glavno cesto skozi vas in meteorno kanalizacijo.

Vse pa ni tako lepo na Baču, ki po prebivalstvu (nikakor pa ne po urejenosti) skoraj dohiteva Knežak. Pozna se, da v vasi kar nekaj let ni delovala vaška skupnost, da mladi ubirajo svoje (stran)poti in da se ljudi loteva malodušje. Center vasi z nekdanj znan "dvorano" in trgovino, kaže dokaj klavarno podobo, kateri ne botruje le zob časa ampak tudi objestno delo človeških rok, vsemu pa je krona ruševina nekdanjega "Hotela" (gostilne Novak) na avtobusni postaji.

Tudi spomenik NOB je ob , v letu 1998 obnovljenem studencu, prava sramota.

Vsak vaščan bo pred vsemi problemi izpostavil vojaški poligon oz. strelišče in neurejene odnose z vojsko, ki gospodarji z velikim območjem gmajn, povzroča hrup, onesnaževanje in omejuje dostop do gozdov - vse brez odškodnine. Pa na neurejena odlagališča smeti, kjer pač noben ne spoštuje prizadevanj in navodil KS, ki bi omogočila ureditev le teh.

Nekaj ljudi pa si vseeno želi, da bi bilo drugače. Formirali so vaški odbor in ob množični podpori vaščanov izvedli nekaj uspešnih akcij, s katerimi želijo spremeniti podobo vasi in razmišljanje ljudi. Pokazalo se je, da je za nizanje uspehov potrebna le inčiativa.

Škoda bi bilo, če s tem ne bi uspeli, kajti tudi Bač, kot vsa okolica skriva precej naravnih, etnoloških in kulturnih zanimivosti, ki lahko postanejo zanimive za širok krog ljudi, čeprav sami domačini, ki se dnevno srečujejo z njimi, nanje radi pozabijo ali jim niso pomembne.

Da so tu že zelo zgodaj živeli ljudje dokazujejo na žalost še neraziskani ostanki gradišč, zgodovinskih naselij, na vzpetinah Gradišče in Obroba, ki v svojih nedrih sigurno skrivajo še marsikaj zanimivega.

Številko Bač 1 je včasih nosil grad Kalc, oddaljen kakšen kilometer od vasi. Danes komaj še stoji skupaj značilen in "fotogeničen" stolp gradu. Grad je imel pestro zgodovino in znamenite prebivalce. Njegova prijetna okolica s stoletnimi lipami in kostanji privablja številne obiskovalce od blizu in daleč, ki se čudijo propadajočemu bogastvu in zanemarjenosti spomenika, ki bi ne glede na zasebno lastnino lahko še kako bogatil spomine na zgodovino in porajanje slovenstva na tem delu naše domovine (Tabor na Kalcu 1869).

Bogata je tudi sakralna dediščina v vasi. Cerkev Sv. Ane iz leta 1751 se ponaša s poslikavami Avgusta Černigoja. Na Štefanovo je tu že dolgoletna tradicija žeganja konj, katerih število se, po nekaj letih stagniranja, v vasi ponovno strmo povečuje.

Še starejša je kapela Sv. Janeza Krstnika. Letnica 1771 na portalu je namreč varljiva, saj okolica pod zemljo skriva ostanke temeljev precej starejšega svetišča, o njej pa je pisal J.V.Valvasor že leta 1689 v Slavi Vojvodine Kranjske.

V vasi poznavalec lahko najde zelo **svojevrsne arhitektonske značilnosti in zanimive detajle.**

Krajevna skupnost je rešila pred zobom časa studenec s stalno izvorno vodo sredi vasi.

Obnove in koristne uporabe (tudi za vojsko) pa bi zaslužil tudi ogromen zbirnik pod **Tuščakom**, obkroženim s pravo kraško pokrajino, s tipičnim rastlinstvom in živalstvom, ter s prav "gorskim" razgledom z vrha, ki omogoča človeku, da se zave kakšno bogastvo lepote nas obdaja.

Bogastvo tukajšnjih ljudi in narave so letos poleti spoznali tudi ustvarjalci koproducijskega filma "Na nikogaršnji zemlji", ki so po trimesečnem napornem delu obljubili, da se bodo v te kraje še radi vračali, saj so navezali z domačini pristne stike, spoznali njihove navade in dobro domačo hrano.

Svojo vas znajo dobro predstaviti tudi mladi, skozi raziskovalne naloge, ki ne bi smele ostati tako skrite in pozabljene, zato smo tudi njim prepustili del prostora v tej rubriki.

Vsekakor smo veseli, da je vas Bač lahko v SNEŽNIKU predstavili kot prvo, nikakor pa ne bi želeli, da ostane prva v občini le po abecedi, največjem slovenskem strelišču in veliki škodi zaradi talnih vod, kajti v njej je toliko lepega in dobrega, da vas in ljudje zaslužijo primat in ugled še po čem drugem.

Predsedni krajevne skupnosti Knežak, Vojko Mihelj



Kalc

vaseh - vas Bač

ZGODOVINA BAČA

Bač je gručasta vas s tovarno, ki še vedno daje zaslužek nekaterim domačinov. Na vzhodu je Tuščak (786 m), ob njegovem vznožju pa je potok Graben, ki postane aktiven le v hudih nalivih. Leta 1848 je bilo v vasi 84 hiš, v začetku 19. stoletja je bilo v vasi 692 ljudi. Leta 1994 je bilo na Baču 148 hiš in 468 prebivalcev.

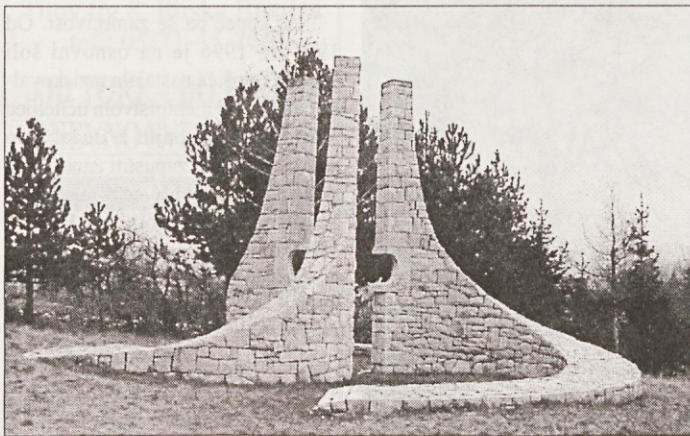
Med obema svetovnjima vojnama je tu delovala organizacija TIGR. Med drugo svetovno vojno so mnogi Bačani pomagali partizanom in se borili proti sovražniku. Zaradi te dejavnosti so 23.2.1944 Nemci vas bombardirali in avgusta istega leta tu napadli Istrsko četo, ki je utrpela veliko izgub.

Na zahodni strani Bača, vrh nizke vzpetine, nad izvirom Pivke so pičili ostanki gradu Kalc, od katerega je dobro ohranjen le okrogli stolp zdravren stoletnih lip.

Grad je bil zgrajen v 17. stoletju. Sezidali so ga gospodje Steinbergi. Naslednji lastniki so bili:

- 1687 – J.A. v. Peteneghk
- 1782 – Janez Krstnik Jerman
- 1782 – Jurij v. Person
- 1786 – Matej Vilhar (ded)
- 1793 – Janez in Franc Vilhar
- 1818 – Franc Vilhar
- 1843 – Miroslav Vilhar
- 1871 – Evgen in Marija Vilhar
- 1903 – devet kmetov z Bača
- 1919 – grad zapustijo zadnji prebivalci in grad začne propadati

Na stolpu sta dve spominski plošči. Ena v spomin na Slovenski tabor 9.5.1869 in druga na sestanek aktivistov OF septembra 1941. Tabore so začeli na slovenskem, organizirati v sredini 19. stoletja, na njih pa so podpirali programe Zedinjene



Slovenije iz leta 1848 za združitev vseh Slovencev v svojo avtonomno enoto. Zahtevali so tudi uporabo slovenskega jezika v šolah in uradih. Tabor na Kalcu je bil šesti od 17 - tih taborov. Z gradom sta tudi povezani dve, za te kraje, pomembni osebnosti – F.A. Stainberg (1684 – 1765) in Miroslav Vilhar. Prvi se je na Kalcu rodil in je bil nadzornik deželnih cest na Kranjskem, upravitelj Idrijskega rudnika in dvorni komorni svetnik, drugi pa je na gradu umrl.

Slednji, Miroslav Vilhar (1818 – 1871) je bil pesnik, skladatelj, politik in narodni buditelj. Mnoge njegove pesmi so ponarodele, kakor na primer Lipa zelenela je, Rožic ne bom trgala, Po jezeru bliz Triglava. Vilharjev glasbeni opus pa vsebuje samospевe ter zborovske in klavirske skladbe. Na njegovo literarno ustvarjalnost je najbolj vplival Fran Levstik.

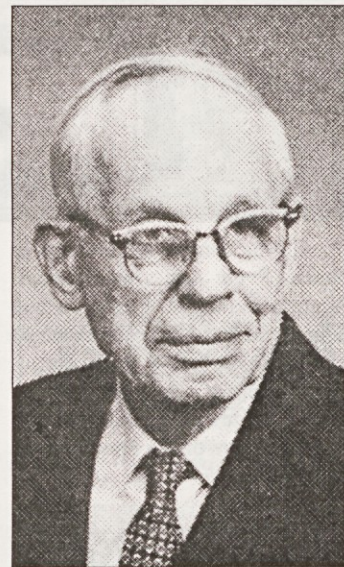
1861 je bil izvoljen za poslanca kranjskega deželnega zbora, Več let je bil župan Knežaka, sodeloval pa je tudi pri ustanovitvi čitalnic v Planini in na Rakeku. Skupaj z nekaterimi pomembnimi možmi so že leta 1859 ustanovili osnovno šolo v Knežaku.

V spomin nanj, je tudi njegov doprsni kip na spomeniku ob šoli v Knežaku. Na tem spomeniku sta še kipa Alojza Valenčiča in Toneta Tomšiča. Tudi tadva sta tesno povezana z vasjo Bač.

Alojz Valenčič (1897 - 1930) je bil doma z Bača in je bil organizator podtalne organizacije TIGR. Ta se je borila proti fašizmu in vzpodbujala v narodu zavest, da je odpor mogoč. Valenčič je delal v Škrvanovi tovarni, katere lastnik je bil Alojz Urbančič. Tam je izdelal "peklenski stroj", ki ga je podtaknil v uredništvo časopisa Il Popolo di Trieste. Aretirali so ga. Na prvem tržaškem procesu je bil obsojen na smrt in naslednji dan (6.9.1930) so ga ustrelili v Bazovici (Bazoviške žrtve).

Narodni heroj Tone Tomšič (1910 – 1942) je nekaj časa živel na Baču, od koder sta bila doma njegova starša. Po prvi svetovni vojni so se Tomšičevi vrnili v Trst. Nato so se zaradi preganjanja preselili v Ljubljano. Bil je borec in revolucionar, boril se je za svoj narod, ljubil je slovensko zemljo. Fašisti so ga leta 1942 zaradi tega tudi obsodili in ustrelili v gramozni jami pri Ljubljani.

KULTURNA IN LITERARNA DEDIŠČINA BAČA



Na Baču se je rodil tudi pesnik Jack Tomšič (1897 – 1994). Rodil se je kot Jakob, vendar se ga je v novi domovini prijelo ime Jack. Bil je predsednik Slovenske narodne podporne jednote (SNPJ) v Clevelandu. Bil je idealist, revolucionar, še najbolj pa domoljub. Na obisku je bil dva krat. Skrbel pa je tudi za šolo v "starem kraju". Osnovni šoli je plačeval naročnino za Rodno grudo in ji podaril zbrana dela Antona Ingoliča. Najbolj ponosni pa so na njegov rokopis pesniške zbirke - Pogonale so na tujih tleh. Leta 1989 je v Ljubljani izšel še izbor pesmi Človeku pojem.

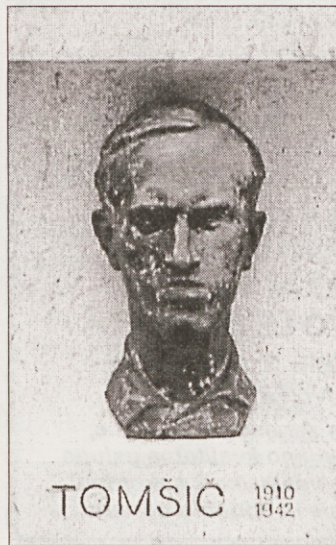
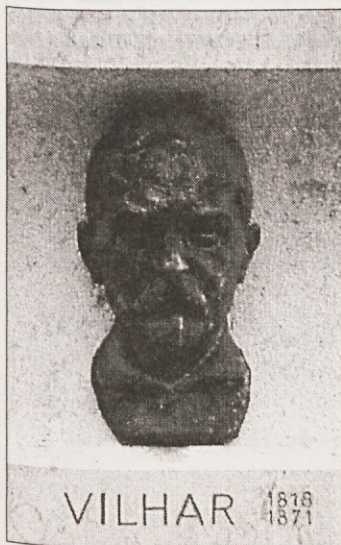
V Združenih državah Amerike je zbral denar za spomenik Tomšiču, Valenčiču in Vilharju ter denar, ki so ga namenili za asfaltiranje ceste med Bačom in Knežakom.

VASICA POD GORO

*Vasica tiha pod goro,
kdaj že od nje sem vzel slovo!
Še vem: zvonovi so tedaj zvonili
Na tuje tožni me spremili.*

*Ne slišim milih več zvonov,
Kje daleč je moj rodni krov,
Kjer ptice gnezda si pletu,
Da po domače zapoje...*

*Samo spomin hiti mi tja,
Kjer kot otrok sem bil doma.
Kaj vse bi dal, da še kdaj spet
Bi videl tisti lepi svet.*



Popotovanje po naših vaseh - vas Bač



Glavna zanimivost Bača pa je cerkev Svete Ane s poslikavami Avgusta Černigoja. Freske so bile dokončane leta 1945. Naslikane so podobe svetnikov v prezbiteriju, svetopisemski prizori v ladji ter zanimiv križev pot in lastna podoba na hrbtni strani oltarja s podpisom in letnico 1945.



Avgust Černigoj (1898 – 1985) je bil slovenski slikar in grafik. V dvajsetih letih je v Trstu ustanovil zasebno slikarsko šolo, pisal manifeste in organiziral konstruktivistično skupino. Černigoj je ustvarjal v različnih tehnikah, manj znane pa so njegove poslikave cerkva, kakor je ta na Baču. Paleta se mu je

osvetlila in v ozadju Poslednje sodbe, naslikene na slavaločni steni, se pojavita bližnja kneška cerkev in kapela sv. Janeza z Bača. Po eni strani se je približal starokrščanski monumentalnosti, po drugi je postal kar ilustrativno nazoren. Lahkotno, skoraj igrivo podajanje nabožnih tem zgovorno pripoveduje o spremembah časa. Freske so bile zasnovane tako, da os dvigale ljudstvu duha.

Po zaključku poslikave cerkve so imeli mašo. Ob takih priložnostih je v navadi, da verniki obhodijo oltar in darujejo denar. Včasih so, predno so stopili za oltar, tudi poljubili križ.

Tudi tokrat so se postavili v vrsto in pričeli z obhodom. Prve ženske so ob sliki za oltarjem zastale in v njihovih glavah so se začeli porajati dvomi:

“V cerkvi je lahko naslikan le svetnik. Katerega svetnika so nam dali za oltar? Ja, če je nova slika, jo je treba poljubiti.”

Tako so se ženske, ko so prišle iz cerkve, spraševale, kateri svetnik je upodobljen. Odgovor so dobile pri dekletih, ki slike niso poljubljale: “Saj piše, Avgust Černigoj. To je slikar, ki je poslikal cerkev.”

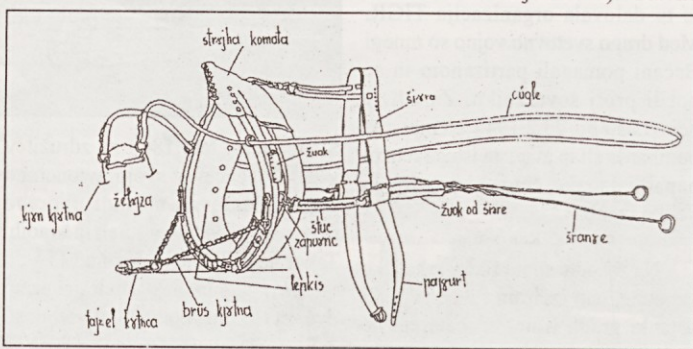
KONJI Z BAČA

Za konec pa še zanimivost. Od 1994 do 1996 je na osnovni šoli Toneta Tomšiča nastajala raziskovalna naloga pod mentorstvom učiteljice Marje Iskra o konjih z Bača. S to nalogo so hoteli zapustiti zanamcem nekaj kulturne dediščine iz tega kraja. Konje so pričeli gojiti na Baču v začetku prejšnjega stoletja, njihovo število pa je skozi desetletja močno nihalo.

KONJI KAKO SE JIH VODI

V sredini 19. stoletja so konje imeli le zemljiški gospodarji in najbogatejši kmetje.

Ob koncu 19. stoletja pa so jih uporabljali za prevoznitvo. Furman je težak poklic. Tedne in tedne so bili močje z doma, da so lahko preživeli družine. Ob praznikih so se zbirali v vaški gostilnah (Škrvanova, Uhanova, Štefanova in Majdnikova). Glavno



Oprema konj

Leta 1900 jih je bilo 30, 1910 - 19, 1920 - 10, 1930 - 20, 1940 - 8, 1950 le 4, 1960 - 32, 1970 - 30, 1980 - 25, 1990 - 8, 1995 - 42 in 1996 - pa 38. Lastniki danes vzrejajo konje predvsem zaradi ljubezni do konj in pa zaradi prodaje konj za meso.

Vrste konj na Baču so:

HAFLINGER je inteligenten, delaven, dobrodušen in vsestransko uporaben; tehta od 350 do 400 kg in je lisičje barve s svetlo grivo; **SLOVENSKI HLADNOKRVNI KONJ**, rabijo ga za težja dela in za meso; tehta od 600 do 800 kg in je različnih barv;

NORIK je nižje rasti in ga rabijo za meso; tehta od 600 do 800 kg in je različnih barv;

POSAVEC je delaven, miren, skladno grajen; tehta do 600 kg in je različnih barv;

V raziskovalni nalogi so učenci v narečni obliki zapisali tudi vse izraze, ki jih uporabljajo Bačani za opremo konj in za “pogovor z njimi”.

prevozno sredstvo je bil nekoč voz, ki pa danes sameva in propada. Po drugi svetovni vojni so konji izključno služili kot delovna živanja, vlekli so pluge in vlačili debla.

Ravnatelj Osnovne šole Toneta Tomšiča, g. A. Žužek v Knežaku je optimističen in verjame v razvoj tega kraja. Na šoli zelo cenijo raziskovalno delo mladih in podpirajo raziskovalne in seminarske naloge. Omenil je, da bi bilo potrebno storiti vse, da mladi ne bi odhajali, ker ima kraj lepe možnosti za nadaljni razvoj.

Tako zanimivemu kraju želimo, da se še naprej lepo razvija in napreduje.

PRISPEVEK SO POMAGALI PRIPRAVITI: VOJKO MIHELJ in ANDREJ ŽUŽEK

UPORABLJENI VIRI: MARJA ISKRA: NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA ŠOLSKEGA OKOLIŠA, KNEŽAK, 1996; RAZISKOVALNA NALOGA KONJ Z BAČA; J. TOMŠIČ: ČLOVEKU POJEM, LJUBLJANA 1989

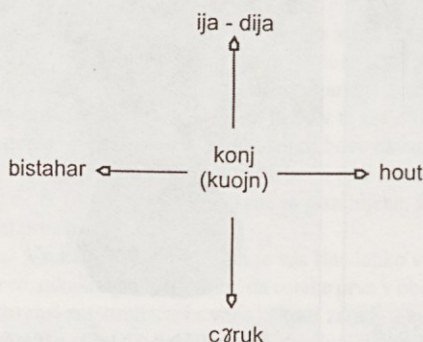
Avtomehanika LAZAR

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL FIAT LANCIA

Pri nas lahko pod ugodnimi plačilnimi pogoji kupite **FIAT PUNTO SLOVENSKI AVTO LETA 2001**, ter vse ostale modele iz programa **FIAT, LANCIA**.

Na našem pooblaščenem servisu na Baču 1 c, tel. 05/788-20-03, pa vam nudimo kvalitetna usluge servisiranja in vzdrževanja vaših vozil, kakor tudi originalne nadomestne dele in dodatno opremo.

KAKU SE KRITA



KAKU SE USTAVI

kuonja

ve



Cankarjeva 24
6250 ILIRSKA BISTRICA

RIBARNICA

Agata Valenčič s.p.
Titov trg 8, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-45-746

**OD TORKA DO PETKA
DNEVNO SVEŽE RIBE!**

URNIK

ponedeljek in sobota
8 - 12
torek, sreda, četrtek in petek
8 - 12 in 14 - 17



Nudimo Vam:
* NOVA MODNA STRIŽENJA
* NOVE TEHNIKE BARVANJA
* KARTICA ZAUPANJA

10 obiskov,
enaštiri striženje brezplačno

Naročila sprejemamo
na tel. številki 05/71-42-095



EMIL SMAJLA s.p.

Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

**DECRA
EKSPERT**

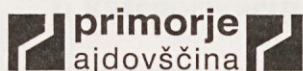


(Križman Patrik)
Bazoviška 3, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-45-959

Urnik:

ponedeljek: 14 - 18
torek, četrtek, petek
8 - 12, 15 - 19
sobota: 7.30 - 12
Po novem odprto
ob sredah: 8 - 14 ure.

Prisrčno vabljeni na obisk!



**CENJENIM STRANKAM
NUDIMO:**

- vse vrste gradbenih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.



- * KOMPLETNA IZVEDBA NIZKIH GRADENJ
- * IZDELAVA PODPORNH ZIDOV
- * IZVEDBA VODOVODA IN KANALIZACIJE
- * KOMPLETNA IZVEDBA TER STROJNO ALI ROČNO ASFALTIRANJE DOVOZNIH POTI, DVORIŠČ IN DRUGIH POVRŠIN

tel/fax. 05/71-41-732

GSM: 041/682-549, 041/652-769



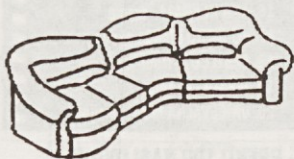
PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE d.o.o.
VOJKOV DREVORED 14, 6250 ILIRSKA BISTRICA
TEL/FAX: +386 (0)5/714-56-12, GSM: 041/730-641

PUR PLATEX

d.o.o.

- * REZANA POLIURETANSKA PENA
- * SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV
PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD
Tel.: 05/783-62-10 centrala
05/783-62-11 direktor
Fax: 067/85-415
GSM: 041/611-395



Suma inženiring d.o.o.

PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +385(0)5/714-15-04

OIC Trnovo

Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/71-42-410

plast Chem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Zarečje 12a, Slovenija
Tel.: +386 (0)5/71-41-913, Tel./Fax.: +386 (0)5/71-41-927
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net



FRANC MARTINČIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71-00-780
fax: 05/71-00-781

- * PRODAJA VOZIL SEAT
- * TRGOVINA Z AVTODELI IN DODATNO OPREMO
- * KLEPAR - LIČAR - VLEKA
- * MENJAVA AVTOPLAŠČEV
- * PREPISI VOZIL



MITJA HAIR TEAM

Poslovni center Mikoza, Bazoviška 32
Informacije-naročila: tel: 05/714-44-43

Ob odličnih frizerskih uslugah nudimo še:

- * svetovanje glede vaše pričeske
- * ugodne cene frizerskih storitev
- * izobraževanje frizerjev
- * onemoglim, starejšim in vsem strankam, ki jim je prihod v salon onemogočen, nudimo svoje usluge na domu

**FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA**
M&R
Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-156

- * ORTOPEDSKA OBUTEV
- * MERILNIKI
KRVNEGA PRITISKA
- * INKONTINENČNI PROGRAM
- * NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
- * VSI OSTALI
ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

GOSTILNA S PRENOČIŠČI



POTOČEK

Ema Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648
GSM: 041/747-657



NUDIMO:

MALICE PO 600,00 SIT
KOSILA PO 1.200,00 SIT

TRGOVINA

Ana

Sabina Murko s.p.
Bazoviška 32, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/71-00-610

UGODNO:

- ŽENSKÉ HLAČE
 - TUNIKE ZA STAREJŠE
 - OTROŠKE BUNDE
 - PLETENINE (ŽENSKÉ, MOŠKE)
 - DARILA ZA VALENTINOVO
- VABLJENI!



TIM MIT d.o.o.

- TRGOVINA, PROIZVODNJA, ZASTOPSTVO
- PREVOZI, SPECIALNI PREVOZI
- EKOLOGIJA
- PRAZNIJENJE GREZNIC
- ODVOZ ODPADNIH OLJ IN KEMIKALIJ
- ČIŠČENJE IN PREBIJANJE KANALIZACIJ

Johnny

BAR

GABRJE 3, 6250 ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/714-58-38, fax: 05/714-10-91
GSM: 041/740-583

PLAMING

Plaming,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: plaming@siol.net



CESTNI PREVOZI:

- * NAFTNIH DERIVATOV
- * TEKOČIH KEMIKALIJ
- * PRAŠKASTIH MATERIALOV

- VZDRŽEVANJE
GOSPODARSKIH VOZIL
- PRALNICA TOVORNIH VOZIL
- TEHNIČNI PREGLEDI VOZIL

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

Plama-pur

DOBRA NOVICA ZA PRIHODNOST

Pokojninski steber
Zavarovalnice Triglav

triglav



Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel. 05/71-41-344

ODPRTO: od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 20

- | | |
|---|--------------------------------|
| 1. GLADIATOR - zgodovinski spektakel | 11. ROMEO MORA UMRETI - akcija |
| 2. MISIJA NA MARS - znanstvena fantastika | 12. OBALA - avantura |
| 3. PEKEL - akcija | 13. KLUB GOLIH PESTI - akcija |
| 4. KOČKA - znanstvena fantastika | 14. ZBIRALEC KOSTI - triler |
| 5. STIGMA - triler | 15. PREBUJENA VEST - triler |
| 6. SUPERNOVA - znanstvena fantastika | 16. ANA IN KRALJ - drama |
| 7. LEPOTA PO AMERIŠKO - drama | 17. KO JUTRO UMRE - akcija |
| 8. AMERIŠKA PITA - komedija | 18. ŠESTI ČUT - triler |
| 9. ERIN BROCKOVICH - drama | 19. JEBIGA - sl. film |
| 10. IVANA ORLEANSKA - zgodovinski | 20. UNIČEVALNA MOČ - akcija |

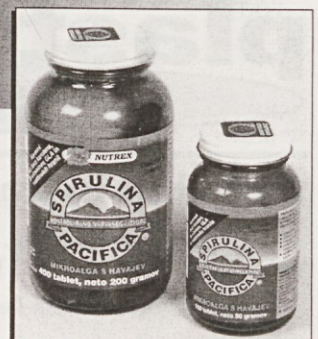
POSOJAMO TUDI FILME NA DVD - PREKO 100 NASLOVOV!

OHRANITE MLADOST, ZDRAVJE IN VITALNOST!

SPIRULINA PACIFICA

Obogatite svojo prehrano
z mikroalga iz oceanskih
globin, ki je naravni vir
vitaminov, mineralov,
antioksidantov in vseh
esencialnih aminokislin.

Spirulino PACIFICO
lahko kupite v vseh
dobro založenih lekarnah in trgovinah z zdravo hrano.



OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

Sprejemamo
naročila za
okulistične preglede
na tel. 05/71-00-510

Nudimo vam tudi sm
čarska očala
znamke Smith in Oxydo

AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5E, ILIRSKA BISTRICA
tel 05/71-45-855, 041/422-007

NUDIMO VAM:

JURID-BENDIX
zavorne obloge,
ploščice, diski,
BOSAL izpušni lonci,
ARAL motorna olja,
ter vsi ostali avto deli

ODPRTO
8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12



LESONIT D.D.

Lesno kemična industrija, p.o.
Nikole Tesle 11, Ilirska Bistrica

IZOTERM plama

IZOTERM-PLAMA d.d.,
proizvodnja izolacijskih
izdelkov, Podgrad
6244 Podgrad



PEKA KRUHA IN PECIVA s.p.

Zorka in Ivan Iskra

Vilharjeva 4a
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)67/444-236

- * VELIKONOČNA PINCA
- * PLETENKA Z JAJCEM
- * VELIKONOČNA POTICA
- * DROBNO PECIVO

NAROČILA OSEBNO
ALI PO TELEFONU
067/444-236



RENAULT

AVTOHIŠA

Smrdelj Valter s.p.

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44
Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

FOTOGRAFSKI STUDIO IN TRGOVINA

FOTO FANTASY

PTC Mikoza, Bazoviška 32, 05/714-43-11

Ne pozabite, da vam tudi čez vse leto
ponujamo ugodne cene storitev:
- 4 fotografije za dokumente
(nova osebna izkaznica) 950 SIT

HTC ŠPORT

ŠPORTNA TRGOVINA

PTC MIKOZA
tel. 05/710-11-38
e-mail: htc@siol.net

ŠEPEC d.o.o. Postojna
prodajni center Jurček
Ljubljanska 15
tel. 05/726-51-47

TRGOVINA DIRENDAJ
DIRENDAJ - OTROŠKI RAJ
LEGO FESTIVAL -50%



GRAFIČNI ATELJE

ALMA ZEJNULOVIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

Snežnik

OBVESTILO OGLAŠEVALCEM

Naš lokalni časopis Snežnik že več
kot 9 let izhaja na območju Ilirska Bistrica.
V njem imate možnost oglaševanja tudi Vi.

CENA OGLASOV JE:

1/16	-	6.783,00
1/8	-	13.387,50
1/4	-	26.775,00
1/2	-	53.550,00
1/1	-	107.100,00

V ceno je vključen tudi prometni davek.

Cena oglasov na prvi in zadnji strani je
višja za 30%. Za večkratno oglaševanje
imate 10% popust in za večkratno mesečno
oglaševanje po letni pogodbi 30% popust.
Besedilo in logotip za oglas dostavite do
20-tega v mesecu v uredništvo Snežnika
- lahko tudi po pošti ali po elektronski pošti.

Lep pozdrav

PAPIRNICA

LineaArt

Bazoviška 19, 05/714-20-77

Vabimo vas k nakupu šolskih potrebščin,
pisarniškega materiala, igrač, daril,
darilnih papirjev,
čestitk za vse priložnosti...

Obiščite nas in se prepričajte
o pestri ponudbi in ugodnih cenah!

PESNICA BISTRICA KLANJEC MIRKULOVSKA - SEDEMDESETLETNICA

V začetku lanskega novembra je *Društvo pisateljev Makedonije* pripravilo v Skopju odmevno slovesnost na katero je povabilo kar štirinajst svojih članov, ki so v preteklem letu slavili svoje življenjske jubileje. Med njimi so posebno pozornost posvetili pesnici **Bistrica Mirkulovski**, ki je po očetu Marku Kranjcu s srcem Bistričanka, je doslej edina, ki ponosno nosi tudi ime našega mesta in vedno rada k imenu Bistrica še pripiše pridevnik "Ilirska", da ne bi bilo pomote.



Makedonska pesnica Bistrica Kranjec Mirkulovska je v lanskem letu slavila sedemdesetletnico. Ponosna je na svoje bistriške korenine, posebej na očeta Ferdinanda Marka Kranjca in očetova starša, ki domujeta ob cerkvi sv. Petra v Trnovem.

upokojitvi je svoje slavistično znanje posredovala dve leti tudi še študentom v Brnu in izdala novo knjižno zbirko svojih pesmi v makedonskem in češkem jeziku.

Pesnico smo domačini osebno spoznali leta 1989, na literarnem večeru v bistriški knjižnici in na planinskem izletu na Jarmovcu in na vrhu Orlovice. Bistriški planinci smo bili pred leti na njenem domu v Skopju gostje njene družine. Tedaj se nam je pridružila na tridnevem osvajanju Titovega vrha, najvišje makedonske gore.

Pesnica Bistrica Mirkulovska je ponosna na svoje bistriške korenine, po svojem stricu **Francu Valenčiču** pa pravi, da je podedovala njegov pesniški talent. Rada prihaja tudi v Ljubljano, kjer živita njena sestra **Jadranka** in mama **Milica Kranjec**, ki je že krepko preokorčila devetdeseta leta. Seveda jo z veseljem pričakujemo tudi v Ilirski Bistrici, katere ime nosi.

Vojko Čeligoj

VALENTINOVO

Valentinovo, 14.2, pri nas ni poseben ali klasičen praznik, gre za neko vrsto vrinjenega praznika, ki pa se vse bolj uveljavlja tudi pri nas.

Valentinovo je predvsem praznik zaljubljenec, prijateljev in vseh, ki se imajo radi. Praznik izvira iz Anglije, odkoder se je razširil v Ameriko, se tam popolnoma skomercializiral in od tam vrnil na stari kontinent.

Najbolj je ta opazen v cvetličarnah in to je tudi prav saj imajo rože poseben cetlični jezik, ki govori tudi jezik zaljubljenec. Pazite komu boste katero rožo podarili.

CVETLIČNI JEZIK

ŠPANSKI BEZEG - Ne pusti me čakati
ROŽMARIN - Moja krotkost je plačilo
tvoje ljubezni
DRAGUŠEC - Nisem te hotel razžaliti
KOKALJ - O, da bi bilo tvoje srce tako
lepo kot tvoj obraz
PERUNIKA - Tvoj pogled je moje
bolno srce zopet pozdravilo
DETELJICA - PERO - Pričakujem
tvoj odgovor
BRŠLJAN - Večna ljubezen

SPOMINČICA - Spominjaj se me
MAK - Ohrani najino skrivnost
LOVOROV LIST - Ljubezen
je zmagala
DETELJICA - CVET - Vzeti se ali ne,
to je vprašanje
RESEDA - Bolj od tvoje lepote,
ljubim tvojo dobroto
OSAT - Vsega je konec med nama
KUMINA - Izdana sva
TRAVNA BILKA - Pisal sem ti

NOVA PESNIŠKA ZBIRKA STOJANA JAKSETIČA PELINOV CVET

Že leto dni potem, ko je **Stojan Jaksetič** leta 1999 izdal svojo prvo pesniško zbirko z naslovom "MOJ MESEC JE MAJ" in z njo prijatno presenetil prijatelje in sploh bralce slovenske poezije se je že v letu dni znova izkazal.

Konec nedavno končanega leta je v samozaložbi izšla že druga njegova pesniška zbirka, tokrat s pomenjlivim naslovom "PELINOV CVET".

Avtor je tokrat zbral in objavil skoraj 130 pesmi, ki jih je smiselno razvrstil v tri cikle: **Izpoved čustev**, **Iskanje resnice** in **V pokrajini**.

In kot je v uvodniku zapisal **Edelman Jurinčič**: "Pričujoč izbor, zdaj že druge pesniške zbirke **Stojana Vida Jaksetiča**, nam prinaša v branje lahko in poezijo čustvenega iskanja, idealističnih vrednot in poezijo približevanja domačemu kraju."

Sledimo pesmi za pesmijo in prav sleherna izzveni v potrdilo pesnikove maksime, ki jo je zapisal kot uvodno pesem in ji dal naslov

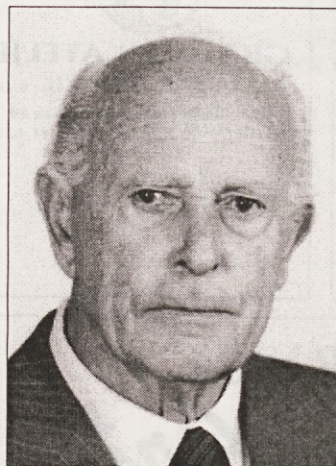
RAD IMAM ŽIVLJENJE

*Sam brez nasvetov
življenje sem izbral,
brez sanjavih iluzij
kaj vse bom postal...*

In v zaključni pesmi z naslovom **SMISEL ŽELJA**, še misel globoko razmišljujočega človeka:

*Pričajmo: življenju
končuje se čas,
ko sebe v ogledalu
več ne spoznaš.*

Zaželimo novi pesniški zbirki **Stojana Jaksetiča** srečno pot tudi med pesnikove rojake v prepričanju, da se bomo gotovo kmalu srečali z avtorjem na javni predstavitvi njegovega novega knjižnega uspeha.



STOJAN VID JAKSETIČ

Stojan Jaksetič je bil rojen 19. septembra 1927 na Doljem Zemonu v isti hiši kot pesnica **Maksa Samsa**, ki je bila sestra **Stojanove** mame. Očitno so sorodstvene vezi in **Stojanovo** mladostno druženje s pesnico botrovale tudi njegovim pesniškim uspehom.

Stojan Jaksetič je osnovno šolo, seveda italijansko, obiskoval v bližnjem Vrbovem, v Postojni pa končal gimnazijo. Že s šestnajstimi leti se je pridružil partizanom v Gubčevi brigadi in bil 23. junija 1944 težko ranjen. Z letalom so ga prepeljali v zavezniško bolnico v Italijo in ga za silo pozdravili. K partizanom se je vrnil v osvobodjeni Split in svojo pot nadaljeval vse do Slovenije v okviru **Partizanskega pevskega zbora Srečko Kosovel**.

Po vojni se je poskusil v kmetijstvu, gozdarstvu, žagarski obrti, se preselil v Koper kjer je našel delo v lesnem skladišču **Luke Koper** ter se kasneje zaposlil do upokojitve v Trgovskem podjetju **Istrabenz Koper**. Danes živi v Koprju. Rad poje, balina, rad se potepa po gorah, zaljubljen je v reke, gozdove in Snežnik. In ... pesnikuje!

Vojko Čeligoj

OB PRIHAJAJOČEM KUTURNEM PRAZNIKU

T'KU JE BLU

V zadnji (decembrski) številki Snežnika me je na kulturni strani, kjer je bil objavljen pogovor z domačo (bistriško) pesnico Marino Grilj, zbudel v oči naslov: Živela kultura, kultura je mrtva! Ta presunljivi vzklík se je verjetno porodil po predstavitvi 10. številke glasila bistriškega literarnega društva 'Stopinje' (2. decembra v Domu na Vidmu), komu od nastopajočih ali pa naključnih gledalcev, ki je verjetno pričakoval vsaj dvojno število občinstva od tistega, ki ga je imel pred seboj tisti večer. Ob zelo pestri kulturni ponudbi, kakršno smo imeli vsi jesen, ni bilo pričakovati kakšnih usodnih zasukov v obnašanju bistriškega občinstva, da bi trumoma zdrvelo ravno na našo prireditel. Zame osebno je bil to pravi literarni praznik, kakršnega Bistrica še ni imela in to po zaslugi velikega števila avtorjev, ki so se tisti večer ne samo sešli, ampak tudi nastopili. Moram reči, da si je tudi občinstvo zaslužilo pohvalo za pozornost in potrpežljivost, s katero je spremljalo poldrugo uro trajajoči kulturni program.

Čudi pa me, ker avtor pogovora s pesnico Marino Grilj ni omenil, da je bila samo dan prej v bistriški šoli Antona Žnidaršiča odmevna šolska prireditev ob zaključku njihove skupne raziskovalne naloge o bistriških literatih v sklopu praznovanja 200. letnice Prešernovega rojstva na temo **Pusti peti moj'ga slavca**. V tej raziskovalni nalogi so učenci obdelali, če lahko temu tako rečem, vse literarne ustvarjalce svojega bistriškega šolskega okoliša (med katerimi je bila tudi omenjena pesnica) in jih tudi povabili kot častne goste na svojo zaključno prireditev. V kulturnem programu so učenci prebrali odlomke njihovih del. Nerodno naključje je hotelo, da smo že naslednji dan ob predstavitvi Stopinj v Domu na Vidmu počeli skoraj isto... le na drugo prešernovsko in tudi bistriško temo: **Slep je, kdor se s petjem vkvarja**, ki je bilo nekakšno nadaljevanje predhodnega večera, saj so bili ravno isti domači avtorji med soustvarjalci jubilejne številke Stopinj.

V priložnostnem nagovoru na predstavitvi sem se namenoma želel izogniti vsakokratnemu tarnanju o slabi branosti našega glasila v bistriškem prostoru in sem rajši razmišljal o svetosti besede, njeni premakljivosti ter njeni negotovi poti do bralca, kjer se pogosto izgublja v svoji večpomenski. Pesnik je eden zadnjih čuvarjev besede in jo je dolžan varovati pred razdiralnimi vplivi časa, ki grozijo, da jo bodo povsem opustošili. Ohraniti mora isti zven, kakršnega je imela, ko se je porodila v našem srcu in naj takšna

tudi doseže sogovornika, sicer se nekega dne ne bomo več zmogli in znali pogovarjati.

'Stopinje' so pomemben del naše kulturne dediščine, ki bo ostala zanamcem, ne glede na to, če jih bomo zdaj prebrali ali ne, kajti umetniška beseda je kot kruh, ki je zmetnik preživeti rodove, ne da bi izgubil na okusu in lepoti... Je neke vrste skrita zaloga duhovne hrane za slabe dni, ki zagotovo pridejo nad vsako generacijo. Umetniška beseda je tudi svojevrstno pričevanje o svojem času, ki je popolnejše od sodnih arhivov in dnevnih novic, ker je v njej neponovljivo ujeto življenje, ki ne more obledeti, ne ostareti. Narod brez lastne literature je kot človek brez spomina in doma. Slovencem je od prvih zapisov na brižinskih spomenikih pa vse do samostojnosti predstavljala edino domovino, ki smo jo smeli sanjati in imeti. Pa še te sanje so nam pogosto odrekli in nam jih še odrekajo, ker mali narodi ne smejo imeti velikih sanj, ne svoje zemeljske domovine... Pesnik se torej ne more ozirati na morebitno naklonjenost sedanjega trenutka ali razpoloženje političnih veljakov, ampak samo na svoj navdih, ki je njegov edini kažipot k Lepoti. Pravzaprav nikoli ni 'tisti pravi' čas za njegovo besedo, ki je dostikrat preslišana ali celo moteča. Resnično mora biti slep za dogajanje okoli sebe, ali pa toliko ožarjen od Lepote, ki ga znotraj obdaja, če hoče peti, posebno še zdaj, ko je dokončno sestopil iz svoje privilegirane drže dvornega jasnovidca in se pomešal med navadne anonimne smrtnike. Do njegove demistifikacije (razbožanstvenja) je moralo priti že zaradi same izpolnitve narodovih tisočletnih sanj o samostojni državi, ki samodejno ukinjajo njegovo dosedanje preroško službo. Zdaj se bo lažje posvetil večnim temam pesništva: lepoti, ljubezni, sovraštvu, iskanju... in ne bo več tako obtežen kot doslej z mučnim zrenjem v prihodnost in njene kažipote, s katerih je moral razbirati

smeri neba, od katerih je bila pogosto odvisna narodova usoda. Gotovo bo prebolevanje njegovega razbožanstvenja dolgotrajno in boleče, preden si bo (pesnik) ponovno pridobil nazaj nekaj samozavesti in božanskega pridiha, ki sta mu bila odvzeta. Postal je namreč samo eden od številnih ponudnikov svojih "knjižnih izdelkov" na vse bolj zasičenem knjižnem trgu, ki ga preplavljajo cenejša prevedena tuja dela. To pa je več stoletna mora slovenskih književnikov in založnikov od Trubarja, Valvasorja, do danes, ko so se in še še otepajo z majhnostjo našega jezikovnega prostora in trga. S poenotenjem Evrope se bo ta majhnost še poglobila, zato se lahko zgodi, da bo nekega dne domača slovenska pisana beseda kljub svoji živosti in ustvarjalnosti spet na obrobju in v podrejenem položaju do večjih jezikovnih skupin, kot je bila v Prešernovih časih.

Ob gledanju TV nadaljevanke o Prešernu se bo ali se je že gotovo marsikateremu gledalcu osulo nekaj mističnih predstav o njem, saj ga filmski ustvarjalci skušajo izrisati v vseh razsežnostih človeške narave, v katero je bil zaprt njegov izjemen pesniški talent. S tem ne bo nič izgubil na svojem sijaju, ampak se bo samo očistil mističnega prahu, ki se je nabral na njem v stoletju skoraj svetniškega čaščenja. Slovenski človek je gotovo zgodovinsko toliko dozorel, da bo zmožni prenesti tudi takšen pogled na svojega pesnika in razmejiti človeško naravo od njegovega pesniškega sporočila. To pa ostaja nespremenjeno, kot zvezde na večernem nebu. In dokler bomo imeli pevce med seboj, se nam ni bati, da bi hodili v temi ali trpeli duhovno lakoto. Vsaj tako kmalu še ne. Narod, ki ima veliko pevcev, ima tudi veliko dušo. Te pa ni mogoče kar tako pojesti, ali zapraviti, marveč samo predati naslednjemu rodu.

Joško Stegu

FRIZERKA

*Frizerka zrelega talenta,
ki je polna plenta.*

*Menjava barve las,
kot za špas.*

*Zelene, zlate in plave,
vse to zaradi lepše glave.*

*Šola ji je dala znanje,
za barvanje in pranje.*

*Verjetno ji leži to delo,
ker obvlada posel že na debelo.*

*Korajžne je narave,
zato pri delu zviha rokave.*

*Pri poslu je spretna,
za plačilo korektne.*

*Postave je srednje,
tudi če rok ne stegne.*

*Prave vitkosti je premalo,
prevladuje odvečno salo.*

*Vesele je narave,
ne glede kakšne obleka ima rokave.*

V Tone

Naša teta Ančka je stara 95 let. Vprašala sem jo, kako se spominja prazničnih dni v mesecu decembru. Takole je potekal najin pogovor:

1.- Kako ste praznovali decembrske praznike?

A kaj čem seda povejdat. Najprej je vilja buožja. Ob pu noči smo šli k opolnôdnici in ob ani in pu al' dveh, ku je maša fenila, smo pršli domu in smo pejli: "Nova je godina, veselimo se kralja imamo novega, počastimo ga.."

Ko smo b'li deca, smo usaka hiša naredili jasla. Cel čejden so ble božične pesmi, ku se je J'zus ruodiu. No buožic smo prijatelce hodile od ane hiše do druge, smo pejle in molile. Vse praznike smo pejli božične: Hej pastirci, Kristus, ... Hodili su tudi starci wučit, ki nejsio imejli ne žjene ne dece, de so dobili sold, de so imejli za tobak.

Triti dan je bil svjiti Štifan, 4. dan svjiti Jevan. Te praznike smo vse častili, nu hodili k maši, na vse.

Od 1. do 24. decembra so ble zornice – zgudne maše. Hodili smo usi šularji in tudi gospud učitelj, ki je mene wučiu je šel z nami. Biu je peuc nu organist u cirkwi. Hodila sm samu u avstrijsko šulo.

2.- Zakaj so taka imena kot Jevan, Štjefan?

Hm, zekaj so, tu so starinska – seda so moderna imena, ki ga ima tudi ps.

3.- Kaj ste jedli?

Kreh in pršut, ja. Tisti, ki so bli revni so gulili polinto in buh de je blu. Pa tudi vobetico.

4.- Kaj ste oblekli?

Oblejklu se je ta buljo ruobo, ta se je šparala za praznike. Tokrat se je poznalu ubuogo deco. Seda je use anaku bogatu nu buogu.

5.- Kaj vam je prinesel Miklavž?

Mklauš nam je prnisu jabku nu orejhe. Nejsmo poznali ni cukrea, ni pomaranč, ni neč. Dokler nejsio pršli Taljani u vas, nejsmo pokusili pomaranče, ni obiense svtari, ki naj blu. Je bla avstrijska vojska dugu cajta, jnu joh, nu toku, de je blu buoštwnu, nu slab zasluž'k.

Upam, da bo bralec iz pripovedi zvedel marsikaj, pa tudi, kako zna biti naša teta Ančka hudomušna. Njena leta jo prav nič ne ovirajo, da ne bi znala razlikovati življenja danes od tistega, ko je bila še otrok. Pripoved bi lahko "uredila", kot temu danes rečemo, vendar naj ta ostane taka, kot mi jo je povedala za spomin in kot pričevanje.

Zapisano po tonskem zapisu,
ki ga je posnela Ana Majkič s
praprato Ančko

POROČILO Z GOSTOVANJA KOMORNEGA DEKLIŠKEGA ZBORA VOX ILIRICA V KANADI IN ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

25. november 2000 - sobota

Komorni deklški zbor Vox Ilirica, vodja zbor prof. Marija Slosar-Lenarčič in vsi naši spremljevalci (korepetitor Martin Lenarčič, Tone Zlošel s harmoniko, dolgoletni pomočnik pri organizaciji nastopov Marjan Lenarčič in Samo Sedmak, ki je skrbel za promocijo zbor) smo zjutraj odpotovali na desetdnevno gostovanje k slovenskim izseljencem v Toronto v Kanadi ter v Cleveland v ZDA. Naše gostovanje je omogočilo Ministrstvo za kulturo RS v organizaciji Slovenske izseljenske matice ter požrtvovalno sodelovanje tamkajšnjih Slovencev.

Na letališču v Torontu so nas pričakali prijazni organizatorji in nas odpeljali k družinam gostiteljicam. Po njihovem toplim sprejemu smo večer preživeli na Primorskem plesu, kjer smo se predstavile s pozdravno pesmijo, večer pa je z nekaj pesmimi, ki jih je zaigral na svoji harmoniki, popestril tudi g. Tone Zlošel. Zanimanje in prijaznost ljudi sta bila dodatna dobrodošlica našemu zboru.

26. november 2000 - nedelja

Zjutraj smo imele v cerkvi Marije Pomagaj - na povabilo tamkajšnjega župnika g. Tineta Batiča - prvi nastop. Pele smo med mašo in po njej. Lepo je zazvenel Mozartov Ave verum, stari slovenski božični napevi in slovenske ljudske pesmi. Ob klavirju nas je spremljal Martin Lenarčič, na flavti pa sta igrali Meta Kim in Breda Štemberger. Nato je na harmoniko zaigral še g. Tone Zlošel. Popoldne, sicer v rahlem dežju, je vsakdo preživel po svoje: nekateri so si ogledali Univerzitetni center in Glasbeni konservatorij, drugi Royal Ontario Museum in Bata Shoes Museum, tretji zopet kaj drugega.

27. november 2000 - ponedeljek

Naši gostitelji so organizirali izlet k Niagarskim slapovom, kamor so nas v svojih kombijih popeljali prijazni šoferji. Spustili smo se k vznožju mogočnega podkvasto oblikovanega slapa in občudovali mogočni vodni spust. Zatem smo si ogledali še ostale zanimivosti v bližini in se v popoldanskih urah vrnili v Toronto.

28. november 2000 - torek

Ga. Eleonor Kocjančič in gdč. Andrea Volk, sta nas s podzemno železnico popeljali v center mesta. Lahko smo občudovali praznično



Preizkušanje akustike katedrale v Torontu

okrašene ulice in zapeli v akustični cerkveni ladji mogočne katedrale. Nato smo si ogledali še novo in staro mestno hišo in se potepali po trgovskem centru Eaton. Popoldne so potekale priprave na naš osrednji kanadski koncert v prostorih Primorskega kluba. Kljub temu, da je bil koncert organiziran na delovni dan, se je dvorana napolnila. Zapele smo izbor večinoma slovenskih narodnih pesmi. Spored je povezovala Simona Prosen. Članice zbor in korepetitorja je predstavila Elena Sedmak. Klavirska spremljava Martin Lenarčič, flavti: Breda Štemberger in Meta Krn. Ob koncu nastopa je spregovoril g. župnik Plazar, ki je pohvalil vsebinsko poslanstvo izbranega programa. Ob tej priložnosti smo se lahko zahvalile našim gostiteljem: g. Florjanu Markunu, g. Lojzetu Kocjančiču, ga. Eleonor Kocjančič, družini Volk in vsem, ki so nas tople sprejeli medse in nam podarili tako veliko lepih spominov na Toronto. Ob koncu programa je zaigral še g. Tone Zlošel. Gosti našega koncerta so bili navdušeni, prejele smo obilo pohval in čestitk Slovencev in Kanadčanov. Sledila je pogostitev in prijetno kramljanje s številnimi prijaznimi ljudmi.

29. november 2000 - sreda

Zjutraj smo se poslovile od Kanade in odletele proti Clevelandu. Na tamkajšnjem letališču so nas pričakali organizatorji in gostitelji našega obiska v ZDA: družina Sedmak, g. Joe Valenčič, ga. Cecilia Valenčič-Dolgan, g. konzul Tone Gogala in drugi prijazni Slovenci, ki so nas sprejeli v svoje domove. Nastanili smo se v hišah in pozdravili sorodnike in nove prijatelje. Ves čas obiska nam je svoje gostoljubje izkazovala družina Sedmak, katere

hiša je postala naše zbirališče in pevska soba.

30. november 2000 - četrtek

Ogledali smo si zanimivosti Clevelanda: muzej umetnosti, trgovski center Tower City, praznično okrašeni glavni trg, procelja gledališč, opere in knjižnice. Nekaj pesmi smo zapele tudi v cerkvi Sv. Janeza.

1. december 2000 - petek

Zjutraj smo imele krajši nastop v Domu starejših občanov. Predstavile smo nekaj slovenskih ljudskih napevov, g. Tone Zlošel pa je zaigral nekaj pesmi. Ljudje so bili zadovoljni, zahvalil se nam je tudi g. direktor doma. Zatem smo se odpeljali v bližni kraj Auroro, zvečer pa nas je čakal imeniten nastop v prenovljeni kapeli semenišča Borommeo in nato na sprejemu pri g. škofu Pevcu. Številno poslušalstvo nas je pozorno poslušalo. V akustični kapeli je zazvenel Mendelssonov Veni domine in stari slovenski božični napevi. Prejele smo številne čestitke in pohvale za ubrano in disciplinirano petje, g. škof se nam je osebno zahvalil za lep večer.

2. december 2000 - sobota

V popoldanskem času so se

pričele priprave na naš osrednji koncert v Clevelandu, ki je bil organiziran v prostorih Primorskega kluba. Pred nastopom smo po radiu spremljale številne pohvale našega nastopa v kapeli semenišča Borommeo. Uspel je tudi naš večerni koncert, ki je potekal podobno kot prvi v Torontu. Ljudje so pohvalili naše petje in razvil se je še prijeten večer ob pogostitvi in pogovoru o domačih krajih.

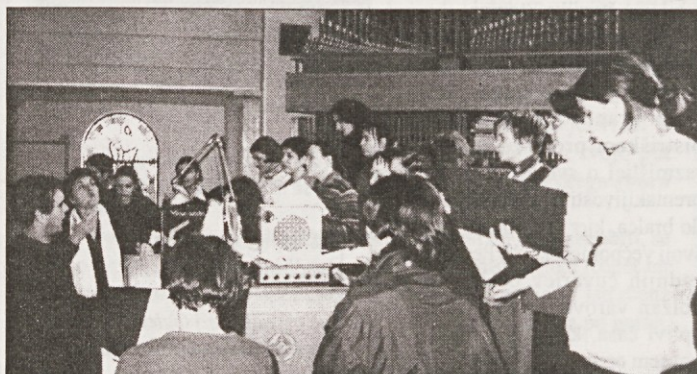
3. december 2000 - nedelja

Zjutraj smo pele pri maši v cerkvi Marije Vnebovzete. Ob orgelski spremljavi Martina Lenarčiča in naših flavtistk sta s kora zazvevela Gallus in Haendel ter slovenski božični napevi. Svečan je bil tudi konec maše ob spremljavi orgel. Zahvalile smo se tamkajšnjemu g. župniku un se takoj nato odpeljale na popoldanski koncert v Strabaneu v Pensylvaniji, kamor nas je povabil SNPJ. Na gostovanje so nas spremljali člani družine Sedmak, g. Valenčič in g. Gogala. Predstavile smo Se z izborom pesmi iz našega repertoarja, naš nastop je bil uspešen in zopet smo prejele številne pozitivne kritike. Po koncertu nas je čakala imenitna pogostitev in pogovor s prijaznimi gostitelji. Ob tej priložnosti smo se ga. Ages Engel tudi zahvalile za lep sprejem in zabavo.

4. december 2000 - ponedeljek

Pripravljane na odhod, zadnji nakupi, slovo od naših gostiteljev, ki so nam omogočili tako prijetno bivanje v Clevelandu. Naslovi, povabila k ponovnim obiskom - na obeh straneh Atlantika - in odhod ter srečen povratek domov v dopoldanskih urah prihodnjega dne.

Društva in prizadevne posameznike je Marjana Rozman obdarila s knjigo o Snežniku.



Komorni deklški zbor Vox Ilirica med mašo v Clevelandu

KOMORNI DEKLIŠKI ZBOR VOX ILIRICA IZ ILIRSKÉ BISTRICE SE ZA POMOČ PRI URESNIČITVI KONCERTNE TURNEJE PO AMERIKI IN KANADI (25. 11. 2000 - 5. 12. 2000) ZAHVALJUJE:

1. VSEM DONATORJEM:

- ZKD ILIRSKA BISTRICA
- AVTOPREVOZNIŠTVO BUBNIČ
- OBČINA ILIRSKA BISTRICA
- ZAVAROVALNICA TRGLAV
- PLAMING d.o.o
- ELOSALÉ
- KLUB ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA
- PLAMA - PUR d.d. PODGRAD
- BANKA KOPER
- ŠAJN DARINKA
- DOM STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA
- GLASBENA ŠOLA ILIRSKA BISTRICA
- GOSTILNA PRI KORAJŽNIKU
- ESTETICA - ROMI BAR
- PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA
- BOR GRAFIČNA DELAVNICA
- SKB BANKA
- NOTRANJSKA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA POSTOJNA
- MITOL d.d. SEŽANA
- NOVI SVET d.o.o.
- LAZAR ANTON
- SMAJLA IVICA
- CILKA UDOVIČ
- ROJC d.o.o
- PROVITA ILIRSKA BISTRICA
- OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA
- PINK FLOYD BAR
- GOSTILNA POTOK (Ema Deželak)
- CVETLIČARNA "M" MARGITA
- TIM - TIM d.o.o ILIRSKA BISTRICA
- DANČI d.o.o. ILIRSKA BISTRICA
- TRGOVINA TARA
- MESARSTVO PUC
- ŽBOGAR DARINKA
- CVETLIČARNA MIRANDA
- SERVIS ASTREIA (Valencič Mišo)
- GRIL DANILO
- FATUR MARIJA
- VOJKO ČELIGOJ

2. Posebna zahvala gre gospodu Brodniku iz EKA - ART d.o.o., ki nam je brezplačno oblikoval programske liste in ovitek za zgoščenke ter gospej Marjanci Čekada iz MARY ART s.p., ki nam je prav tako brezplačno naredila nalepke za zgoščenke.

3. POMAGALI SO TUDI:

- FELIKS GRAFIČNE STORIITVE, D. ZEMON
- GLASBENA ŠOLA ILIRSKA BISTRICA
- DEJAN SAVIČ (mastering)
- FOTO ATELJE MARAŽ
- PLANINSKO DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA
- CVETLIČARNA "M" MARGITA
- IZDELAVA SPOMINKOV MAŠNCA (Primc Milojka)
- TURISTIČNO DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA
- PEKARNA DROBTINICA MALA BUKOVICA (Marika Mikuletič)
- STARŠI IN PRIJATELJI: Boža Rozman, Tašo Hrvatina, Marjan Lenarčič, Samo Perovič, Romeo Volk, Ivica Smajla, Janez Kirn, in drugi.

Hvala tudi vsem, ki se nas boste še spomnili. Obenem se opravičujemo tistim, ki smo jih tu nenamena pozabili omeniti, pa se jim vseeno lepo zahvaljujemo.

VIDEO KASETE

-RISANKE: Psiček Shiloh 2; Žogica Marogica; Lokomotivček Tomaž in prijatelji, Zimsko jutro; Zasluzena nagrada; Pikijeva mala šola, Piki spoznava oblike, Piki spoznava barve; Pikijeva mala šola, Piki spoznava nasprotja, Piki se uči šteti; Obuti maček; Zlatolaska in trije medvedi; Janezek in srebrne drsalke; Koki 1;

-FILMI: Maršal; Erin Brockovich; Prebujena vest; Zamenjave; Lepota po ameriško; Mumija; Rdeči prah; 3 Strikes; Gladiator; Glasba iz druge sobe; Onstran tišine; Nepopisan list; Rdeča violina; Moj pes Skip; Happy Teksas; Človek iz Virginije; Umazana skrivnost, Vedel sem, da boš prišla; Nebeška vaba; Pobegla nevesta; Asterix in Obelix proti Cezarju; Plaz; B.Monkey; Ljubezen iz sanj; Potovanje v središče Zemlje; Nadarjeni gospod Ripley; Njena obramba; Indiana Jones in iskalci izgubljenega zaklada; Indiana Jones in tempelj usode; Dogma;

-STROKOVNE KNJIGE ZA MLADINO VELIKA otroška enciklopedija; DYER, Wayne W.: Dragulj v tebi; MILLER, Karen: Otrok v tiski; O nasilju: Priročnik za usposabljanje; POWELL, John: Ljubezen ne pozna pogojev; GOLOB, Berta: Kam ta romar roma?; KOŽELJ Horvat, Sabina: Ogenjček išče ognjišče; LASCONI, Tonino: Veruješ? Ne, ampak...; MOJE prvo obhajilo; SINGER, Muff: Otrokovi prvi božič; SINGER, Muff: Vrvež v Betlehemu: kaj se dogaja?; ZOBEL-Nolan, Allia: Pojdimoz za zvezdo; ZOBEL-Nolan, Allia: Prvi božič; BEAUMONT, Emilie: Podobe domišljije; ČEBULAR, Alenka: Evropopotnica; DOLENC, Mate: Morja široka cesta; O pastirčku in debeli uši: slovenska ljudska pravljica; PESEK, Albin: Pesmi in plesi ljudstev sveta za otroke; YOUNGS, Bettie B.: Spodbujanje vzgojiteljeve in učiteljeve samopodobe: Priročnik za vzgojitelje in učitelje v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah; YOUNGS, Bettie B.: Šest temeljnih prvin samopodobe: kako jih razvijamo pri otrocih in učencih: Priročnik za vzgojitelje in učitelje v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah; ZAJČEK sivi nagajivi: Otroške ljudske pesmice o živalih; ANGERER, Tatjana: Moj prvi naravni vrt; BEAUMONT, Emilie: Podobe glasbe; GLAVINA, Bojan: Drobtinice; NORDQVIST, Sven: Ognjemet za lisjaka; TRČEK Pečak, Tamara: Iz življenja slik: Za mlade radovedneže; TRČEK Pečak, Tamara: Pajkec Ajkec pri restavtorjih; TRČEK Pečak, Tamara: Seznanimo se s sliko na platnu;

-LEPOSLOVJE ZA MLADINO ARHAR, Vojan Tihomir: O snažnem pujsku Benjaminu in druge zgodbe; BREZINA, Thomas: Diamantno obličje; BRYANT, Ann: Jaimini in skrivnost Evi Bligh; BRYANT, Ann: Luceina velika napaka; CHESTO, Kathleen O.: Zakaj je regrat plevel?; DANDO, Sue: Spala sem s fantom najboljšje prijateljice; ECKERSLEY, Jill: Moj fant je starejši od mojega očeta X; FINE, Anne: Zijalo; GRAFENAUER, Niko: Kadar glava nad oblaki plava: izbrane pesmi za otroke; GRIMM, Jacob: Zvezdni tolariji; HILL, Eric: Pikijeve najljubše besede; LAINŠČEK, Feri: Brki od mleka; LEBLANC, Louise: Zofija počne neumnosti; MAURER, Neža: Velik sončen dan: izbrane pesmi za otroke in mladino; MOERS, Walter: Trinajst in pol življenj kapitana Sinjedlakca; MOKRIN-Pauer, Vida: Mačke so modre: za najstnike od 9 do tam okoli 120 let; MONTGOMERY, Lucy Maud: Ana z Zelene domačije; NEUGEBAUER, Charise: Jaz bom zmagal; NORDQVIST, Sven: Lov za klobukom; NOSTLINGER, Christine: Franceve bolezenske zgodbe; OTROŠKE šale; PINGUILLY, Yves: Striptiz naše razredničarke; PODGORŠEK, Mojiceja: Hinkovi skrivni zapisi; PREGL, Slavko: Geniji v kratkih hlačah; PROSEN, Marjan: Tudi zvezde praznujejo: nebesne zgodbe, ki so jih ilustrirali otroci; SVERAK, Zdenek: Očka, ta je bila pa res prima; VANDOT, Josip: Kekec in Pehta; VIDMAR, Janja: Družčina iz šestega b: (nove dogodivščine junakovpetega razreda); WENINGER, Brigitte: Palček Pohajalček; WOODING, Chris: Viharno nebo; ZAJEC, Bernarda: Žabon;

-STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE Javornik, Marjan (urednik): Enciklopedija Slovenije; Mrhar, Peter: Delphi: zvižaje in nasveti; Knowles, Andrew: Verovati danes; Balchin, John: Kaj kristjani verujemo; Watcyn-Jones: Target; Prešeren, France: Prešeren: upodobitve pripovednih pesmi; Gibran, Kahlil: Prerok; Frantar, Tone (zbiratelj): Stvarno pravo: stvarne pravice, posest, nujne poti, meje, kmetijska zemljišča; De Mello, Anthony: Zavedanje; Persolja, Maria Grazia (urednik): Galleria: 15 let delovanja; Rupel, Slavko: Družinsko pravo: tožbe in predlogi, komentar, sodna praksa; Musek, Janek: Nova psihološka teorija vrednot; Strnad, Janez: Fiziki; Boulad, Henri: Modrost srca; Powell, John: Ali poznate sebe?; Aubelj, Bronislava: Antična imena po slovensko; Butina, Milan: Prvine likovne prakse; Butina, Milan: Uvod in likovno oblikovanje; Butina, Milan: O slikarstvu; Treven, Sonja: Management človeških virov;

-LEPOSLOVJE ZA ODRASLE Sutherland-Smith, James (urednik): One hundred years of Slovak literature; Mesarič, Alen (urednik): Litera II: Študentski zbornik poezije in proze; Burgess, Melvin: Škarnik; Sophocles: Ajant; Trahinke; Filoktet; Kelemina, Jakob (urednik): Bajke in pripovedke slovenskega ljudstva: z mitološkim uvodom; Highsmith, Patricia: Nadarjeni gospod Ripley; Borges, Jorge Luis: Jorge Luis Borges; Catullus, Gaius Valerius: Gaj Valerij Katul; Trakl, Georg: Georg Trakl; Verlaine, Paul: Paul Verlaine;

Najlepša hvala vsem!
Simona Prosen

Zdravstvene novice in napotki

ZIMSKE ZDRAVSTVENE TEŽAVE

Pazite se zime, saj ta ni samo sezona gripe in prehladov, ampak lahko povzroči tudi druge težave. V decemberski številki smo predstavili snežno slepoto, sedaj pa obdelajmo še ozeblino in podhladitev.

Ozeblino, zmrznine (Congelatio)

Predvsem med zimskimi počitnicami, lahko pride do ozeblin različnih stopenj. Povzročajo jih hud mraz v hribih, mokra obutev in pretesno zaprti smučarski čevlji. Do ozeblin prihaja najraje na končnih telesnih delih, torej na koncih prstov nog in rok, na nosu in bradi. Zato te dele pri hujšem mrazu temeljito zaščitimo z več sloji bombažnih nogavic ali rokavic, z volnenimi rokavicami ali nogavicami, s ščitniki za brado in nos, prav tako tudi za uhlje. Pazimo tudi, da se mrazu nikoli ne pridruži še vlaga. Le-ta namreč povzroča, da pride še hitreje do ozeblino. Tudi čevljev ne zapiramo pretesno, ker s tem oviramo normalen pretok krvi in hitreje pride do ozeblin.

V prvi fazi ozeblino, koža pordeči, nekoliko nabrekne in zelo boli. V drugi fazi, se na tako ozebli koži pojavijo mehurji, ki imajo še bistro vsebino. V tretji fazi, ko ozeblina seže že v globlje predele, se vsebina mehurjev okrvavi, koža pa postane vse bolj modrikasta. Že po nekaj dnevih ti deli kože odpadejo in pojavijo se zelo težko celeče se ozeblinske rane. V četrti fazi ozeblino govorimo takrat, ko razpad tkiva (nekroza) sega še v globlja tkiva.

Pri prvi pomoči zelo pogosto ravnamo narobe. Nekateri namreč ozeblino drgnejo s snegom, drugi jih pa hitro segrevajo z vročo vodo. Oboje okvaro tkiva le pospešuje in iz lažje ozeblinske stopnje nastane hujša. Človeka z ozeblino najprej prenesemo v tople prostor in mu ponudimo čimveč toplega napitka. Najprimernejši je čaj ali tople kompot. Napitki naj nikakor ne vsebujejo alkohola. Napitek krepko sladkamo, tudi C- vitamin, v tabletah ali kot limonin sok, je primeren. Ozebli del telesa takoj damo v hladno kopel (iz vodovodne pipe), ki naj ima v začetku okoli 10° C, in vanjo kanemo nekaj dezinfekcijske tekočine V nekaj urah (eni do dve) vodo za kopel postopoma segrevamo, dokler ne dosežemo telesne toplote (torej nekaj manj kot 40° C). Nato z mehko, prekuhano in polikano krpo ozebli del obrišemo (nikakršnega drgnjenja in gnetenja!) in sterilno povežemo.

Drugi težavi pa sta:

Podhladitev (Hypothermia) in zmrznjenje

Ko človek omaga v mrazu in obleži (pogosto žal pod vplivom alkohola, ki zbuja lažen občutek toplote), nastane najprej vse večja splošna podhladitev vsega telesa, in ko notranja temperatura pade pod 20° C, smrt. Dihanje in srčni utrip pa že prenehata prej, pri približno 25° C.

Ko nam postaja hladno, se telo samo brani pred mrazom. Pričnemo drgetati in s tem mišičnim delom telo ustvarja dodatno toploto, ki skuša preprečiti podhladitev. Koža se do največje možne mere skrči (kurja polt) in tako prepreči izgubo toplote navzven. Vse to so samodejni obrambni refleksi našega telesa. To obrambo zavestno zaznamo. Vedeti pa moramo, da smo ob drgetanju in kurji polti že na pragu podhladitve. Z aktivnim gibanjem (hojo, tekom, ploskanjem z rokami, teptanjem na mestu) se moramo zavestno upirati podhladitvi. Hkrati pa se moramo čimprej zavestno umakniti z mraza in odhiteti v primernejši tople prostor. Žal to pogosto ni mogoče (nesreče v gorah, zastoji pri plezalnih turah itd.) in tedaj moramo kar se da dolgo z aktivnim gibanjem preprečevati podhladitev. Ko namreč avtomatična regulacija toplote odpove, postajamo vse bolj zaspani in utrujeni, in ko pade notranja temperatura pod 30° C, nastopi nezavest. Tudi proti tej se velja z vso voljo borovati, se kljub vse večji zaspanosti in utrujenosti gibati in gibati.

Če najdemo zmrznjenega ali močno podhlajenega človeka, mu moramo, če je le mogoče, še takoj na terenu dati prvo pomoč. Transport do najbližje kočje je lahko zanj že usoden. Ponesrečenca hitro slečemo do spodnjega perila in mu ves trup (od vratu do stegen) povijemo v večkrat zloženo rjuho, ki smo jo prepojili z vročo vodo. Čez to oblečemo zopet obleko, prek te pa povoj, zatesnjen za zrak. Gornje in spodnje ude smo pustili zunaj tega ovoja, nato pa še ude in telo povijemo v tople odejo ali plašč. Tako bomo ponesrečenca postopoma zopet segreli. Ne drgnemo ga s snegom, sodobno oživljanje tudi ne predvideva kopanja v vroči vodi.

Če je ponesrečenec pri zavesti, mu damo piti čimveč vročega čaja, nikakor pa ne alkohola.

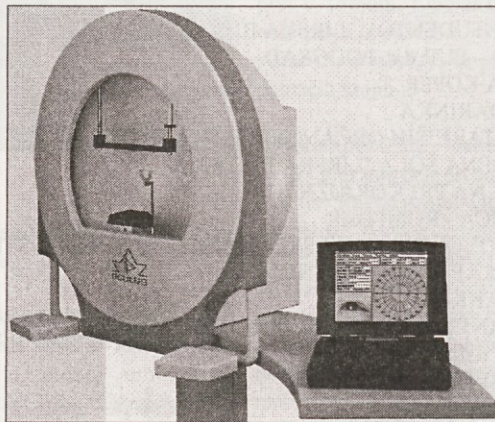
Pa lepo uživajte v prihajajoči zimi.

TUDI ZDRAVSTVENI DOM ILIRSKA BISTRICA SE POSODABLJA

V preteklem letu se je Zdravstveni dom Ilirska Bistrica precej moderniziral in popestril svojo ponudbo z nekaj novimi aparaturami. Tudi celotna podoba Zdravstvenega doma se v zadnjih letih precej spreminja. Kakšna sta bila laboratorij in stopnišče ali reševalna postaja, smo skoraj pozabili.

Novo pridobitve v Zdravstvenem domu so:

PERIMETER (je sodobna aparaturna za preiskave vidnega polja; te so zahtevane za profesionalne voznike, uporabne pa so tudi za okuliste) Ivica Smajla



PROTIBOLEČINSKI APARAT (se uporablja za zdravljenje bolečin v sklepih in mišicah; je varen, racionalen, saj ne zahteva stalnega nadzora fizioterapevta;)



EKG - APARAT (je namenjen za urgentno ambulantno, ker je star bil že dotrajan;)

DVA STERILIZATORJA (en v zobozdravstveni službi, eden v splošni; stari niso več zagotavljali sterilnosti)

NEKAJ MANJŠIH NAPRAV ZA ZOBOZDRAVSTVO

Trenutno poteka še nabava aparata za laboratorij - **HEMATOLOŠKI ŠTEVEČ**, za kapilarni odvzem krvi. Primeren je za male otroke in starejše ljudi, pri katerih ni možen odvzem krvi iz žile.

Že v začetku leta sta bila nabavljena dve službeni vozila za patronažo in ostale.

Vse skozi po malem dokupujejo opremo za reševalna vozila, da tako olajšamo pomoč bolnikom, pa tudi delo reševalcem.

V kratkem bodo gotovi novi prostori namenjeni reševalni službi (manjka le še oprema in dežurni ekipi. Ves čas trajanja investicije, svoj delež skladno z dogovorom in usmeritvijo Sveta Zavoda in Občinskega sveta prispeva tudi Zdravstveni dom Ilirska Bistrica.

V letošnjem letu (plan investicij še ni narejen) predvidevajo zaključiti gradnjo Reševalne postaje, posodobiti zobozdravstveno službo in postopoma zamenjati dotrajana reševalna vozila. Tudi samo stavbo čaka nekaj popravil. Radi bi zamenjali še nekaj oken, pa tudi streha bi bila potrebna temeljite prenove.

Ne glede na vse, pa sem prepričana, da nam gre dobro in da bo v prihodnje še boljše za uslužbence in za bolnike.

*direktorica ZD ILIRSKA BISTRICA
Ivica Smajla*

Iz življenja društev

NOVICE PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA ILIRSKA BISTRICA

Bistriške gasilske novice bodo tokrat zajele dejavnost od meseca oktobra do konca leta 2000.



Izlitje nevarnih snovi onesnažuje naše vode, povzroča velike finančne stroške gasilcem, katere nobeden ne pokriva, povzročitelj ostaja zmeraj neznan. Do kdaj tako ?

V mesecu oktobru, mesecu požarne varnosti je PGD Il. Bistrica pripravilo gasilsko razstavo v domu na Vidmu, za otroke vrtca Jožefa Maslo, tretje razrede obeh osnovnih šol pa smo pred novim gasilskim domom pripravili prikaz gasilske tehnike in gasilske opreme ter seznanili učence z delom gasilca. Na tej predstavitvi so se z gasilsko vajo predstavili tudi najmlajši pionirji PGD Il. Bistrica. Za učence nižje stopnje obeh osnovnih šol smo skupaj z vodstvom šole organizirali natečaj za najboljši spis, pesem, risbo na temo gasilstva. Na ta razpis se je odzvalo večje število učencev, naša komisija je že izbrala dela učencev, ki bodo s strani PGD Il. Bistrica tudi primerno nagrajena ter predstavljena v naslednji številki Snežnika. V gasilskem domu so nas obiskali otroci skupine SONČEK in se seznanili z našo dejavnostjo, nekaj naših gasilskih vozil in opreme pa smo odpeljali v Jelšane, kjer smo skupaj s PGD Jelšane predstavili našo dejavnost vrtcu in osnovni šoli. Žal nam ni uspelo plakatiranje plakatov na temo "ZA VARNO OGREVANJE DOMA" saj so bila za to določena mesta že prepolna slik kandidatov za državnozbornske volitve.



Požar v naravnem okolju

Za konec aktivnosti v mesecu požarne varnosti pa smo izpeljali še usposabljanje za vse operativne članice in člane našega društva na katerem smo obnovili znanje in se seznanili z novitetami, ki jih je društvo pridobilo v zadnjem času. S strani GZ Il. Bistrica pa smo imeli preverjanje operativne pripravljenosti našega društva.

V zadnjih mesecih smo gasilci posredovali na 21 akcijah. Kar 11 krat smo posedovali pri črpanju vode iz stanovanj in kleti ali kako drugače posredovali pri poplavih, ki so se v izobilju pojavljale konec lanskega leta. Posredovali smo tudi na treh prometnih nesrečah, imeli dva požara v naravnem okolju, dvakrat odpirali stanovanja, pogasili požar v potniškem vagonu, imeli pa smo tudi dva lažna alarma. V letu 2000 je PGD Il. Bistrica posredovalo na 119 akcijah.

Na pomoč.

Janko Slavec

SONČKI V DECEMBRU

V mesecu decembru nas je obiskal Dedek Mraz s spremstvom. Prinesel nam je bogate darove, ki jih je prispeval Rdeži križ Ilirska Bistrica. Tudi mi smo pripravili kratek program. Skupaj smo se pošteno razigrali. Po programu smo posneli še skupno fotografijo in se pristržno poslovili.

Obdarili so nas tudi razni donatorji in sicer: Kampo, trgovina "Lipa", Ilirija, Plama - Pur, Mlinotest Ilirska Bistrica in Karitas.

Tudi njim se iskreno zahvaljujemo za pozornost.



Sončki v Ljubljani

27.12.2000 smo si Sončki ogledali novoletno okrašeno Ljubljano. Obiskali smo zabavišni park v Tivoliju in se zabavali. V pizzeriji Pod Lipo smo se okrepcali. Ogledali smo si risani film Dinzaver, ki je bil za otroke zelo poučen.

V večernih urah pa smo si ogledali stojnice z novoletnimi darili.

Utruženi, vendar zadovoljni in polni lepih vtisov smo se odpeljali domov.

Sončki

Mali oglasi

V Vrbi pri Ilirski Bistrici prodam DVE ZAZIDLJIVI PARCELI, velikosti 3.035 m² in 1.600 m². Telefon 041/449 688

KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

V Ilirski Bistrici, Aljažev breg, PRODAM starejše gospodarsko poslopje, lokacija primerna za spremembo v stanovanjsko hišo, v izmeri 135 m² in z dvoriščem v izmeri 95m², z dvema garažama, ter z elektriko in vodo, po ugodni ceni. Možnost nakupa sosedovega zemljišča.

Informacije na tel. 05/ 71 41 842 ali 05/ 71 45 129

ZAHVALA

Družini Ščap se opravičujemo, ker smo jih preselili na Pregarje. Pravilna zahvala se glasi:

Družina Ščapovih s Trnovega se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali pri reševanju pogorele kmetije.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Leto je naokoli in ponovno je prišel čas za plačilo letne naročnine za časopis Snežnik. Ta znaša 3.000,00 SIT, enako kakor lansko leto.

Če ste se odločili, da tudi letos ostanete naš naročnik, poravnajte naročnino do konca meseca januarja.

Med vsemi tistimi, ki boste pravočasno poravnali račun, bomo izžrebali tri, kateri bodo prejeli praktično nagrado.

Nagrajence bomo objavili v februarški številki.

Osebnost leta

ONA & ON 2000 PO IZBORU POSLUŠALCEV RADIA 94

V soboto, 13. januarja je v Jamski restavraciji v Postojni Radio 94 pripravil zaključno prireditev izbora osebnosti leta 2000. Akcija je tokrat že drugič potekala pod imenom ONA&ON, poslušalci radia so torej

izbirali žensko in moškega, ki sta se po njihovem mnenju v minulem letu najbolj izkazala v okolju, kjer živita in delata. Največ glasov sta zbrala Snežna Kordiš, zdravnica iz Loške doline in biatlonec Janez Ožbolt, ki



Predsedniku RS Milanu Kučanu je priznanje izročil direktor Radia 94 Sandi Curk

sta tako postala ONA in ON 2000 po izboru poslušalcev Radia 94. Že vsa leta, kar akcija poteka, Radio 94 izbira tudi najbolj priljubljeno osebnost slovenske politike, ta naslov pa je tudi tokrat pripadel predsedniku Republike Slovenije Milanu Kučanu, ki se je slovesnosti udeležil s soprogo. Prvič letos so poslušalci radia izbirali podjetnika leta notranjsko-primorske

regije in izbrali kolektiv pekarnice Zlato zrno iz Lože.

Ob tej priložnosti so letošnji donatorji simbolično podelili sredstva postojnski Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo, prireditev pa so z nastopom popestrili Simona Weiss, Alenka Kolman in Jan Plestenjak.

Zmagovalcema izbora ONA&ON je čestitala tudi gl. in odg. urednica Radia 94 Sabrina Mulec

Obnašajmo se kulturno

NA JAVNIH PRIREDITVAH

V kinu

Najbolje je, da vstopnico za kino kupimo vsaj pol ure pred predstavo, če zaradi objektivnih razlogov zamudimo začetek predstave, se moramo gledalcem, ki morajo zaradi nas vstati (ko gremo proti svojemu sedežu), opravičiti. Mimo gledalcev v vrsti gremo vedno obrnjeni z obrazom proti njim, nikoli s hrbtom. Sedimo tako, da se s telesom ne dotikamo sosedov na levi ali desni strani, naslonjalo za komolce pa prepustimo tudi sosedoma. Med predstavo se ne pogovarjamo in dogajanja na platnu ne komentiramo na glas. Če smo film že gledali, ne pripovedujemo, kaj se bo zgodilo naslednji hip, in podobno in ne prevajamo dialogov. Če želimo svojemu sosedu kaj povedati, storimo to šepetaje. Ko peljemo v kino otroke, moramo presoditi, ali je film primeren in ali ga bodo otroci lahko spremljali ves čas enako zbrano in brez nepotrebnega spraševanja.

Če pred nami sedi visoka oseba, prek katere ne vidimo na platno, jo prosimo, naj se malo prestavi, nato pa se ji zahvalimo. Nevljudno je, če par med predstavo ves čas sedi obje in z glavo ob glavi, ker lahko s tem onemogoča gledanje gledalcem, ki sedijo za njim (razen če par ne sedi v zadnji vrsti). V kinu veljajo za vse ista pravila vedenja. Prav tako je nevljudno, če se zaljubljenca kar naprej prestavljata na levo oziroma desno, da bi bila čim bolj skupaj (razen če ne sedita v zadnji vrsti), saj se morajo gledalci za njima tudi kar naprej prestavljati zdaj levo zdaj desno, da bi sploh videli na platno. Šumenje s papirčki od bonbonov, drobljenje krekerjev in podobno je v kinu izjemno nevljudno. Še manj vljudno in omikano pa je metati papir, embalažo in podobno na tla. V kino pridemo gledat film, ne pa malicat in se sladkat z bonboni. Kino ni najustreznejše mesto za izkazovanje ljubezenske pozornosti.

V gledališču

Vsak ogled gledališke predstave je majhna slovesnost. Iz tega nam seveda ni treba delati posebnega obreda, pa tudi banalnih poenostavitve ne. Skratka, v gledališče nam ni treba priti v smokingu, pa tudi v najpreprostejših oblačilih, ki jih nosimo doma, ne. Vsako oblačenje je simbolno - s svečano obleko praviloma izražamo svoje spoštovanje do posameznika ali priložnosti. V gledališče gremo v najboljši obleki, če le ni presvetla ali športna. Ženske oblečejo enostavno svečano obleko. Če je nimajo, oblečejo svojo najboljšo obleko, po možnosti enobarvno, ali kostim. Kavbojke niso več zoper gledališki bonton.

Ne nadišavamo se preveč, močan vonj lahko moti druge gledalce.

Nakit naj bo enostaven, ujemajoč se z oblačili. Veliki ženski klobuki niso primerni. Pustimo jih v garderobi. Ženska sme obdržati majhen klobuk, vendar

le, če ne moti gledalcev, ki sedijo za njo. Če gledalci, ki sedijo za njo, zahtevajo, da ga sname, ker zaradi njega ne vidijo na oder, ga mora sneti.

Če moški spremlja žensko, poskrbi za garderobo, kupi gledališki list in prvi vstopi v dvorano in v vrsto. Pri iskanju sedeža velja isto pravilo kot v kinu - gledalcem ne kažemo hrbta, ko gremo v vrsti mimo njih, ampak smo k njim obrnjeni z obrazom. Pazimo, da komu ne stopimo na nogo. Vljudno je, da se zahvalimo. Če zamudimo in se je zavesa že dvignila, se moramo opravičiti.

V gledališču nikakor ne jemo in ne šumimo s papirčki od bonbonov, čokolade in podobno. Jemo in pijemo med odmorom pri gledališkem točilnem pultu.

Komentarji med predstavo niso primerni. Lahko se zgodi, da na našo "duhovitost" kdo odgovori s še večjo duhovitostjo.

Paziti moramo, da ne začnemo ploskati prehitro (če še dejanja ni konec in podobno). Če smo prehlajeni in kašljamo, ostanimo doma. Če si moramo v gledališču obrisati nos, to storimo potihno, nikakor na uho gledalcu pred nami. Nos si brišemo diskretno - kot ob vseh drugih priložnostih.

Po koncu predstave moški poskrbi za svojo in spremljevalkino garderobo. To ne pomeni, da se zažene h garderobnemu pultu in se preriva, da bi čimprej dobil plašča, ampak vljudno in omikano počaka, da pride na vrsto.

Nadaljevanje prihodnjič

OBČINSKI SVET

Na zadnji lanskoletni, 18. seji, Občinskega sveta so svetniki sprejeli sklep, da se Kmetijski Zadrugi Vipava za obdobje treh mesecev, vključno do meseca decembra tega leta dalje, oz. do registracije novoustanovljene zadruge v občini, sofinancira (iz občinskega proračuna) stroške zbiranja, odkupa in obračuna mleka v višini 113.400,00 SIT mesečno ter razliko stroškov prevoza mleka nad 6,5 SIT po litru mleka.

Sprejeli so tudi sklep o dodelitvi posojila za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva, prosilcu Jožetu Udoviču s.p..

Pihalnemu orkestru so dodelili dva brezplačna prostora v Domu na Vidmu, v izmeri 26,6m² in 103,57m² za izvajanje poučevanja posameznih instrumentov in za poučevanje celotnega orkestra, od 1.1.2001 do 31.12.2001. Brezplačne prostore v Domu na Vidmu so dodelili še Društvu za multimedijo, Produkciji Sokolski dom in Kulturnemu društvu Zgbljena legija.

Zanimivo je, da ti prostori nimajo uporabnega dovoljenja in si ga morajo po besedah N. Tomšič najemniki sami pridobiti.

NAJINA SILVESTRKA NOČ!

Bil je lep silvestrski večer, poln svetlikajočih se zvezd, vendar mrzel. Polna pričakovanj ob obloženih mizi sva se prepustila pričakovanju novega leta. Otroci so odrasli in odšli. Ostala sva sama. Niti sanjalo se nama ni, kaj naju čaka. No in dočakala sva bojni napad s petardami, ki so potekali v več fazah, na najinem dvorišču.

V prvi fazi so naju le opozorili z nekaj petardami, na prihajajočo ofenzivo (beri vojno). Sledilo je obdobje navideznega miru, a to je bilo le priprava na drugo fazo, ki nama je pustila grenak spomin na silvestrski večer in rano v duši, ki ne veva kdaj se nama bo zaelila.

Druga faza, ki je potekala iz zaledja šolskega vrta, so bombaši metali petarde vse vprek. Letele so v okna vrata... V strahu, da nam kaj ne zažgejo, sva hotela iti pogledat ven, ker je v neposredni bližini dvorišča senik in hlev. Ugasnila sva televizor. Ko sva stopila iz hiše so naju nekateri bombaši še močnejše zasuli s petardami različnih moči. Dvorišče je bilo zakrito z dimno zaveso, ter tlakovano z izstrelki. Vsa prestrašena sem se vrnila v hišo, mož pa v hlev, kjer je bila prestrašena živina pokonci. Vsa živina je gledala v moža, kakor otrok, ki si na more sam pomagati. Ko se je mož vrnil v hišo napad še vedno ni ponehal. Po končanem napadu, ki je trajal kakšne pol ure, sva se z bolečino v srcu in solznimi očmi odpravila v posteljo, pred polnočjo. Najina praznično pogrnjena in obložena miza ja ostala nedotaknjena. Pa saj to ni važno, dotaknili so se najine duše.

Nekaj pred polnočjo je sledil zadnji napad, a bil je krajši, vendar so bili projektili močnejši.

Potem sva se prepustila vsak svojim mislim, ter v strahu pred naslednjo ofenzivo prebedela v postelji celo noč.

To je bilo najino silvestrovanje, ki so nama ga pripravili Harijski fantje (osnovnošolci). Kako lepo se je izživljati nad starejšimi in nemočnimi ljudmi, mar ne.

Na koncu bi se rada zahvalila vsem "fantom" bombašom, ter njihovim sponzorjem, ki so nama omogočili tako veličastno silvestrsko noč. Drugi dan je sin vprašal enega od napadalcev zakaj vse to izživljanje: njegov odgovor se je glasil nekako tako: "Ne povem, ampak boste že videli zakaj, ter na koncu pripomnil: bomo videli kdo bo zmagal to vojno!"

Mar ni to ustrahovanje! Presodite sami!

Zakonca

SREČANJE DVORNE DAME S SNEGULJČICO

Zadnjega delovnega dne pred Božičem sem imela nujen zapuščinski opravke v svojem rojstnem kraju Ilirski Bistrici. Po celodnevni dirki okrog oblasti, notarja, dveh pokopališč in sorodnikov sem se popoldne pognala na mednarodni potniški vlak, ki pelje z Reke proti Ljubljani. Cariniki in policisti so pravkar zapuščali zadnji vagon in potniki smo se pričeli vzpenjati po visokih, strmih stopničkih na vlak. Pred menoj je poizkušala to neprijetno oviro premagati starejša gospa in ko sem videla njeno zadrego ter slišala njene besede "...ti vlaki so narejeni samo za mlade ljudi...", sem se nemudoma odločila za preprost poseg: z obema rokama sem poprijela spodnji del njenega hrbišča in jo odločno potisnila navzgor v vagon.

"Najlepša hvala!" se je zahvaljevala, ko sem tudi sama visoko dvignila svojo nogo na prvo stopnico, mnogo previsoko za žensko, ki si bo kmalu nadela šesti križ na pleča. Toda uspelo mi je iz prve, kaj pa sem si pri tem mislila o mednarodnih vlakih, bom povedala kdaj drugič. Odcapljala sem za starejšo gospo do prvega praznega kupeja, kot bi me za njo vlekel neviden magnet. Sedel sva in se nasmehnila druga drugi. Tedaj me je prešinilo nekaj daljnega, nekaj tako svetlega, toplega in lepega, kot je spomin na brezmejno otroško srečo in predpraznično pričakovanje.

"Oprostite," sem dahnila, "tako znani se mi zdite!..." Na drobnem obrazu, ki mu leta in gube niso odvzeli nekdanje lepote, so se navihano zasvetile bistre oči in usta je obkrožil enkrat, nepozaben smehljaj, tako da sem vedela, še predno je spregovorila: "Valerija Malovrh, "tovarišica" Valerija!" Solze radosti in ganjenosti so mi zalile oči, ko sem ji segla v drobno dlan: "In jaz sem Marta, vaša davna Sneguljčica!"

Preteči je moralo skoraj pol stoletja, da sta se v predbožičnem času srečali najbolj plemenita, dostojanstvena in požrtvovalna "dvorna dama" mojega življenja, ter njena nekdanja učenka in glavna igralka v otroški igri Pavla Golije "Sneguljčica". Da je lahko z desetletnimi otroci postavila na bistriški oder to prelepo pravljico, je morala opraviti vsa dela: bila je režiserka in scenografka, producentka, lektorica in kostumografka, reviziterka in maskerka, vodja predstave in na koncu še šepetalka. Tolikšno strastno navdušenje, skrajno resnost in iskreno predanost je premogla samo "tovarišica" Valerija.

Kot bi bilo danes, se živo spominjam njenih navodil kraljici-mačehi in dvorjanom, kako se morajo vesti v prizorih na dvoru: dostojanstveno, zadržano, ponosno, inteligentno. Lekcija je bila tako nazorna in popolna, da je v meni sprožila drobno vprašanje, če ni naša "tovarišica" kdaj prej res živela na pravem dvoru.

Vsega se je spomnila; kako so mi v gozdu pred lovcem in na koncu v krsti tekle prave solze po licih, kako sem se s strupenim jabolkom v ustih treščila na hrbet, kako so palčki v zakulisju snedli dobrote s krožnikov in je nastala nepopisna zadrega na odru, kako smo se do konca ubadali z vprašanjem, kdo bo igral princa, kako zlahka smo se vsi naučili teksta, a smo ga neusmiljeno zategovali v bistriškem narečju, kako so bile vloge nekaterim pisane na kožo...

"Za nas je bilo to prekrasno doživetje," sem ji dejala. "Naše otroške duše so vpijale vse novo kot suha goba tekočino in nič nam ni bilo pretežko. Takrat smo tudi sami verjeli v pravljice..."

Vlak je drdral proti Ljubljani mnogo hitreje kot ponavadi, vsaj zdelo se nama je tako. Povedala mi je, kako je prišla nekaj let po drugi svetovni vojni prvič v Ilirsko Bistrico in se nemudoma vpeljala na tovarnjak, s katerim so se vrli Bistričani peljali na veliko kulturno-športno prireditev v Trst. Ker ni imela ustreznih dokumentov, je morala pred mejo izstopiti in se peš, v spremstvu nekega sopotnika, prebijati čez drn in strn do kraja, kjer sta lahko neopazno prestopila mejo. Za tiste čase in razmere je bilo to smrtno nevarno dejanje. Toda Valerija je "po ljubljansko napravljena" in s sandali v rokah srečno pribosopetila v Trst, slavno prireditev pa zaradi preutrujenosti kar prespala. Nazaj grede se je odisejeda seveda ponovila. Nato se je podala v Ajdovščino, kjer ji je uradnik državnega ministrstva oznanil, da je odrejena za učiteljico na Starod, zadnjo slovensko vas ob južni slovensko-hrvaški meji nad Reko. Tudi tja se je peljala s tovarnjakom, vendar jo je moral šofer zaradi izredno slabe ceste pod vasjo "iztovoriti". S kovčkom v roki in razbijajočim srcem v prsih se je podala po strmem klancu navzgor. Vse je bilo skromno, siromašno, od vojne razdejano. Toda pred prvimi hišami jo je pričakala vsa vas in ji izrekla tako toplo dobrodošlico, da je svoje novo delovno mesto takoj vzljubila.

"Ne moreš si misliti, kako lepo so tisti ljudje peli!" mi je navdušeno povedala. "Kakšni soprani, čisti kot zvončki! Pa tenorji, basi... Vsi so tako lepo peli, da jih je bilo veselje poslušati. In otroci so bili pridni, čeprav niso imeli niti najnujnejših šolskih potrebščin."

Ko jo je nekdo zašpecal organom oblasti, da igra na harmonij in poje v vaški cerkvi, je bila kazensko premeščena na Pregarje v Brkinih. V tej vasi je za svojim hrbtom večkrat slišala vzklike vaških aktivistk: "Smrt reakciji!", a se ni zmenila zanje, saj se tudi nikoli ni počutila kot reakcija. S Pregarji je bila nato premeščena v Ilirsko Bistrico in tu je ostala. Poleg učiteljavanja je našla čas za organiziranje neštetihih proslav, iger, nastopov, literarnih večerov. Nikoli ni za to zahtevala posebnega plačila, vse

je počela z radostjo in zadovoljstvom, ki so se ju nalezli tudi vsi ostali okrog nje. Še pred nedavnim je nastopila na neki bistriški prireditvi, kjer je gladko, brez vsakršnega lističa, odrecitala Kozoroga in Prešernove pesmi.

"Sedaj imam dva doma, v Ilirski Bistrici in Ljubljani. Na Božič bom v Ljubljani, na Novo leto pa v Bistrici. Nečake imam in njihovim otrokom nesem Božička. Veselim se kot otrok..."

Ko sem izrazila svojo iskreno zaskrbljenost zaradi njenih zadreg na postajah, je samo zamahnila z roko: "Vedno se najde kdo, ki mi pomaga. Če sta ob stopnicah dve prečki, pa stvar popolnoma obvladam," se je zahihitala ta pogumna, enkratna dama.

Kot bi mignil, je bila tu ljubljanska železniška postaja. Po peronu se nama je približala mlada ženska s prav takšnimi nasmejanimi, iskrivimi očmi, kot so Valerijine. Bila je njena nečakinja Karmen, ki mi je takoj potožila: "Poglejte si tole moje teto! Iz Bistrice z vlakom "troga" darila in sladkarije za otroke, ko bi vse to lahko nakupila tukaj, v Mercatorju in Intersparu!" "Že, že," se je namuznila Valerija in mi pomežiknila. "Toda v Bistrici so vse te stvari lepše in slajše kot v Ljubljani!"

Gledala sem za njima, ko sta se oddaljevali skozi ljubljansko meglo. Ničesar starčevskega in betežnega ni bilo na drobni, pokončni postavi, ki se je odločno premikala po podhodu, desno roko pa je za vsak slučaj vseeno vtaknila pod podpazduho svoje nečakinje.

Premalo časa sva imeli, da bi si še kaj več povedali. Verjetno bi se morali peljati čez vso Evropo, pa še ne bi bilo dovolj za tako zanimivo in bogato življenjsko zgodbo, kot jo premore moja draga sopotnica. Nisem ji tudi utegnila razodeti, koliko težkih udercev je v življenju prestregla njena Sneguljčica, kako malo nekdanjih otroških sanj se ji je uresničilo, kako malo talentov smo njeni nekdanji učenci lahko udeležili. Čemu bi tej blagi, nasmejani dami otežila srce z razlago, da se srečno končajo samo pravljice, da samo v njih mrtvi ponovno oživijo in dobro premaga zlo? Vem, da bi ji bilo težko, če bi ji povedala, da bi dala svoje lastno življenje za življenje sina, ki je poleti odpotoval v večnost... A nekje globoko v sebi vendarle čutim, da tej razumevaljoči duši ni tuja nikakršna bridkost srca.

Če je še nistem prepričala, naj nikar ne telovadi po mednarodnih vlakih, potem ji podarjam vsaj ta zapis kot čestitko za njen dvaindevetdeseti, da, prav ste prebrali, *dvaindevetdeseti rojstni dan*, ki ga bo kmalu praznovala. Še na mnoga vedra, zdrava leta, moja ponosna, pogumna, dostojanstvena dvorna dama Valerija Malovrhova!

Marta Šuštar Pavlovič

JANUARSKA KRIŽANKA

REŠITEV NOVOLETNE KRIŽANKE

VODORAVNO:

1. PLASTENKA, 10. STRELKA, 17. ROVARJENJE, 19. STRUNJAN, 20. AVARI, 21. RUDO, 22. ALAIN, 23. UNA, 24. VRLA, 25. AVT, 26. KUMARA, 28. ABAS, 29. OA, 30. ANOA, 31. AROV, 32. SOREL, 34. NADVOZ, 37. HRAM, 39. KAL, 40. NIT, 41. AGRA, 45. ARILJE, 48. OTROK, 50. RILA, 52. KRAT, 53. T(ONE) S(VETINA), 55. ABAK, 56. AKADEM, 58. AJA, 59. AKIF, 61. KAR, 62. UKANA, 53. OONA, 65. AGILE, 66. ARESTANT, 68. STANE SEVER, 70. NASTAVA, 71. STARTNINA. NAVPIČNO: 3. E(RNESTINA) J(ELOVŠEK), 67. S(HIRLEY) T(EMPLE), 69. E(VA) R(ENZI).

GESLO: NA ZDRAVJE

Nagrado, VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU, za novembrsko križanko prejme: **MARJA KOLENC**, Med ogradami 11/a, Solkan.

Nagrado za novoletno križanko, VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU, prejme: **TADEJ LIČAN**, Podgraje 26, 6250 Ilirska Bistrica.

ČESTITAMO SREČNIMA NAGRAJENCEMA IN JIM ŽELIMO "DOBER TEK".

GRILL DANILU

Snežnik

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124 e-mail: ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:

Borislav Zejnullović

Urednica: mag. Milena Urh

Uredniški odbor: Ivica Smajla dr., Vojko Čeligoj, Ksenija Montani, Maksimilijan Modic dr.

Tehnični urednik: Raymond Fabjanić

Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1300 izvodov

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%.

Javno glasilo Snežnik je vpisano v Evidenco javnih glasil, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo RS pod številko 1679.

Vodoravno: 1. razširjeno tropsko drevo v južni Ameriki, 7. stroj za tiskanje stalnih naslovov, 13. slovenski literarni zgodovinar, esejist in prevajalec (Janko, 1887-1986), 14. vrtni škodljivec, 15. prvotni prebivalec Apeninskega polotoka, 16. zlitina osmija in volframa, 18. začetnici slovenskega slikarja in ilustratorja Kumarja, 19. nihajoči gib telovadca na orodju, 21. ime pesnika in novinarja Vidmarja, 22. originalna kratica svetovne velesile, 23. staroslovanska pijača, 24. ime ameriške pisateljice Buck (Nobelova nagrada 1938), 26. mesto v Romuniji, 27. štrleči del glave, 28. ime Tolstojeve junakinje, 30. požrešnica, 31. veja matematike, 34. encim, ki razkraja beljakovine, 36. letovišče ob ženevskem jezeru, 38. ime bolgarskega pesnika Mileva, 39. nemški skladatelj (Franz, 1819-1885), 41. vzhodno azijska utežna enota, 42. seulsko mednarodno letališče, 44. začetnici slovenskega glasbenega pedagoga Engelmana, 45.

kraj v tolminski občini, 46. mariborski tednik, 47. švedski gledališki igralec (Gösta), 49. predlog, 50. grški stoični filozof, 52. francoski igralec in režiser (Jacques), 53, švicarski kipar (Walter), 55. točka, v kateri se kak planet najbolj oddalji od Sonca, 57. blagajniški iztržek, 58. reka na Češkem, prtok Labe.

Navpično: 1. hribovje v grški pokrajini Beociji, 2. zdravnik, specialist za bolezenske procese, 3. menično poročstvo, 4. neroda, 5, oziralni zaimek, 6. češka pritrtilnica, 7. španska igralka (Veronika), 8. žica (pogovorno), 9. zgodovinski kraj v

Srbiji, 10. ime črke, 11. izraelska obveščevalna služba, 12. svod, obok, 17. vrsta vojne veščine, 20. ameriški atlet, olimpijski zmagovalac v skoku v daljavo leta 1968 (Bob), 22. ferment, ki razkraja seč, 25. francoski pisatelj (Claude), 26. žensko ime, 28. sestav sedmih glasbenikov, 30. glavno mesto antične države Pontus, 32. ptica ujeda, 33. letališče pri Münchnu, 35. šesti sklon, 36. žitne luskinje, 37. avstrijski vojskovodja (Gideon Ernst), 40. trakulja, 42. glavno mesto Egipta, 43. skupina osem glasbenikov, 46. velik ogenj, 48. majhna deklica, 50. japonska nabiralka biserov, 51. bivališče umrlih, 54. avtomobilska oznaka Danske, 56. okrajšava za florint.

Dimitrij Grlj

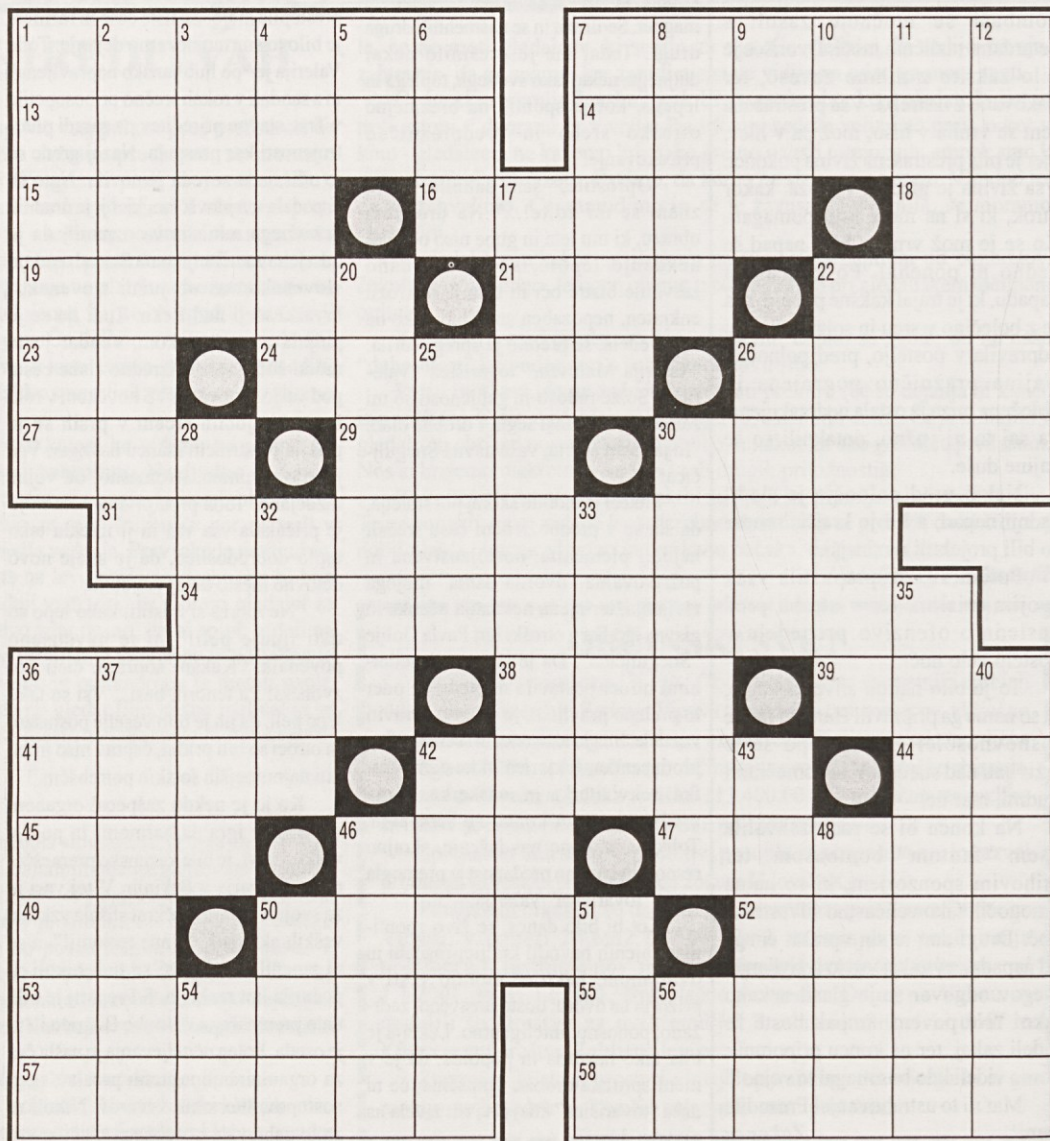
REŠITVE JANUARSKA KRIŽANKE

nam pošljite do **20. februarja**, na naš naslov:

Uredništvo časopisa Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali nekoga, ki bo prejel lepo nagrado:

VEČERJO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU GRILL DANILU.



POLICIJA SVETUJE

Po napornem delu in učenju si vsi želimo le eno - to je čas počitnic in dopustov. Ta čas smo si vsekakor vsi zaslužili. Načrtovali smo zimske počitnice ali pa vsaj dan ali dva na snegu v priljubljenem kraju. Toplo nam je ob misli, da kmalu odpotujemo na "smučarijo". In končno je tukaj naš dan. Ni si težko predstavljati veselja ob pripravljani prtljaji in težko pričakovane odhoda. Po nekaj urni vožnji končno prispemo na cilj. Zagledamo se v brezmejno snežino, proge, vlečnice, veselo razpoložene smučarje...

Hitro, vzamemo smuči, se oblečemo, si nadenemo smučarska očala in že se poganjamo po belini navzdol. Prvi dan smo preživeli enkratno. Drugi dan so naši načrti zelo podobni. Zjutraj vstanemo, pojemo zajtrk in se odpravimo veselju naproti.

"Kaj pa če bi šli danes na alternativno smuko? Zabavno bo!", pade predlog. Nekateri smo za to in gremo. Vendar po petih minutah alternativnih naporov nekdo pade in zaječi. Ustavimo se, da bi mu priskočili na pomoč. Ne more naprej. Noga je zlomljena, žar počitniškega vzdušja v hipu ugasne.

Je vredno čakanja, da se potem ravnamo na smučišču tako neodgovorno in nepremišljeno, si uničimo prelep dan, celo več dni, ki so še bili pred nami, poleg tega pa ogrožamo sebe in druge?

Na slovenskih smučiščih se vsako leto poškoduje skoraj **1000 ljudi**, ne mine leto, da ne bi imeli smrtnih žrtev. Razlogi za to so navadno:

- nepazljivost,
- neznanje,
- nespretna vožnja,
- objestnost,
- nezadostna vzdržljivost in fizična pripravljenost,
- vožnja zunaj urejenih in označenih smučarskih prog,
- neprilagojena hitrost smučanja ipd.

Čeprav se varnostni ukrepi na slovenskih smučiščih večajo, se nam kažejo zaskrbnjujoča dejstva statističnih podatkov, da število hospitalizacij zaradi smučarskih poškodb narašča.

Večina od nas si želi preživeti dneve na smučišču kar se da prijetno in brez nepotrebnih problemov in skrbi, vendar se moramo zato držati določenih napisanih in nenapisanih pravil. Pomembna je predvsem samodisciplino posameznikov. Na smučiščih moramo biti strpni do drugih smučarjev, deskarjev, posebno pa do otrok, ki so nepredvidljivi, zato morajo odrasli paziti na njihovo varnost. Odrasli, tako starši, kot tudi vadiitelji in vzgojitelji, ki imajo s seboj na smučišču večjo skupino otrok, so za te otroke odgovorni. Zanje morajo poskrbeti, poskrbeti pa morajo tudi za to, da ti otroci ne ogrožajo drugih udeležencev na smučišču. V nasprotnem primeru so lahko kaznovani. Ni odveč opozorilo, da na smučiščih ni dovoljeno sankanje. Sankaške proge so ločene od

smučarskih in posebej označene. Tudi otroci sami pa tudi morajo vedeti, kakšna so osnovna pravila udeležbe na smučiščih. Starši in vzgojitelji naj jih o tem poučijo že pred odhodom od doma.

Problematični so tudi **smučarji začetniki**. Ti imajo velikokrat staro opremo, ker jim vsi zagotavljajo, da je zanje dovolj dobra. Napaka! Prav začetniki, ki smuči še ne obvladajo, naj imajo dobre smuči, z ostrimi robovi, predvsem pa z drsnimi vezmi v odličnem stanju. Smuči naj bodo strokovno pregledane in namazane, namesto da sami doma v garaži nekaj mažemo in se zraven tolažimo, da bo to dovolj dobro. Problem začetnikov je, da postanejo po dobrem začetku pravi navdušenci in so po nekaj malih zmagah prepričani, da imajo smučarsko znanje "v mezincu". Toda resnica je drugačna; ne znajo pravilno zavirati, pa tudi kondicije jim prav lahko zmanjka, ko se zagnani in opogumljeni prehitro spopadejo z večjimi strmimi. Ekstremno smučanje je posebno poglavje. Pri tej obliki se zgodi veliko nesreč predvsem zaradi nepazljivosti, prevelike zagnanosti, premajhne izkušenosti, nezadostne fizične pripravljenosti ipd.

Prav svojevrsten problem so tudi **motorne sani**. Od statusa tekaške proge je odvisno, če bo vožnja po njej dopustna. V kolikor potekajo smučarske tekaške poti po gozdu, je voznik motornih sani, ki vozi v gozdu zunaj gozdnih cest, naredil prekršek, saj je vožnja zunaj gozdnih cest dovoljena le za gospodarjenje z gozdovi in za reševanje ljudi ali premoženja (zakon o gozdovih). Nadzor nad izvajanjem tega zakona in ukrepanje je v pristojnosti gozdarskega inšpektorja. Če prekršek ugotovi policist, s poročilom obvesti pristojnega inšpektorja. Vožnja z motornimi sanmi ureja tudi uredba o prepovedi vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju. Vendar pa ostaja odprto vprašanje ali je mogoče motorne sani enačiti z ostalimi vozili na motorni pogon. Dokler se dilema ne reši, priporočamo, da se teh omejitev držite, predvsem pa to, da ste previdni in obzirni do ostalih, ki uživajo v miru narave.

Smučarska oprema je poglavje, ki ga ne smemo zanemariti. Velikokrat gre za pomanjkljivo, staro, izrabljeno, pokvarjeno ali slabo vzdrževano opremo. Ta ne sodi na smučišče, kar velja za smuči, vezi, pa tudi za obleko. Nič ni zanemarljivo, ko se pogovarjamo o varnosti. Večino napak (obrabljeni robniki, uničene ali nepravilno naravnane vezi, pretesni smučarski čevlji...) navadno opazimo šele na smučišču, torej, ko je že prepozno. Tam ni strokovnjakov, ki bi nam lahko vse popravili. Na to je potrebno misliti prej. Vzamite smuči s kleti, garaže ali podstrešja vsaj teden dni pred odhodom na smučarijo in jih dajte pregledati v enega od številnih športnih servisov.



POLICIJSKA KRONIKA

Na območju naše občine, se je od 8.12.2000 do 8.1.2001 zgodilo kar nekaj dogodkov.

NA PODROČJU ILEGALNIH PREHODOV MEJE:

-prijeli so 25 ilegalcev, od katerih jih je bila večina zavrjnena v Republiko Hrvaško;

NA PODROČJU KRIMINALITETE, so obravnavali 20 kaznivih dejanj, od tega:

-6 poškodovanj tujih stvari (razbite šipe, razbiti avtomobili...)

-7 vlomov v objekte (največ v vikende in lovske hiše v katere so vlomili ilegalci, ko so iskali hrano in obleko);

-2 vloma v osebna avtomobila in

-5 tatvin

NA PODROČJU PROMETNE VARNOSTI, so obravnavali 20 nesreč, od tega:

- 6 nesreč z lahкими telesnimi poškodbami in

-14 nesreč z materialno škodo.

Tukaj velja opozorilo glede zimske opreme (pravočasno preverite pnevmatike, zavore, svetlobne naprave in zimsko opremo) in opozorilo glede uživanja alkohola. Policisti bodo izvajali redne poostrene nadzore psihofizičnega stanja voznikov v času vikendov.

NA PODROČJU JAVNEGA REDA IN MIRU, so obravnavali 8 kršitev:

-5 pretepev na javnem kraju oziroma lokalno in

-3 pretepe v domačem okolju.

DRUGI DOGODKI:

-5 poškodovanj (odrsanj) osebnih avtomobilov na parkirnem prostoru;

-zaegli so 5.800 komadov petard "Pirat"; zasežene so bile pri osebi, ki je petarde preprodajala brez ustreznega dovoljenja;

-v Tominjah je prišlo do težke nezgode; skupina mladeničev je pokala s karbidom; pri streljanju s karbidom, ki se je nahajal v boilerju, je prišlo do nezgode pri kateri se je hudo telesno poškodoval 14-letni otrok.

Tako ne boste prisiljeni v improvizacijo in skrbi na smučišču, kjer bi se morali zabavati. Napravilna oprema lahko pripelje do hujših okvar, ki prav lahko povzročijo nesrečo, kar pa si na oddihu nikakor ne želimo!

Osnovno pravilo smučanja je neprecenjevanje svojih lastnih sposobnosti in spoštovanje vseh drugih uporabnikov smučišča, pa naj bodo to smučarji, deskarji, sankči ali pa le sprehajalci. Vsi udeleženci zimske smuke se morajo ravnati po znakih, s katerimi so smučišča opremljena. Znaki so **opozorilni in obvestilni**. Vsak je dolžan te znake poznati in jih upoštevati. Njihov namen je, da smučarje še pred pričetkom smučanja seznanijo z imeni prog, njihovo težavnostno stopnjo, točko, kjer se končajo, predvsem pa na to, ali so proge odprte ali zaprte.

V zadnjem času je poleg varnostnikov in redarjev tudi več policistov na smučiščih. Njihova naloga je vzdrževanje varnosti in njihove odredbe je potrebno upoštevati, saj imajo v nasprotnem primeru pravico do primerne kazni. Nadzorstvo nad izvrševanjem odločb predpisov, ki urejajo stanje žičniških naprav in njihovo vzdrževanje ter varstvo pred nesrečami na takšnih napravah pa ni več izvzima pristojnost policije, temveč sodi

v domeno republiškega prometnega inšpektorata in inšpektorata za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

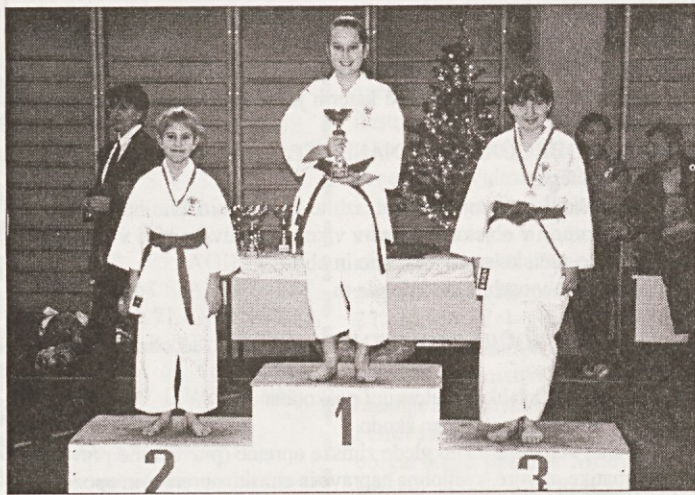
Otroci pozor, da ne bi do nesreč prišlo, se morate nujno držati nekih pravil. Preberite jih, skušajte si jih zapomniti in se tega na smučišču tudi držati:

- vozi previdno in počasi,
- poglej si obvestilne in opozorilne znake, ki jih moraš poznati in jih upoštevaj,
- v vrsti za vlečnico se ne prerivaj, ampak mirno čakaj,
- pazi na svojo opremo (smuči, palice, smučarske čevlje...), ne puščaj jih nikjer nezavarovane; če ti jih bo kdo ukradel, ne boš mogel več smučati,
- poslušaj in upoštevaj navodila varnostnikov in policistov na smučišču, -bodi pozoren, ko prideš do vlečnice; če je sam ne dosežeš, poprosi nekoga, naj ti pomaga,
- pomagaj vsakemu, ki potrebuje pomoč, oziroma obvesti varnostnike o nesreči, ki si jo videl,
- bodi pazljiv, vozi počasi, ne ogrožaj drugih in sebe,
- na smučiščih je dovoljeno le smučanje! Sankaške ali za druge namene predvidene proge so povsem ločene od smučarskih in posebej označene.

Pa prijetno smuko!

Karate SAMURAI V ZGONIKU

Bistriški karateisti so dne 17/12-2000 pod vodstvom trenerja Stojana ŠESTANA nastopili na turnirju v Zgoniku v Italiji. Turnir je tokrat potekal samo v kumiteju (oblika boja).



Mlajše deklice članice karate kluba Samurai iz Nova Gorica (na sliki) so dosegle naslednje rezultate:

- 1 mesto Doris BRNE
- 2 mesto Tamara KOVAČEVIČ
- 3 mesto Saša ŠTEFANČIČ

Starejši deklici karate kluba Samurai iz Kopa sta dosegli:

- 1 mesto Ana KRESEVIČ
- 2 mesto Anja ČEKADA

Pri starejših dečkih je Nejc Glavaš za Samurai Koper dosegel 2 mesto.
Z. Kovačevič

ZAVIDLJIV USPEH MLADIH ODBOJKARIC IZ KNEŽAKA

Med mladimi v Knežaku je že nekaj let najbolj zanimiv kolektivni šport odbojka. Čeprav tudi za odbojkarstvo igrišče v telovadnici Osnovne šole ni dovolj prostora, je navdušenje za to igro premagalo tudi to oviro.

Mlade osnovnošolke, ki poleg redne telovadbe trenirajo odbojko pod vodstvom zagnanega vaditelja Stojana Bilca, so dosegle že lani uvrstitev v četrto finale državnega osnovnošolskega tekmovanja v odbojki. Tudi v letošnjem letu so, kljub zamenjavi generacij, začele zagnano trenirati.

Kot edina ekipa iz občine Ilirska Bistrica so se udeležile področnega tekmovanja v Logatcu, kjer so premagale ekipo Postojne in domačink iz Logatca, ter se tako uvrstile v četrto finalni turnir.

Tu jih v skupini H čakajo precej močne nasprotnice iz Goriškega, Obalnega in Grosupeljskega območja.

Spodbudna novica je tudi, da so mladi učenci premagali Postojnjčane in bili drugi na področnem tekmovanju, ter tako dopolnili uspeh deklet.

Takšne uspehe štejemo med zavidljive zato, ker je število vseh učencev v Osnovni šoli Toneta Tomšiča Knežak padlo pod 100, njihove aktivnosti pa tudi na drugih področjih dajejo velike rezultate.

Ravno pri športu se morajo na vsakemu igrišču na novo privajati dimenzijam in prostoru, ki so povsem drugačni od domačih razmer. Toda mladim igralcem entuziazma, veselja do igre in želje po zmagah ne zmanjka, kar dokazuje doseženi uspeh in dejstvo da se z nič kaj velikim strahom pripravljajo na naslednje tekme v četrtfinalu.

Svoje napredovanje v igri, kot najmlajše udeleženke občinske trim lige v odbojki, kjer nastopajo pod imenom PIŠKOTEK O.Š., kažejo tudi na teh tekmah in premagujejo precej starejše in izkušenejše ekipe.

V čestitki, ki jo je predsednik sveta KS in društva Prijatelji informiranja, športa, kulture, okolja, turizma, ekologije knežak (Društva PIŠKOTEK Knežak), Vojko Mihelj, poslal mladim športnicam, jim je ob želji po vztrajnosti in prizadevanosti, tako pri učenju, kot v športu, zaželel, ne glede na dejstvo, da imajo drugod boljše možnosti za delo in da "je žoga okrogla", veliko športne sreče, složnosti v igri in močnih rok, ter še kakšno zmago, ki bi popeljala poznavanje krajev in ime kneške Osnovne šole v širši prostor.

To kar želijo, hočejo, znajo in zmorejo mladi, naj ne ostane nikoli skrito.

Vojko Mihelj

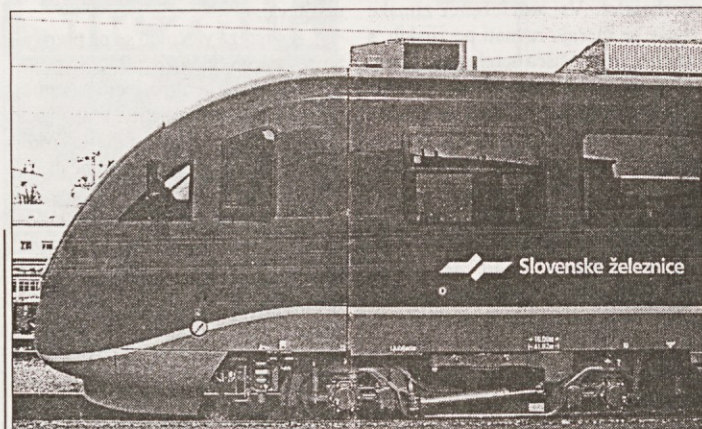
Zanimivosti

KONČNO NIČ VEČ "GOMULK"

Stare "gomulke" so zamenjali novi primestni vlaki SIEMENS EMV 312. Elektromotorni vlak EMV 312 so del najsodobnejše Simensove skupine modularnih vlakov Desiro. Zanje je značilno, da imajo enako ogrodje in obliko vagona, razlikujejo pa se po sestavi kompozicije, po pogonu in po notranji opremlitvi.

Slovenske železnice so naročile izdelavo 10 dvodelnih in 20 trodelnih garnitur, ki bodo na naše proge prihajale do junija 2002.

Vlak zaenkrat vozi na progah Ljubljana - Sežana in Ljubljana - Koper, dvakrat na dan pa pripelje tudi do Ilirske Bistrice oziroma do Šapjan na hrvaški strani.



SIEMENS EMV 312

Posebnost teh vlakov 312 je, da ima dvodelna garnitura dva pogonska podstavna vozička - na vsakem koncu vlaka po enega in en prosto tekoči podstavni voziček

Popolnoma so tudi prilagojeni invalidom na vozičkih. Invalidom so namenjena tudi posebna stranišča, pa tudi nizkopodna zasnovana zasnovana garnitur in široka vrata, ki omogočajo nemoten dostop.

Nove garniture imajo tudi vgrajen sodoben informacijski sistem IBIS ter sodobne varnostne naprave.



Notranjost vlaka

TEHNIČNI PODATKI ZA DVODELNO GARNITURO

- NAJVEČJA HITROST: 140 km/h
- NAPETOST VOZNE MREŽE: 3 kV dc
- NAJVEČJA MOČ NA KOLESU: 1.650 kW
- NAJVEČJA VLEČNA SILA: 100 kN
- ŠIRINA TIRA: 1.435 mm
- NETO TEŽA GARNITURE: 75 t
- ŠIRINA: 2.830 mm
- SKUPNA DOLŽINA: 41.700 mm
- SKUPNO ŠTEVILO SEDEŽEV: 133

Napovedi in objave

KOLENDAR ŠPORTNIH IN KULTURNIH PRIREDITEV ZA MESEC FEBRUAR 2001

PRIREDITVE OB MESECU KULTURE

OŠ Toneta Tomšiča Knežak, tel. 05/788 00 02

OB ZAKLJUČKU PREŠERNOVEGA LETA "POKLON PREŠERNU" V OŠ KNEŽAK, 7.02.2001 V TELOVADNICI OŠ

OB 17.00 uri

OŠ PODGRAD, tel. 05/783 50 14, 7.02.2001, KULTURNA PRIREDITEV OB PREŠERNOVEM DNEVU, OB 11.00 URI, V TELOVADNICI OŠ KNEŽAK

PUSTNE PRIREDITVE

TURISTIČNO DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA, tel. 05/714 52 80

TRADICIONALNI PUSTNI KARNEVAL V ILIRSKI BISTRICI, 25.02.2001, OB 13.00 URI

Razigrane mestne ulice mesta Ilirska Bistrica z glavnim dogajanjem in predstavitevjo pustnih skupin na Titovem trgu.

OŠ PREGARJE, 05/789 51 60

PUSTNO RAJANJE, 27.02.2001 V OSNOVNI ŠOLI PREGARJE OB 10.00 URI

KULTURNO DRUŠTVO PODGRAD-SEKCIJA ŠKOROMATI tel.05/783 56 12

GOSTOVANJE NA MATULJAH (HRVAŠKA), V POVORKI PUSTNEGA KARNEVALA DNE 24.02.2001 OB 13.00 URI NA MATULJAH

KULTURNO-TURISTIČNO-ŠPORTNO DRUŠTVO VRBIŠKE ŠJME, VRBICA, TEL.05/714 41 05, 031/357-552

24.02.2001, GOSTOVANJE NA PUSTNEM KARNEVALU V RIBNICI NA DOLENJSKEM, OB 13.00 URI V RIBNICI

DRUŠTVO ILYRICUM ILIRSKA BISTRICA, inf. 041/410-335

GOSTOVANJE NA PREDPUSTNEM SREČANJU V LOVRANU OB 18.00 URI, DNE 17.02.2001

GOSTOVANJE NA PUSTNEM KARNEVALU V RIBINICI DNE 24.2.2001 OD 14.00 URE DALJE

KULTURNO DRUŠTVO PODGRAD-SEKCIJA ŠKOROMATI, tel.05/783 56 12

PRAZNOVANJE 20.OBLETNIČNE OBSTOJA ORGANIZIRANEGA DRUŠTVA ŠKOROMATOV, 10.02.2001, OB 17.00 URI V GASILSKEM DOMU PODGRAD

OKREPČEVALNICA GRILL DANILO ILIRSKA BISTRICA, tel. 05/714 15 17; PUSTNO RAJANJE:

V SOBOTO DNE 24.02.2001 OD 20.00 URE DALJE

V TOREK DNE 27.02.2001 OD 20.00 URE DALJE

V KLUBU DANILO V ILIRSKI BISTRICI

VALENTIN V ILIRSKI BISTRICI 2001

OKREPČEVALNICA GRILL DANILO ILIRSKA BISTRICA, tel. 05/714 15 17

10.02.2001 VALENTINOVA ZABAVA S PLESOM V KLUBU DANILO OD 20.00 URE DALJE

ŠPORTNE PRIREDITVE

KOŠARKAŠKI KLUB PLAMA-PUR ILIRSKA BISTRICA, tel. 05/7144 090 III.SKL - ZAHOD 2000/2001

3.02.2001, 17.KOLO PLAMA PUR: VRHNIKA 96, od 19.00 ure dalje B2.SKL - ZAHOD II. - tekmovanje za uvrstitev od 49.do 64.mesta

6.KOLO - sobota 17.02.2001, OB 11.30 URI, PLAMA PUR: LOGATEC Tekma se igra v športni dvorani OŠ Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici. Domača ekipa igra v svetlo modrih dresih.

ŠPORTNA ZVEZA ILIRSKA BISTRICA, 05/710 11 35

ODBOJKA, sobota, 3.2.2001, 3.TURNIR ŽENSKIH EKIP, Košana **MALI NOGOMET**

Sobota, 17.2.2001, od 14.00-21.00 ure. Revijalni turnir malega nogometa ekipe zimskih lig Il.Bistrica. Kozina in Postojna, Športna dvorana OŠ A.Žnideršiča Il.Bistrica

KOŠARKA

nedelja, 4.2.2001, 7.krog **ZIMSKA**

KOŠARKAŠKA LIGA

nedelja, 11.2.2001, 8.krog **ZIMSKA**

KOŠARKAŠKA LIGA

nedelja, 18.2.2001, 9.krog **ZIMSKA**

KOŠARKAŠKA LIGA

od 12.00 do 16.00 ure, V Športni dvorani OŠ A.Žnideršiča v Il.Bistrici

PRIREDITVE S PODROČJA GLASBE

GLASBENA ŠOLA ILIRSKA BISTRICA, tel. 05/7142 216

6.februar 2001

IZBIRNO SREČANJE FLAVTISTOV PRIMORSKIH GLASBENIH ŠOL ob 17.00 uri v dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica

7.februar 2001

VEČER SLOVENSkih SKLADATELJEV. Nastopali bodo učenci Glasbene šole Ilirska Bistrica ob 18.00 uri v dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica. Osrednja proslava ob petdeseti obletnici Glasbebe šole Ilirska Bistrica bo predvidoma konec meseca aprila.

NARAVNE VREDNOTE IN KULTURNA DEDIŠČINA, TURIZEM 2001-2002

OGLED MUZEJSKO UREJENE IN PRENOVLJENE SPOMINSKE SOBE PESNIKA DRAGOTINA KETTEJA, OŠ PREM, Marija Dolgan, Prem, tel. 05/7860-374; TIC:

05/714 44 35, STROKOVNO VODENJE

OGLED GRADU PREM S STALNO ZBRKO PRAZGODOVINSKIH GRADIŠČ STROKOVNO

VODENJE, Mojca MEMON Prem 05/7860 400, TIC 05/714 44 35

RAZSTAVE

STALNA RAZSTAVA STARIH FOTOGRAFIJ- DOMAČE OBRTI IZ IL.BISTRICE AVTORJA Emila Maraža, bistro BALDUR, TEL. 05/71 41-935

STALNA RAZSTAVA SLIK DOMAČEGA SLIKARJA JOŽETA ŠAJNA; OKREPČEVALNICA GRILL DANILO, VSAK DAN OD 9.00-22.00, RAZEN TOREK; TEL. 05/7141-517 **STALNA RAZSTAVA SLIK DOMAČEGA SLIKARJA JOŽETA ŠAJNA; GOSTILNA-PIZZERIJA ŠKORPIJON**, tel. 05/7141 332, VSAK DAN OD 10.00-22.00, RAZEN TOREK.

Če ste organizatorji prireditev in bi radi informacije o tem posredovali širši javnosti, nas prosimo o tem obvestite. Objavili jo bomo v našem koledarju prireditev, ki je na voljo po vsej Sloveniji, tudi na teletekstu. Podatke sprejemamo vsak mesec do 15.v mesecu za naslednji mesec. Za informacije nas lahko pokličete na tel. 05/714 44 35.

NEKAJ NAMIGOVO ZA IZLETE KONEC TEDNA:

OBIŠČITE GRAD PREM,

KETTEJEVO SPOMINSKO SOBO NA PREMU,

NOVAKOVO DOMAČIJO S ČRNO

KUHNJO IN MLINOM

MAŠUN Z UREJENO GOZDNO

UČNO POTJO

SVIŠČAKE Z UREJENO GOZDNO

UČNO POTJO

JEZERO KLIVNIK IN MOLA TER

POSEDITE PRED RIBIŠKO KOČO

NA SOZAH IN OBCUDUJTE

LEPOTE TE DOLINE, MOŽNOST

RIBOLOVA

KMETIJA BUBEC Z UREJENIMI

PRENOČIŠČI,

RIBOGOJNICO, BALINIŠČEM...

DOLINA POSRTVICE S

SPREHAJALNIMI POTMI

LAHKO PA UŽIVATE TUDI V

KULINARIČNIH DOBROTAH

DEŽELE

ILIRSKOBISTRISKE

Za dodatne informacije nas lahko pokličete na Turistično informacijski center na tel. 05/714 44 35.

Lep pozdrav!

KOLENDAR PRIPRAVILA: Mojca Memon, TIC IL.B.

SLIKA V OZADJU: VRBIŠKE ŠJME - ČRN IN BEU LOUC



FILMSKI SPORED V FEBRUARJU 2001

ČARLIJEVI ANGELČKI

(Charlie's Angels) 2000,

ameriški barvni, triler,

trajanje 98 min,

Režija: McG

Igrajo: Cameron Diaz, Drew

Barrymore, Lucy Liu, Bill Murray

2.2.01. ob 20.30, 4.2.01. ob 20.30

DINOZAVER (Dinosaur) 2000,

ameriški barvni, risanka,

trajanje 85 min,

Režija: Eric Leighton, Ralph

Zondag

Glasovi: D.B. Sweeney, Alfred

Woodard, Essie Davis, Max

Cassella

9.2.01. ob 18.00, 10.2.01. ob 18.00

BREZ POVRATKA (Final Destination), 2000,

ameriški barvni, grozljivka,

trajanje 97 min

Režija: James Wong

Igrajo: Devon Sawa, Ali Carter,

Kerr Smith, Kristen Cloke

9.2.01 ob 20.30

DEVETA VRATA (The Ninth Gate) 1999,

ameriški barvni, triler,

trajanje 132 min,

Režija: Roman Polanski

Igrajo: John Depp, Lena Olin,

Frank Langella, Emmanuelle

Seigner, Barbara Jefford

10.2.01. ob 20.30

PLJUNI IN JO STISNI (Snach),

2000, angleški barvni, kriminalka,

trajanje 104 min

Režija: Guy Ritchie

Igrajo: Benicio del Toro, Dennis

Farina, Jason Flemyng, Brad Pitt

16.2.01 ob 20.30, 17.2.01 ob 20.30

TIGER IN MEDVEDEK PU (The Tigger Movie), 1999,

ameriški barvni, risanka,

trajanje 77 min

Režija: Jun Falkenstein

Glasovi: Jim Cummings, Nikita

Hopkins, Ken Sansom, John

Fiedler, Peter Cullen

17.2.01 ob 18.00

NJENI TASTARI (Meet the Parents), 2000,

ameriški barvni,

komedija, trajanje 108 min

Režija: Jay Roach

Igrajo: Ben Stiller, Robert De Niro,

Teri Polo, Blythe Danner, Nicole

Dehuff

23.2.01 ob 20.30, 24.2.01 ob 18.00,

25.2.01 ob 20.30

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO SPREMENBE PROGRAMA

Napovedi in objave

Na podlagi 94. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99 in 70/00), v skladu s 3. odstavkom 84. člena Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 61/00), objavljamo naslednji

JAVNI POZIV

Z uveljavitvijo Zakona o orožju, dne 07.01.2001, začne teči šestmesečni rok za izvedbo legalizacije orožja, to je do 07.07.2001. Tretji odstavek 84. člena zakona namreč določa, da se lahko izda ustrezna orožna listina imetniku, ki poseduje orožje brez veljavne listine za posest in nošenje orožja, razen orožnega lista, pod pogojem, da orožje ne izvira iz kaznivega dejanja, in če imetnik izpolnjuje pogoje iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke drugega odstavka 14. člena Zakona o orožju (dopolnjena starost 18 let, da ne obstajajo zadržki javnega reda in miru, zanesljivost, opravljen zdravniški pregled in preizkus znanja o ravnanju z orožjem).

Namen legalizacije je, da:

- omogoči lastnikom neprijavljenega orožja, ki ne izvira iz kaznivega dejanja, vendar ga je dovoljeno posedovati, da orožje legalizirajo in zanj pridobijo ustrezno orožno listino;

- omogoči osebam, ki posedujejo neprijavljeno orožje, ki ga ni dovoljeno posedovati (vojaško orožje, avtomatsko strelno orožje, eksplozivno orožje itd.), oddajo orožja pristojnim organom, ki bodo tako orožje strokovno odstranili in uničili; zoper posestnike se ne bodo izvajale nobene sankcije, saj bodo s svojim ravnanjem prispevali k večji splošni varnosti ljudi in premoženja.

Vse imetnike, ki posedujejo orožje brez veljavnih listin za posest ali nošenje orožja, pozivamo k vložitvi vlog za legalizacijo takega orožja, in sicer v zakonitem roku (najkasneje do 7. julija 2001). Vlogo je potrebno podati na ustreznem obrazcu, ki je na voljo pri upravni enoti ali tudi preko interneta na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve RS.

Upravna enota Ilirska Bistrica bo sprejemala vloge v času uradnih.

Opozoriti želimo, da ob oddaji vlog ne smete na upravno enoto prinašati orožja. V primeru, da gre za posest prepovedanega orožja, pa je o tem dejstvu potrebno le obvestiti upravno enoto ali policijsko postajo, kjer bodo poskrbeli za strokovno odstranitev in uničenje takega orožja.

Za morebiti potrebna pojasnila smo vam na voljo pri Upravni enoti Ilirska Bistrica, Oddelku za upravne notranje zadeve, Bazoviška cesta 14, Ilirska Bistrica, tel. št. 05 7141361.

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA ILIRSKA BISTRICA

Številka: 223-1/01-1202
Ilirska Bistrica, 08.01.2001

Branko CELIN, univ.dipl.ekon.
NAČELNIK

FOTOGRAFIJE GOVORIJO



PESA VELIKANKA

Krmna pesa je zrasla na njivi Leopolda Puglja iz Kosez (na sliki). Pesa velikanka tehta kar celih 12 kg.



BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.

* Posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:	AJDOVŠČINA 05/366-14-94	ILIRSKA BISTRICA 05/714-19-35
KOPER	05/672-72-32	NOVA GORICA 05/333-42-43
SEŽANA	05/734-14-10	LJUBLJANA 01/425-80-74
POSTOJNA	05/726-10-50	

PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA V JANUARJU

V začetku meseca smo bili pričre precejšnjemu porastu tečajev večine delnic. Tečaji so narasčali do 9. januarja, ko je Slovenski borzni indeks prvič po skoraj enem letu prebil vrednost 1900 točk. Po tem vrhu je sledil skoraj 5-odstotni padec in indeksi se je vrnili na predbožično raven. V zadnjih nekaj dneh pa so se tečaji zopet obrnili navzgor in vse kaže, da je bila to le kratkotrajna korekcija. Indeks pooblaščenih investicijskih družb je sledil gibanju borzne kotacije ter se v zadnjih dneh zopet vrnil nad 1500 točk.

Delnica Leka je bila glavno gonilo gibanja tečaja delnic. Novice o bližnji kotaciji globalnih potrdil na Londonski borzi ter nakupi tovarn v vzhodni Evropi so ji dali precejšen polet, ki pa se je ob pomanjkanju svežih novic v zadnjih dneh že nekoliko izpel. Kot običajno ji je najbolj zvesto sledila delnica Krke, nasprotno pa so precej izgubile delnice Mercatorja in Petrola. Stalno rast je imela novinka v borzni kotaciji, delnica Kompassa MTS, ki je v tem mesecu narasla za četrtino. Vlagatelji so očitno prepričani, da do ukinitve brezcarinskih prodajal še ne bo prišlo tako kmalu, glede na tekoče kazalce pa je delnica precej podcenjena.

Nadzorni svet SKB banke je za strateškega partnerja izbral francosko Societe Generale. Zneska, ki so ga Francozi ponudili za delnico SKB banke, bodo zaradi nekaterih pravnih podrobnosti objavili v sredo. Skupina Societe Generale, ki po vsem svetu zaposluje skoraj 70.000 ljudi, je 15. največja banka na svetu z bilančno vsoto v višini 460 milijard evrov. Ob koncu lanskega polletja je ustvarila čisti dobiček v višini 1,635 milijarde evrov. Usmerjena je predvsem na področja, ki so ključna tudi za SKB banko. Zaradi različnih informacij o višini prevzemne cene je trgovanje s to delnico že dva tedna zaustavljeno, pred tem pa je v nekaj dneh pridobila 15 odstotkov vrednosti.

Slovenski lastniki Si.Mobila so potrdili prodajo podjetja avstrijskemu Mobilkomu. Do zapleta pa lahko pride, ker po koncesijski pogodbi delež tujih lastnikov v ponudniku mobilne telefonije ne sme presežati 49 odstotkov. Zato bo prodajo morala potrditi še vlada, ki pa neuradno ne bo delalo problemov, saj bi bilo to v nasprotju s pridružitvenemu sporazumu z Evropsko unijo.

Na izvenborznem trgu je ob majhnem prometu večina delnic malce izgubila na vrednosti. Pri tem nobena delnica ni preveč izstopala. Tečaji očitno nemo sledijo borzni kotaciji. Malce je narasla le nekaj polpraznih PIDov, ki zadnji čas za vlagatelje niso bili zanimivi.

Po dogajanju v zadnjih dneh vse bolj kaže na to, da se bo tečaj glavnih delnic zopet obrnil navzgor, kar je glede na prve napovedi dobrih rezultatov poslovanja v lanskem letu tudi pričakovano. V prihodnjem mesecu investitorji pričakujejo rast delniških tečajev zaradi pritoka svežih denarnih sredstev iz naslova prodaje Si.Mobila. Del teh sredstev naj bi prišel tudi na borzo.

Miha Pogačar

VOŠČILO
IZ DRŽAVNEGA ZBORA
REPUBLIKE SLOVENIJE

Vsem občanom želiva srečno, zdravo in uspešno
novo leto 2001.

Vaša poslanca
Igor Štemberger in Vojko Čeligoj